

...برای من فرزندی به دنیا آمده که مانند موسی بن عمران (ع) دریاها را می شکافد و چون عیسی بن مریم (ع) مادر او مقدس و پاکیزه و پاکدامن است. این فرزند از روی خشم و غضب کشته می شود و اهل آسمانها بر وی می گریند. خداوند بر دشمن سنگر او غضب می کند و در مدت کوتاهی آنان را به عذاب دردناک مبتلا می سازد.» روایت حکیم بن عمران از حرف های حضرت امام رضا (ع) هنوز چشم را دریا می کند. بعد از این روزها و قرن ها که نیامده رفته اند و عیسا که همین شد تا جواد الائمه (ع) به دست معصوم، شهید شود و گروه علم اسطوره ای شود میان صفحات تاریخ. سالروز شهادت امام جواد (ع) بر پروان راستین راه آن حضرت تسلیت باد.

کتابخانه

عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی و دبیر فرهنگ املائی

فارسی را زیبا بنویسیم

به نظر من دیگر نیازی به تصحیح فرهنگ معین نیست ما در حال نوشتن فرهنگ لغات و سیعتری هستیم

فرهنگ املائی خط فارسی، عنوان کتابی به قلم دکتر علی اشرف صادقی و زهرا زندی مقدم است که هفته گذشته از سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی چاپ و منتشر شده است. از آنجا که اهل قلم اعم از محققان، شاعران و نویسندگان، روزنامه نگاران و ویراستاران و... هنگام نوشتن کلمات ترکیب و مشتق و بعضی کلمات دواملائی یا سه املائی دچار تردید می شوند، فرهنگستان راه چاره را در آن دید که دست به انتشار فرهنگ املائی مبتنی بر قواعد دستور خط فارسی بزند و املائی کلماتی را که در این دستور به عهده سلیقه افراد گذاشته بود، تا جایی که امکان دارد، قاعده مند سازد یا شیوه مرجع خود را پیشنهاد دهد. به همین خاطر، گروه دستور زبان فارسی، مجموعه ای از کلمات رایج فارسی امروز را با قواعد دستور خط فارسی منطبق و اقدام به انتشار آن کرد. کتاب هفته به دلیل اهمیت انتشار این کتاب به سرانجام علی اشرف صادقی رفته تا دیدگاه هایش را پیرامون مطالعات زبانشناسی و خط فارسی جویا شود.

مذاکرات معاون فرهنگی و زارت ارشاد و وزیر فرهنگ پیشین چین

نویسندگان پکن در راه تهران

ایجاد ارتباط بین نویسندگان دو کشور و همچنین ترجمه و نشر آثار ادبی به زبان چینی و ایرانی از مهم ترین مبادلات فرهنگی بین دو کشور چین و ایران به شمار می آید که نیازمند تقویت و ساماندهی است. دکتر محسن پریز معاون فرهنگی وزارت ارشاد در دیدار با وانگ منگ (وزیر فرهنگ اسبق چین، رئیس گروه فرهنگ و تاریخ چین و رئیس شورای هماهنگی مسافرتی و لیور هیئتاتک سفیر چین در ایران و هیات همراه) ضمن بیان این مطلب افزود: ایران و چین دارای تمدن اصیل و کهن هستند و در دل این تمدن و فرهنگ کهن نکات جذابی وجود دارد که کشف آن برای سایر فرهنگ ها قطعاً مفید خواهد بود.

شماره ۲۲ دیفمده ۱۳۹۷ - ۶ سپتامبر ۲۰۱۶
شماره ۶۱۰ پیاپی ۷۱۷
۲۲ صفحه - ۱۰۰۰ کلمه
ISSN: 1029-3345
صاحب امتیاز: مهتاب کتاب
مسئول: بهرام پاک آیین
نشان: خیابان قائم مقام فرامانی
اول حجر (مجم) شماره ۹، طبقه دوم
تلفن: ۰۲۱۳۸۳۳۷۹۹، ۰۲۱۳۸۳۳۷۹۹
تیرگرافی: وچاپ، چاپ محمد
www.kتابخانهفکر.ir

سختن نخست
آمار مطالعه
سید مهدی جهرمی
گهگاه چیزهایی درباره آمار مطالعه می شنویم یا می خوانیم. در برنامه ای زیاد و از سر دشواری بیان می شود که فرهنگ طلب ملت ما فرهنگ شفاهی است. در روزنامه ای می خوانیم دلیل پایین بودن شمارگان کتاب در کشورمان پایین بودن سطح مطالعه، در حد چند دقیقه در سال است. در کتابی خواندم که دلیل عقب ماندگی کشورمان از غربی ها سرانه مطالعه است. ۲۰ تایی برای هر فرد ایرانی در سال!!!
ادامه در صفحه ۲

رییس سازمان اسناد و کتابخانه ملی:
کتاب های نویسندگان قدیمی به اینترنت می آید
علی اکبر اشعری درباره فعالیت کتابخانه ملی در حوزه کتابخانه های اینترنتی یا مجازی گفت: ما باید از هر وسیله ای در دنیای نوین و مطابق با فناوری برای اطلاع رسانی به مردم کشورمان تلاش کنیم، که در این راستا کتابخانه ملی به جز ارائه کتاب های مختلف در کتابخانه مجازی، تصاویر نسخ خطی و سنگی متنوعی را نیز از طریق اینترنت در اختیار علاقه مندان قرار داده است.

افشای صهیونیسم در صدر پرفروشترین کتاب های جهان

۵

وضعیت معرفی کتاب های سینمایی در رسانه ها
کتاب های سینمایی پشت گیشه خاک می خورند
موفقیت سینمای ایران مدیون کتاب های سینمایی است یا برنامه های نقد تلویزیون؟

کتاب هفته
آگهی می پذیرد
تلفن تماس: ۰۲۱۹۹۴۰۸۸۸۴

هفته نامه کتاب هفته از این پس آگهی های بازار کتاب محصولات فرهنگی، آموزشگاههای فرهنگی و هنری و وسایل آموزش و مطالعه را می پذیرد.

جراغ راه

من اعتقاد ندارم که ما بایستی خودمان را از ترجمه- که باب بسیار وسیعی در فرهنگ است- محروم بکنیم. چرا محروم کنیم؟ خیلی آثار خوب در نوشته‌های خارجی هست که می‌تواند از آنها استفاده کنید. هیچ ملتی، به خصوص ما از ترجمه بی‌نیاز نیست؛ زیرا که ما در بسیاری از عرصه‌های زندگی- از جمله در عرصه کار فرهنگی- دستاوردهای فرهنگی و محصولات فرهنگی- حقیقتاً خیلی عقب هستیم؛ حالا قش را کاری نداریم. در این چند دهه سالی که جلوی چشم ماست، ما خیلی کم کاری داریم. ملت ما روشنگران ما دست‌اندرکاران فرهنگی ما واقعاً آن کاری را که باید، نکرند.

من یادم هست که یک وقت مرحوم آ‌ال احمدی، در سال ۲۷ در مشهد می‌گفت که در تمام طول دوران ورود فرهنگ نوی دنیا به کشورمان، ما بیشتر از دو، سه ترجمه خوب نداریم. الان هم من می‌بینم بعضی از این آثاری که ترجمه می‌شود- چه آثار فرهنگی محض، چه بعضی محصولات فرهنگی، رمان‌ها و...- گاهی خوب ترجمه نمی‌شود. البته کارهای علمی هم که ترجمه می‌شود، بعضی از آنها اصلاً خوب و به درد بخور است. اما در همین مقوله قصه و رمان که من اشاره کردم و شما اطلاع دارید که من قدری با این مقوله مرتیظم، دستمان واقعاً خالی است.

ای‌بیانات رهبر نظم انقلاب
در دیدار مدیر عامل و مسئولان
کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ۷۸۵۵

انتشار «شمیم جوانی» در حدیث نبوی (ص)

کتاب شمیم جوانی در حدیث نبوی (ص) با ترجمه فارسی احادیثی از پیامبر اکرم (ص) و سخنانی از مقام معظم رهبری منتشر شد. به گزارش ستاد خبری مرکز گدانت پیام اسلام اعظم (ص) کتاب شمیم جوانی در حدیث نبوی (ص) توسط دکتر عباس شرفی گردآوری و در ۱۰ بخش تنظیم شده است.

بر پایه این گزارش، از نشر جوانی - ازدواج - اخلاق جوانی - معادلت - نوبه - زیبایی و آراستگی - خردمندی - مسئولیت و کار - حریم و نیرومندی و ورزش - عناوین بخش‌های مختلف این کتاب را تشکیل می‌دهند.

کتاب شمیم جوانی در حدیث نبوی (ص) برای تبیین شخصیت جوان از منظر حدیث نبوی به شیوه اربعین حدیث یا چهل حدیث تنظیم شده و برای نوبت اول و در شمارگان ۵ هزار نسخه پاییز امسال از سوی سازمان ملی جوانان به چاپ رسیده است.

برگزاری کارگاه‌های آموزشی در مرکز پژوهشی میراث مکتوب

مرکز پژوهشی میراث مکتوب برای کارگاه‌های آموزشی تخصصی، تصحیح متون، نسخه‌شناسی، فهرست‌نویسی، زبان‌شناسی و سبک‌شناسی ثبت نام می‌کند.

اکثر ایرانی‌زبانان، ریشه‌های مرکز پژوهشی میراث مکتوب در این باره به کتاب گفته‌اند. این مرکز در نظر دارد کلاس‌های سبک‌شناسی و گونه‌شناسی متون کهن فارسی با حضور دکتر علی روائی، نسخه‌شناسی و فهرست‌نویسی با تدریس استاد سید عبدالله آراز و آشنایی با مآلات زبان‌شناسی برای تصحیح متون کهن فارسی را با حضور دکتر علی‌الشرف صادقی برگزار کند.

شایان ذکر است علاقه‌مندان به حضور در این کلاس‌ها می‌توانند جهت ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱-۶۶۹۹۰۶۱۲ یا ایمیل Info@mansaboo.kb.ir تماس حاصل کنند.

در دیدار صفار هرندی با وزیر فرهنگ فلسطین اعلام شد

ایران و فلسطین موافقتنامه فرهنگی امضا می‌کنند

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در دیدار با عطاءالله ابوالسبح، وزیر فرهنگ فلسطین، نام فلسطین را در جمهوری اسلامی مترادف با نام ایران و ریشه فرهنگی هر دو ملت را یکی دانست.

محمدحسین صفار هرنادی، مبارزات مردم فلسطین را الهامبخش مردم ایران در مبارزه با رژیم پهلوی خواند و گفت: خیزش مجدد مردم فلسطین، انقلاب سنگ و حضور همه جاییه مردم در صحنه تصاویر زیباتری از مبارزه فلسطینیان را به نمایش گذاشته است.

وزیر ارشاد آرمان‌های مبارزات حماسی در دوره جدید را کاملاً منطبق بر همان آرمان‌هایی دانست که ملت ایران در مبارزات خود بر ضد استکبار جهانی دارد. وی موفقیت حماسی را در به دست آوردن حکومتی مبتنی بر آراء مردم لازم شکل‌گیری دولتی تمام عیار فلسطینی معرفی کرد که منجر به شکست رژیم صهیونیستی در آینده نزدیک خواهد شد.

صفار هرنادی با اظهار امیدواری برای فراهم شدن زمینه ارتباطات گسترده‌تر و نزدیک‌تر میان دو ملت و ایجاد فرصت‌تعاملات فرهنگی بیشتر افزود: در حال حاضر آمادگی داریم تجربیات خود را در اختیار مردم فلسطین قرار دهیم و از تجربیات آنان نیز برای ادامه این راه در برابر زباده دشمنان همه‌ملت‌ها الهام بگیریم.

وزیر ارشاد ریشه فرهنگی ملت‌های ایران و فلسطین را یکسان دانست و گفت: قرآن کریم، اسلام و پیام‌های آزادیبخش رسول اعظم (ص) در همه جنبه‌های زندگی الهام‌بخش ماست. تصویر کنونی جهان اسلام بازگشت به اسلام ناب محمدی (ص) با شتاب هر چه بیشتر است. ما نسبت دشمنان در صحنه‌های سیاسی و نظامی را قطعی فرض می‌کنیم و بر صحنه اساس باید به فکر ساختن آینده‌ای بر مبنای اصول فرهنگی و اقتصادی خود باشیم.

صفار هرنادی ادامه داد: دفتر بزرگ مقاومت در راه طول‌سال‌های گذشته مبارزات فلسطینی، ایرانی و لبنانی نوشته‌اند و انتظار می‌رود آیدانی جهان آینده به دست

همین مردان و زنان رقم بخورد. وی همچنین از آمادگی کامل ایران برای امضاء موافقتنامه فرهنگی با فلسطین خبر داد و اظهار امیدواری کرد امکان حضور طرفین برای تبادل و تعامل فرهنگی در دو سرزمین میسر شود.

در ادامه نشست، وزیر فرهنگ فلسطین، ایران اسلامی را عبق راهبردی مبارزات فلسطین عنوان کرد و گفت: ما به روزی چشم دوخته‌ایم که ملت‌های عرب و مسلمانان از دست استکبار جهانی رهایی یابند.

مردم ما با رای به جنبش حماسی خواستار اصلاح فرهنگ، موسیقی، تئاتر و میراث تمدنی خود شدند. ابوالسبح در پایان تأکید کرد: مردم فلسطین خواهان وزارت فرهنگ هستند که در خدمت فرهنگ مقاومت باشد و خط مشی مقاومت را همچنان در فکر و ذهن مردم جاودیدان کند و فکر و اندیشه‌ی غلغالی و پادشاهی شکست را رواج ندهد.

برای هیچ خبرنگاری

محدودیت‌های ایرانی

در عین حال وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر اینکه برای هیچ خبرنگاری محدودیت ایجاد

ویژگی‌های فردی	میانگین در جمعیت پاسواد	میانگین در جمعیت اهل مطالعه	
سن	۱۱.۶-۱۸ ساله	۱۲.۲-۱۸ ساله	۱۲.۸-۱۹.۲ ساله
جنس	مرد	۴۹	۴۹
تحصیلات	متوسطه	۳۳.۳	۳۳.۳
وضع فعالیت	دانشجو	۸.۲۵	۸.۲۵
وضع تاهل	مجرد	۵۶	۵۶

گفتا ز که تا بکم که از ماست که بر ماست! قضاوت با خودتان

مذاکرات معاون امور فرهنگی وزارت ارشاد با وزیر فرهنگ پیشین چین

نویسندگان پکن در راه تهران

ایجاد ارتباط بین نویسندگان دو کشور و همچنین ترجمه و نشر آثار ادبی به زبان چینی و ایرانی از مهم ترین مبادلات فرهنگی بین دو کشور چین و ایران به شمار می آید که نیازمند تقویت و ساماندهی است.

دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت ارشاد در دیدار با وانگ منگ (وزیر فرهنگ اسبق چین ، رئیس گروه فرهنگ و تاریخ چین و رئیس شورای هماهنگی مسافرتی و لیزر هینتاگ سفیر چین در ایران و هیات همراه) ضمن بیان این مطلب افزود: ایران و چین دارای تمدن اصیل و کهن هستند و در دل این تمدن و فرهنگ کهن نکات جذابی وجود دارد که کشف آن برای سایر فرهنگ ها قطعاً مفید خواهد بود.

وی اضافه کرد: نشر و ترجمه آثار نویسندگان برجسته دو کشور می تواند مقدمه ای برای این تبادلات فرهنگی به شمار آید. معاون فرهنگی وزارت ارشاد گفت: در حال حاضر تبلیغات متفی و یک طرفه توسط رسانه های غربی باعث شده تا درک درستی از وضعیت کشور ایران در سایر کشورها وجود نداشته باشد.

در این جلسه وانگ منگ نویسنده برجسته و عتاقی رمان های چینی نیز ضمن تشکر از میزبانی کشور جمهوری اسلامی ایران گفت: با وجود

تبلیغات منفی رسانه های غربی علیه جمهوری اسلامی ایران ، مردم چین علاقه زیادی به آشنایی با فرهنگ و تمدن ایران دارند و رهبران و دولتمردان چین معتقدند که دو کشور چین و ایران می توانند تبادلات زیادی در این زمینه داشته باشند.

دکتر پرویز ضمن تاکید برمقابل بودن این مبادلات گفت: در جهت عملی شدن مبادلات فرهنگی رایزن های فرهنگی سفارتخانه های چین و ایران باید تمام تلاش خود را بکنند و راهکاری مناسب را در قالب نفاخ نامه پیشنهاد کنند تا در جهت عملی شدن این تبادلات گام های موثر برداشته شود.

وزیر فرهنگ اسبق و معاون انجمن ادبی چین در ادامه گفت: سفر خود به ایران را به فال نیک می گیرم و مطمئناً پیشنهادات را به طور جدی پی گیری می کنم تا صورت عملی به خود بگیرد.

در پایان دکتر پرویز ضمن ابراز خرسندی از حضور نویسنده برجسته چین در ایران خاطرنشان کرد: وزارت فرهنگ و ارشاد جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد بعد از توافقات، مقدمات حضور نویسندگان برجسته چین را در نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در سال آینده فراهم نماید.

مقدمه ای برای این تبادلات فرهنگی به شمار آید.

معاون فرهنگی وزارت ارشاد گفت: در حال حاضر تبلیغات متفی و یک طرفه توسط رسانه های غربی باعث شده تا درک درستی از وضعیت کشور ایران در سایر کشورها وجود نداشته باشد.

رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی:

کتاب های نویسندگان قدیمی به اینترنت می آید

رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ای ملی گفت: برنامه های آینده و تقفه شروع اکثر پروژه ها درباره موضوع کتاب و کتاب خوانی را در مدرسه های کشور قرار خواهیم داد.

علی اکبر اشعری درباره اولین پایگاه رونق کتاب خوانی در نسل های آینده کشور گفت: در حال حاضر تمامی کارشناسان بر این نکته اذعان دارند که اگر در پی کتاب خوان شدن نسل های آینده کشور هستیم، بایستی کتابخانه های مدرسه های کشور را خصوصاً در مقاطع پایه به خوبی تامین کنیم.

وی افزود: همچنین درصدمیم کتاب های مناسبی را که بیش از ۳۰ سال از درگذشت نویسنده شان می گذرد و هیچ ناشری، در پی نشر مجدد آن ها نیست، به صورت اینترنتی در اختیار مردم قرار دهیم.

او همچنین تصریح کرد: در حال حاضر کتابخانه های مجازی برای دسترسی مردم به متن های مختلف بسیار مناسب اند. یعنی مردم می توانند با جدیدترین انتشارات و موضوعات آشنا شوند. اما ما بنا به دلایلی که از نظر روان شناختی اثبات شده است، بیشتر مردم علاقه مندند هر مطلبی را پس از مطالعه به صورت کاغذ داشته باشند.

اشعری درباره فعالیت موسسات انتشاراتی کشور در زمینه ایجاد کتابخانه های مجازی ابراز

داشت: در کشور ما تعداد محدودی از موسسات هستند که با اجازه ناشر تعدادی کتاب ها را به صورت کامل در سایت های اختصاصی قرار داده اند.

وی اظهار داشت: اغلب کتابخانه های مجازی کشور به حوزه های علمی و سازمان تبلیغات اسلامی مربوط است که این حوزه را بسیار تقویت کرده اند. اما درباره دیگر موضوعات هنوز شرایط به ایده آل های مورد نظر نرسیده است.

اشعری همچنین درباره فعالیت کتابخانه ملی در حوزه کتابخانه های اینترنتی یا مجازی تصریح کرد: ما باید از هر وسیله ای در دنیای نوین و مطابق

با فناوری برای اطلاع رسانی به مردم کشورمان تلاش کنیم، که در این راستا کتابخانه ملی به جز (رایه کتاب های مختلف در کتابخانه مجازی، تصاویر نسخه خطی و سنگی متون تاری از طریق اینترنت) در اختیار علاقه مندان قرار داده است.

وی با اعلام این که در حال حاضر بیش از یک میلیون عنوان کتاب در کتابخانه ملی کشور وجود دارد، درباره آمار رسمی کتابخانه های کشور و کتاب های موجود در این کتابخانه ها اذعان داشت: در حال حاضر حدود دوهزار کتابخانه عمومی و غیره در سطح کشور وجود دارد که طبق آمار در شهرهای کوچک، کتابخانه های معمولی یا حدود ۵۰هزار جلد کتاب در حال فعالیت هستند.

رئیس کتابخانه ملی درباره تجدیدنظر در زمینه فضای داخلی کتابخانه های کشور خاطرنشان کرد: هیات امای کتابخانه های سراسر کشور در جلساتی بسیار مجدانه در پی آن هستند که طراوت لازم در فضای کتابخانه ها و به روز بودن و نو بودن کتاب های مفید به طور مدون در کتابخانه ها ایجاد شوند.

وی افزود: طبق این نظریه بایستی عنوان های کتاب های هر کتابخانه یا توجه به بوم و اقلیم مناطق و ذائقه خاص مردم هر منطقه طبق بندی شود، تا استقبال عمومی از کتابخانه افزایش یابد.

دستور خط فارسی از ویرایش پنجم گذشت

ویرایش پنجم دستور خط فارسی مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی توسط فرهنگستان زبان و ادب فارسی منتشر شد.

خط فارسی، به موجب اصل یازدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، خط رسمی کشور است و کلیه اسناد رسمی و مکاتبات و کتاب های درسی باید به این خط نوشته شود، و طبعاً چنین خطی باید قواعد و ضوابطی معلوم و مدون داشته باشد تا همگان، با رعایت آنها، هويت خط را تثبیت کند و محفوظ دارند. تدوین مجموعه قواعد و ضوابط خط فارسی، به ویژه در سالهای اخیر که استفاده از رایانه در عرصه خط و زبان روزافزون شده و حروف نگاری و صفحه آرای ویرایش و نمونه خوانی و تهیه نمایه و کارهای بسیار دیگری در حوزه نگارش و چاپ برعهده رایانه قرار گرفته و دایره شمول آن به امر چاپ و تکثیر از حلقه متخصصان سنتی این فن بسی فراتر رفته، اهمیت بیشتری پیدا کرده است.

دایرة المعارف پیامبر اکرم (ص) هدیه ای به جوانان

دایرة المعارف پیامبر اکرم (ص) با رویکرد جوانان، در سازمان ملی جوانان تدوین می شود. حجت الاسلام حمیدرضا مهدوی، مشاور رئیس سازمان ملی جوانان در گفت و گو با خبرنگار ستاد خبری بزرگداشت سال پیامبر اکرم (ص) با اعلام این خبر اظهارداشت: دیدگاه و سیره پیامبر اکرم (ص) در ابعاد مختلف نظیر ادواج مسکن، اوقات فراغت، خانواده و اشتغال برای جوانان به صورت مجموعه ای تحت عنوان دایرة المعارف پیامبر اکرم (ص) گردآوری می شود.

وی بیان اینکه فاز اول این پروژه به تعریف مدخل ها پروژه های می پردازد، افزود: نگارش این دائرةالمعارف توسط ۷۵ نفر اعضای اصلی کمیته علمی و دیگر اعضای فرعی انجام خواهد شد.

مهدوی تصریح کرد: این دائرةالمعارف با همکاری سازمان ملی جوانان، سازمان تبلیغات اسلامی، گروه مطالعات دینی و حوزه علمی قم به صورت مشترک منتشر می شود.

جشن کتاب

در مساجد آنز بیاجان شرقی

در ده باب از کانون های فرهنگی، هنری مساجد استان آذربایجان شرقی جشن کتاب برپا شد. به گزارش ایذان جشن های فرهنگی باهدف ترویج فرهنگ کتابخوانی و مطالعه و تحلیل از خامداف عرصه علم و کتاب و کتابخانه با همکاری و پشتیبانی دبیرخانه کانون های فرهنگی، هنری مساجد استان برگزار شد.

بر پایه همین گزارش در این جشن ها از پیش خیران، چهره های فرهنگی، هنری و نیز دانشجویان ممتاز ورودی در سال جاری کتاب، کتابخوانی کانون های فرهنگی، هنری امام خمین (ع) مرند، ولیعصر (عج) مراغه، الهادی کهسبو، امام رضا (ع) اکل گلی، شهید نهدان و امام حسن (ع) تبریز، معراج میمان و علی بن ابی طالب (ع) عجب شیر از جمله کانون های برگزار کننده جشن کتاب بودند که از هفته کتاب تاکنون اقدام به کار فرهنگی کرده اند.

تقدیراز ۱۰۰ کتابخوان

جوان بوشهری

از سوی نمایندگی سازمان ملی جوانان در استان بوشهر از ۱۰۰ کتابخوان جوان تقدیر شد. به گزارش روابط عمومی سازمان ملی جوانان با توجه به اینکه نهفت کتابخوانی از اولویت های شورای عالی جوانان در برنامه اوقات فراغت دانستن اعلام شده بود، نمایندگی سازمان ملی جوانان استان بوشهر، جهت تحقق این نهفت هزینه اشتراک و عضویت یک ساله همه جوانان استان را که در ماه پایانی تابستان سال جاری به عضویت کتابخانه های عمومی استان درآمد بودند، پرداخت کرد.

آیهان عطارزاده، مدیر نمایندگی سازمان ملی جوانان استان بوشهر از اجرای طرح کتابخوانی در ۴۴ کتابخانه عمومی استان خبر داد و گفت: به ۱۰۰ جوان کتابخوان استان که بیشترین مراجعه را به کتابخانه های عمومی داشته اند، هدایایی تعلق گرفت.

وی با اشاره به باز خورد مثبت این طرح در گسترش کتابخوانی استان بوشهر اظهار داشت: با توجه به سیاست سازمان ملی جوانان در سال جاری، میزان استقبال از کتابخانه های عمومی سراسر استان نسبت به میزان مشابه در سال گذشته رشد بالایی داشته است.

کتاب پیامبر اعظم (ص) و تاریخ اسلام
پر پرده سینما منتشر می شود
 کتاب پیامبر اعظم (ص) و تاریخ اسلام بر پرده سینما از سوی نشر سروش راهی بازار فرهنگ می شود.

این اثر را توکیم سیمای کلی از سینه‌های مذهبی غرب به ویژه در سینما های هالیوود ، موفقیت سینه‌های جهان اسلام را از بعد تاریخی مورد تحلیل و بررسی قرار داده است.

بخش اول این کتاب به موضوع پیامبر اعظم (ص) بر پرده سینمای مصر و سینما مذهبی غرب در دهه های ۲۰ و ۵۰، بخش دوم به فیلم محمد رسول الله ساخته محمد عفا و بخش سوم نیز به سینما اروپا و جهان اسلام در رابطه با شخصیت‌های مسلمان اختصاص یافته است.

در بخش سوم این کتاب آثاری چون عمر مختار ساخته مصطفی عفا و الناصر صلاح الدین ساخته یوسف شامی از مصر و مالکوم ایکس ساخته اسپاکلی از امریکا مورد بررسی و کنکاش قرار گرفته است.

انتشار تاریخ ترجمه قرآن به زبان های مختلف

کتاب تاریخ ترجمه قرآن با کاربرد درسی برای دانشجویان رشته های الهیات، معارف اسلامی و علوم قرآن و حدیث در ۱۰ فصل منتشر شده است.

معانی ترجمه، ضرورت ترجمه قرآن و دشواری آن، تاریخ قرآن به زبان های مختلف و شرایط مترجم از جمله فصل های این کتاب است.

«چالش میان فارسی و عربی» منتشر شد

«چالش میان فارسی و عربی» تازه ترین کتاب دکتر آذرش آذرنوی استاد الهیات عرب منتشر شد.

در این اثر تحقیقاتی که از سوی نشر نی منتشر شده است مولف به بررسی تحول زبانی و جامعه شناسی از قرن اول تا پنجم هجری شمسی پرداخته است.

کتاب «چالش میان فارسی و عربی» با بهره گیری از بیش از ۲۰۰ منبع فارسی، عربی، انگلیسی و فرانسه درباره دوزبان فارسی و عربی، گزارشی ازسیر ظهور هر دو زبان در قرون مختلف ارائه می کند.

آذرنوی آذرنوی صاحب نظر و استاد الهیات عرب است که در نخستین همایش جهانی مآلذکار در رشته الهیات عرب مورد تقدیر قرار گرفت.

بزرگداشت عباس یمنی شریف

مراسم بزرگداشت عباس یمنی شریف، شاعر و نویسنده کودکان، بیست و هشتم آذرماه در خانه هنرمندان ایران برگزار خواهد شد.

این بزرگداشت از سوی شورای کتاب کودک،

یاسه بخش نخست عمومی، تخصصی و ترویجی در تالارهای ناصری و میرخانی خانه هنرمندان برگزار می شود.

در این مراسم پیش از پنجاه کارشناس ادبیات کودک، موسیقی، تئاتر، کتابداری و تصویرگری کتاب کودک به سخنرانی و گفت و شنود درباره یمنی شریف و تاثیر فرهنگی، تربیتی او بر نسل کودک می پردازند.

آثار ناشران ایرانی در نمایشگاه کتاب شارجه

بیست و پنجمین نمایشگاه کتاب شارجه با حضور ۶۵۵ ناشر با عرضه بیش از ۱۲۶ هزار عنوان کتاب افتتاح شد.

به گزارش روابط عمومی موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران در این دوره از نمایشگاه ۲۸ کشور حضور داشتند که بیش از ۲۵ هزار عنوان کتاب جدیداً انتشارا عرضه کردند.

این نمایشگاه در چهار موضوع عمومی، اسلامی، کودکان و نشر الکترونیک برپا شد. در این دوره از نمایشگاه، کتاب های برگزیده ۱۰۰ ناشر ایرانی توسط چهار ناشر ایرانی شرکت کننده عرضه شد.

موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران هم در دو بخش معرفی نشر ایران و معرفی نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در این نمایشگاه حضور داشت. همچنین در این نمایشگاه فرم های ثبت نام بیستمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران بین ناشران عرب توزیع شد. نمایشگاه کتاب شارجه تا ۲۲ آذرماه برپا بود.

«تا مقصد می خوایم، بیدارش نکن» نقد شد

مجموعه داستان «تا مقصد می خوایم، بیدارش نکن» نوشته جواد عاقله در انتشارات ققنوس نقد شد.

توزیع همین نخست کتاب پنجم به مجموعه داستان «تا مقصد می خوایم، بیدارش نکن» نوشته جواد عاقله اختصاص یافت. در این نخست که چهارشنبه گذشته در تالار گفت و گوئی انتشارات ققنوس برگزار شد «علی الله سلیمی» به عنوان منتقد اصلی سخنرانی کرد.

برپایی نمایشگاه تصویرگر کتاب کودک و نوجوان

نمایشگاهی از آثار تصویرگری آئن باباش تصویرگر صاحب نام فرانسوی کتاب های کودک و نوجوان در روزهای ۱۵ تا ۲۲ آذر در مرکز آفرینش های فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شد.

کتاب های به نمایش گذاشته شده توسط آئن باباش برای کانون، در سال های گذشته تصویرگری شده است.

اهدای شجره نامه طوماری نقیسی به کتابخانه آستان قدس

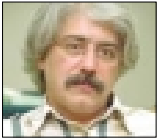
شجره نامه طوماری نقیسی مربوط به سادات نسل

امام سجاده (ع) که در دوره صفویه کتابت شده است توسط سید احمد نمازی به مدیریت امور اسناد و مطبوعات آستان قدس رضوی اهدا شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مسئول اطلاع رسانی اسنادین سازمان بایبان این مطلب گفت: «این شجره نامه که به تأیید پیش از ۵۰ تن از علما و بزرگان وقت نظیر علامه حلی رسیده است هم از نظر تاریخی و هم به خاطر وجود دستخط علما از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.»

گفتنی است امور اسناد و مطبوعات آستان قدس رضوی دارای ۶ میلیون و ۷۵۰ هزار برگ از اسناد چهارصدساله ایران با گنجینه ای نقیسی از اسناد شیلات اداری دولت ایران و آستان قدس رضوی در دوره صفویه، افشاریه و قاجاریه است که مورد توجه بسیاری از شرق شناسان، ایران شناسان و علاقه مندان به اسناد تاریخی است.

شجاعی و نکارش نخستین رمان اجتماعی

سید مهدی شجاعی نگارش اولین رمان اجتماعی اش را به پایان رساند.

شجاعی که عنوان «طوفان دیگری در راه است» را برای کتاب تازه اش برگزیده است، آن اولین رمان اجتماعی اش می داند که تا چند روز دیگر برای اخذ مجوز نشر ارائه خواهد شد.

فعالیت در زمینه ادبیات مذهبی و فیلمنامه و ترجمه در زمینه کودک و نوجوان از جمله کارهای سید مهدی شجاعی است.

حیرت سجادی تجلیل شد

موسسه مطالعات فرهنگ و تمدن ایران زمین با همکاری دانشگاه ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، همایش بزرگداشت سید عبدالحمید حیرت سجادی را برگزار کرد.

در این همایش که جمعی از صاحب نظران و فعالان فرهنگی کشور حضور داشتند از حیرت سجادی تجلیل به عمل آمد.

اروش دست نویسی، «ایلات و عشایر کردستان» و «پیشینه آموزش و پرورش» از جمله آثار حیرت سجادی است.

آغاز فعالیت کانون نویسندگان و شاعران انقلاب اسلامی در استان ها

کانون نویسندگان و شاعران انقلاب اسلامی با هدف ایجاد تعامل بیشتر با اهل قلم در استان ها و جمع آوری آثار ادبی جوانان و نوجوانان شاعر و نویسنده، دفاتر ادبی خود را در مناطق مختلف کشور فعال می کند.

به گزارش مهر این کانون که با مدیریت سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و محوریت فرهنگی انقلاب آغاز به کار کرده، ششامی و جذب استعداد های ادبی در سراسر کشور را دنبال می کند.

برپاکنده کاری نویسندگان کافی است

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: نویسندگان و شاعران انقلاب برای

حراست از دستاوردهای انقلاب و مقابله با تهاجم فرهنگی باید متشکل شوند و هر حرکتی که در این مسیر صورت گیرد ارزشمند است. برکنده کاری دیگر کافی است.

رضا آشتیانی عراقی گفت: متأسفانه سال های اخیر کتاب هایی به چاپ رسیده است که در تضاد با اهداف انقلاب بود و یکی از اهداف کانون نویسندگان انقلاب اسلامی باید رسیدن به نقطه ای باشد که نویسندگان را به تولید مناسب تشویق و ترغیب کند.

آشتیانی درباره نامیسن کانون نویسندگان و شاعران گفت: در مقطع کنونی، کشور ما نیاز به ایجاد و تأسیس چنین تشکل هایی دارد و همه نویسندگان ما باید در این راستا گام بردارند که تولیداتشان در جهت تحقق اهداف انقلاب و اسلام باشد.

اشکانه به چاپ دوم رسید

رمان اشکانه توکیم و سومین رمان داستانی ابراهیم حسن یگنی در کمتر از یک سال از نوبت اول چاپ، به چاپ دوم رسید.

به گزارش مهر ، این رمان که چندین قبل از سوی نشر قدیانی به چاپ رسیده است، تصویرگر نسل سختکوش و استوار است که بار عظیم جنگ هشت ساله را به دوش می کشد و پس از پایان جنگ نیز با آسیب های جسمی و روحی ناشی از آن مواجه می شود .

مضمون اجتماعی اشکانه 'و تکیه نویسنده بر واقعیت های موجود در زندگی اپانگران و جانبازان دفاع مقدس ، کتاب را در سال ۱۳۸۲ در جایگاه اثر برگزیده دفاع مقدس نشاناد.

ابراهیم حسن یگنی همچنین رمان محمد را در سال پیامبر اعظم (ص) منتشر شد و نیز چاپ دارد .

قصه کوپان جهان به ایران می آید

قصه کوپانی از پنج کشور جهان در کنار مریان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان کوچک های کودکی بچه های تهرانی را در دهمین جشنواره قصه کوپان کانون بایبان شیرین قصه های ایرانی و خارجی آذین می بندند.

دوهمین جشنواره قصه کوپانی مرکز فرهنگی، هنری کانون در روزهای ۲۷ تا ۳۰ آذر در تهران و در مرکز آفرینش های فرهنگی و هنری کانون در پنج بخش مسابقه، برگزیدگان جشنواره های پیشین، بخش آزاد، بخش میهمانان داخلی و بخش میهمانان خارجی با حضور ۶۲ قصه گو برگزار می شود.

برگزیدگان این رقابت نیز روز ۳۰ آذرماه همزمان با شب پلذای ایرانی در آیین معرفی و با اهدای جوایزی از آنان تقدیر خواهد شد.

نخست آموزش شعر خوانی برای کودکان

یک نخست نویسنده به مناسبت جشن کتاب تهران با حضور ناصر کشاورز نویسنده کودک و نوجوان برگزار شد.

این نخست از برنامه های سازمان فرهنگی و هنری شهرداری در جشن کتاب بود که با حضور ناصر کشاورز ۲۰ آذرماه برگزار شد.

کشاورز در این نشست به معرفی آثار خود، نحوه پرداخت مطالب در شعر، قصه و کتاب و کنترل قلم در نویسندگی برای کودکان و نوجوانان صحبت کرد و به مادران نحوه خواندن شعر و قصه برای کودکان را آموزش داد.

در مراسم تقدیر از ناشران برتر شهر تهران عنوان شد

نویسندگان و ناشران بر صندلی هم تکیه می زنند

نخستین نشست از نشست‌های پنج گانه تحلیل از ناشران شهر، دوشنبه پستیز آذر در سالن اجتماعات فرهنگسرای دانشجو برگزار شد. در این مراسم از انتشارات قدیانی و مدیر این موسسه ناشر قدیانی به عنوان نخستین ناشر برگزیده سال در جشنواره تحلیل از ناشران تهران داد. سوزه گو دکان و نوجوانان به عنوان ناشر برتر و بلاش و پشتکار آن انتشاراتی در ارتقای فرهنگ زندگی شهری تقدیر گردید.

در ابتدای این مراسم علی موسوی گرمارودی، شاعر و مترجم قرآن در خصوص حلال موفقیت انتشارات قدیانی و ویژگی‌های مدیر این انتشارات به

مجهوز به بخش‌های ادیتوری (ویرایش) هستند که متأسفانه در کشور ما این بخش چندان جدی گرفته نمی‌شود. انتشارات قدیانی از صدوره انتشاراتی است که به این مهم توجه نشان داده است و متناسب با نیاز خود از مشورت ویراستاران برجسته استفاده می‌کند. این پژوهشگر در ادامه با اشاره به خصوصیات مثبت شخصیتی این ناشر عنوان کرده، امانتداری و وفا به عهد و تعامل با مولفین در کمال صحت و درستی، یکی دیگر از ویژگی‌های برجسته آقای قدیانی است که وی را فردی مورد اطمینان ساخته است.

مهدی حجواتی، نویسنده و منتقد ادبیات کودک نیز از دیگر سخنرانان این جلسه بود که به ذکر خاطراتی از زمان همکاری با انتشارات قدیانی پرداخت و نقش این موسسه را بر ارائه فرهنگ استفاده از ویراستار در صنعت نشر کشور موثر دانست. افزود: نویسنده‌گان توقع دارند و بیشتر می‌پسندند که نظر انتشارات بر کار خود را از طرف کسی که از جنس خودشان است بشنوند. از این رو نقش ویراستار در یک انتشارات ضروری به نظر می‌رسد که خوب‌نیتانه قدیانی این ضرورت را درک کرده است. وی ادامه داد: در پیش گرفتن شیوه استفاده از

مغنی آن تعبیر کرد بلکه مهم این است که چه کسی چه چیزی را به چه کسی سفارش بدهد. او در مجموع کار سفارشی جلوه نکند. مصطفی رحماندوست شاعر و نویسنده کودکان که به عنوان سخنران در این مراسم شرکت داشت نیز پایان این مطلب که می‌بایست به سمت کودک صحیح از صنعت نشر پیش روییم، عنوان کرده، پیشنهاد در مملکت ما هنوز تعریف درستی از صنعت نشر وجود ندارد از این رو ناشران به سمت تألیف کتاب می‌روند و نویسنده‌گان در صدد تعمیم اشتراک بر می‌آیند؛ و نتیجه این می‌شود که در مقابل ۸ هزار ناشری که وجود دارد ما به این مقدار نه نویسنده داریم و نه کتابفروشی.

وی افزود: زمانی ما به آرایش در صنعت نشر می‌رسیم که تعریف دقیقی از آن داشته باشیم و بتوانیم به حرفه‌ای شدن به معنی دقیق کلمه برسیم. رحماندوست یکی از دلایل موفقیت انتشارات قدیانی را چرخه توزیع مستقل آن دانست و توضیح داد: چرخه توزیع مستقل ویژگی مثبتی است که انتشارات قدیانی از آن بهره می‌برد. این انتشارات وارد چرخه توزیع مافیایی که برای ناشر و نویسنده تعیین تکلیف می‌کند، نشده است. تعاریفی که این ناشر برای توزیع کتاب هایش دارد، باعث شده نسبت به آن چه صنعت نشر می‌نامیم جلوتر باشد.

رحماندوست در مورد وضعیت نشر در ایران گفت: مساله نشر در ایران متأسفانه تبدیل به تجارت گلخانه‌ای شده است. طوری که اگر کتک نهادهای دولتی نباشد، بسیاری از ناشران توان کار ندارند. این

نشان دهنده روحی نا سالم است. اشاره ویراستاران و موفقیتی که از این شیوه در انتشارات قدیانی حاصل شده امروزه بر دیگر ناشران بخش خصوصی نیز تأثیر گذاشته است و در سال‌های اخیر شاهد کتاب‌هایی هستیم که مخاطب‌های پیش تری دارند. این نویسنده اضافه کرد: یکی از وظایف ادیتوری شناختن نیازهای بازار و سفارش کتاب به مولفین است. البته نباید سفارش را همیشه به معنی

مصطفی رحماندوست

مهدی حجواتی

علی موسوی گرمارودی

سخنرانی پرداخت.

گرمارودی، ناشر قدیانی را از چهره‌های پیشکسوت و موفق در کار نشر خواند و توضیح داد: مدیر انتشارات برای کتابی در عرصه نشر احتیاج به خوش فکری و ذوقی خاص در انتخاب آثار دارد که خوب‌نیتانه آقای قدیانی از این موهبت برخوردار است.

وی افزود: در دنیا نگاه‌های بزرگ انتشاراتی

معتقد به مشورت در انتخاب کتاب و ریسک‌پذیری به جا از دیگر صفاتی بود که گرمارودی، قدیانی را منتسب به آن دانست و عنوان کرد: برای هر کار فرهنگی و اقتصادی‌ای علاوه بر برنامه ریزی و انتخاب دقیق، حفظ کردن و جرات داشتن نیز لازم است که ناشر مورد نظر ما از این ویژگی برخوردار است یعنی به قول معروف با توکل زانوی اشترا را می‌بندد.

یادداشت

میثم نسکی

رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی آران و بیدگل

پاسداشت یک خادم

به چندین بهانه

مناسبت‌هایی که در این ایام ورق خورده هر یک واجد ویژگی‌هایی بود که پرداختن به آن خالی از لطف نخواهد بود. برپایی همایش چهره‌های ماندگار که برای نخستین سال متوالی به ابتکار سازمان صداوسیما برگزار شد، برپایی چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی و تحلیل از خدامان فرهنگ مکتوب، برپایی همایش کتاب سال دادمقدم، بهر یک اتفاق مبارکی در حوزه فرهنگ به شمار می‌رفت که علاقه‌مندان به فراخور ذوق و ذائقه پیگیر ویژه برنامه‌های آن بودند. هفته کتاب اسامیل بهانه و فرصتی شد تا به اتفاق جمعی از فرهنگیان و کتابداران، بازدیدیی از کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران به عنوان مادر کتابخانه‌های کشور داشته باشیم. بازدیدیی که می‌توانست هم دیداری دوباره از این کتابخانه باشد و هم تجدید دیداری با یکی از مسئولان این مجموعه که عبوری را در زودن غبار غم از چهره کتاب سیری کرده بود و اتفاقاً اسامیل نیز به عنوان خادم نمونه کتاب و کتابدار نمونه معرفی شد.

بازدید از این گنجینه بزرگ و فاخر صورت گرفت اما دیدار میسر نشد و زمانی ذائقه شیرین همنشینی با کتاب به تلخی گرایید که از غیبت کسالت و بستری شدن چندین باره این خادم بی‌اعلای حوزه کتاب و کتابخوانی آگاهی یابدم. همچنان که پیش‌تر خبر کسالت نسخه‌شناس بزرگ مامور استاد عبدالحمید خاتری باعث تألم تأثر بود. وقتی رئیس دفتر متواضع و فهیم این خادم فرهنگ از من خواست برای شقایق عامل تألم تأثر یکی از دوست‌دانشجوی تریب افرا از این مجموعه کتابخانه دادمقدم، لرزه بر اندام افتاد. آری دکتر حبیب‌الله عظیمی معاون کتابخانه ملی، جانباز ۲۹۰ قطع نخاعی و جبهه‌های جنگ، اینبارگرنجیده، دانشجوی نمونه دوره فوق لیسانس و دکتری، محقق، مولف و نویسنده ده‌ها اثر علمی و تحقیقی در حوزه کتاب و علوم اسلامی و شیخ شیوه ساماندهی جهانی نسخه‌های خطی اسلامی در کتابخانه ملی، و... بار دیگر بر اثر بیماری‌های داخلی ناشی از عوارض جانبی در بیمارستان بستری شده است.

چالی خالی او در هفته کتاب و در مراسم تحلیل از حامیان نسخ خطی که از او به عنوان کتابدار نمونه نام برده‌اند، نیز جای خالی او پروردی صندلی فاخ آندوه سنگینی بر سینه‌ام نشاند. این کتابشناس و فهرست‌نویس نمونه، این شخصیت مسئولیت‌شناس و مسئولیت‌پذیر، به رقم پیمابری و محدودیت‌های وزارت از معلولیت جسمی، با جوش علمی قابل تحسین و مدیریت ممتاز در بخش نسخ خطی و تدوین و نظارت فهرست نسخه‌های خطی در کتابخانه ملی و ارائه مقالات و سخنرانی‌های عالمانه و محققانه در همایش‌های ملی و بین‌المللی، همچون دوره دفاع‌مجلسی به اینازگری و فداکاری مشغول است.

او که از کوچکی پس‌کوچه‌های قدیمی خطه کویبری آران و بیدگل بر خاسته و سال‌های درس و مدرسه را با سخنرانی و نقل امکانات آموزشی سیری کرده و طعم تلخ محرومیت را با حضور و اولطیانه در خطه سیستان و بلوچستان به عنوان جهادگر، بسیجی، امام‌دگر، پاک‌عصر فعال فرهنگی در سیاه چلپیده و در عملیات آزادسازی خرمشهر در منطقه شلمچه به افتخار جانبازی نائل آمده، بود ادب

رحماندوست با اشاره به مشکل توزیع کتاب در کشور عنوان کرد: در حال حاضر توزیع کنندگان تاثیر گذاری در تعیین نوع کتاب و فروش آن ایفا می کند در شرایط کنونی نشر توزیع کننده نقش سفارش دهنده را ایفا می کند و حتی در تعداد صفحات و قیمت بست جلد هم نظیرت در تعیین تکلیف می کند که می بایست برای رفع این مشکل نیز تلاش کرد.

رضا امیرخانی، نویسنده و عضو برجسته انجمن قلم نیز در این جمع حضور داشت و در خصوص موفقیت انتشارات قدیانی توضیح داد: این ناشر در برخورد با نویسندگان ها با اخلاق حسنه برخورد می کند و با پرداخت به موقع حق پدید آوردنگان، مولفان و مترجمان آنان را برای همکاری ترغیب می کند.

دکتر علیرضا عسکری رئیس سازمان فرهنگی، هنری شهرداری نیز پیشرفت انتشارات قدیانی را به خاطر نگاه حرفه ای و دقیق موسسین آن به حوزه نشر دانست و افزود: تجلیل از کسانی که در حوزه فرهنگی فعالیت می کنند ملم تمام یاریکی از وظایف شهرداری است و این مراسم می تواند پله ای باشد برای این که دردیابم روز موفقیت این ناشر در چه بوده برای این وسیله الگویی مناسبی برای دیگر انتشاراتی ها ارائه دهیم.

وی تصریح کرد: در موفقیت انتشارات قدیانی

عوامل متعددی دخیل است اما عنصر ایمان و اخلاص تعیین کننده همه موفقیت های ایشان است.

نادر قدیانی مدیر انتشارات قدیانی به عنوان آخرین سخنران جلسه با تشکر از برپا کنندگان مراسم و حاضران عنوان کرد: فعالیت موفق در زمینه فرهنگ و هنر اغلب یک حرکت انفرادی نیست، برای موفقیت یک انتشارات همکاری درست تمامی افراد مربوط به نشر از جمله مدیران چاپخانه ها، فروشگاه ها و … لازم است.

وی ادامه داد: در صورتی شاهد موفقیت یک انتشارات می شویم که تمامی عوامل ذکر شده، عاشقانه در زمینه نشر فعالیت داشته باشند. این مسأله ای است که طی سال ها به اثبات رسیده است.

قدیانی افزود: فروش خوب کتاب در ایام نمایشگاه‌هایت می کند که مردم ما کتاب خوان هستند و این که چرا در طول سال به این منوال نیست نشان از نوعی بی‌ماری در چرخه عرضه کتاب دارد که متولیان فرهنگی با تجدید نظر در برخی قوانین و تأسیس فروشگاه های بزرگ برای ارائه کتاب در مناطق مختلف شهر می بایست در صدد رفع این مشکلات برآیند.

در پایان این مراسم هدایایی به رسم یادگار و تقدیر به این ناشر برگزیده اعلا شد.

سفرنامه کتاب

محمد تقی انصاریان یادداشت های سفر به مالزی-۲

نمایش کتاب در حاشیه جنگل

به هر حال از حاشیه بیرون آمده و به سوی محل استکان راهی شدم. آن شب را به خوبی گذراندم و صبح روز بعد تقاضی با یکی از مسئولان نمایشگاه صحبت کردم. گفتند: مشکلی برای خروج کتابها وجود آمده نشسته و یکشنبه هم که تعطیل است. صبح دو شنبه بیامانم. ملاک و دیدگاه سلسه جل گردود، به عنوان کارگردم در روز تعطیل و یکجا تنها نمایشگاه هم مناسبی بعد از میان محرم با آمدن و گفت در شب جلوه‌های هست، شام می‌آید. جواب مثبت دادم. جلوی خروشان شامند و همه با هم با صدای بلند صلوات فرستادند. جمه‌رو با کرالاپور، چهارصد کیلومتر فاصله داشت و در مرز مالزی، سنگاپور و اندونزی واقع است و یکی از بزرگترین شهرهای مالزی است.

جنگل های عمیق و سرسبز و درختان پهن‌پوش و کهنی که مرا به یاد شمال سرسبز ایران غیر می‌انداخت. مردم هم در رستوران‌های وسط راه که بسیار زیبا و دیدنی بوده، به صرف غذا مشغول بودند. ولی در هر رستورانی نیز، نمازخانه یا مسجدی بسیار تزیین‌شده، پر از خلاصه پس از ساعت‌ها به جوهر رسیدیم و مستقیم به ساختمانی مجلل و خوب در وسط شهر به نام حوزه یا حاشیه سلمان فارسی وارد شدیم. آنجا را یکی از شیعیان ساخته و وقف کرده بود. آن مسلمانان خصوصاً شیعیان در ایام و ایفای مراسم دیگر چون شب و روز جمعه و یکشنبه که تعطیلی مالزی است. در آنجا یا اخای خود را و نیز کتند، نماز می‌دارند و مسأله جنسی خود را یادگرنند. به هر حال حاشیه سلمان فارسی با لایوت آفات فرامی‌گیرد و با اندونزی کتند و دعای امام زمان سلام الله علیه و یکی دو سخنرانی به وسیله افراد مختلفی که از کرالاپور و سنگاپور و اندونزی دعوت شده بودند. افتتاح شد. مسئولان خبرگزاری جمهوری اسلامی نیز حضور داشتند. دانشجویان و طلبه‌هایی که در حوزه علمیه قم تحصیل کرده بودند، حضور داشتند و اکثر آفراسی می‌داشتند که برای بنده جالب و خوشحال کننده بود زیرا تا حدودی از تنهایی و دلنگنی و دوری از وطن بیرون آمده

این چهارمین و با پنجمین حوزه و با حاشیه است که در جوهر شروع به کار می‌کرد. پس از صحبت های طولانی و اظهار نظرهای مختلف به استراحت پرداختیم و صبح به سوی کرالاپور حرکت کردیم. مالزی با ۳۰۰۰ کیل پیش خیلی فرق کرده بود. اینجا با ایچا با غفل جمعی ساخته شده بود و می‌توان در پس این همه تحول و پیشرفت، تلاش و در- و را مشاهده کرد.

روز دوشنبه ۲۷ شهریور (۲۳ شعبان) با یکی از مسئولان مالزیایی نمایشگاه وعده کرده بودم که در محل لای هل ایستنا ایشان را ملاقات کنم. اما تا زمان و تقاضی با ایشان صحبت کرده دیدم، هیچ نوع تمیزی، نظافت، آرازی در آن مکان نیست. پرسیده و آن مطلب ثابت است. علاوه با غرضه و تراشیدن زبانی موانع شدم. قدیانی بعد آقای دکتر شبیانی و آقای مهندس سرحمدی (مسئولان محترم نمایشگاه) را که از درب هتل وارد می‌شدند دیدم، بسیار خوشحال و مسرور شدم. من تمام وقیع دروازه سفر به جوهر و بازدید از آنجا برای آقای کتبیان. ایشان نیز خیلی خوشنود و راضی شدند. اظهار کردند من هم قدم می‌خواهد این آقایان را بیستم واکر کاری از دستم بر نیاید. توزیع نهم کرد.

ایران! نمایشگاه را نیز تحویل آقای مهندس شیرمحمدی دادم و با آنها دیدارمظنی کردم و مجدداً به محل سکونت برگشتم. پدم تفکیکیم که در راه رسیدم، تا کسی خودش شروع کرد به تعریف و تحویلی، من هم شرح دادم. او عاشق کتاب و مخصوصاً کتاب‌های اسلامی بود. قول داد خود و دوستانش از نمایشگاه به خصوص بخش کتاب بازدید نمایند. ایران از اربابی و سبکوت ایران هم خیلی تعریف می‌کرد و خودش بود و صدای بلند گفت مسئولان ایرانی Good.

در نزدیکی حوزم امام رضاء سلام الله علیه- یک کتابخانه که به بیشتر کتاب‌های به زبان مالای - اندونزیایی- عربی- انگلیسی بوده، هم برای مطالعه و هم برای فروش، کتاب‌هایی که به زبان اندونزی بود از جاکارتا برایشان رسانده شده بود. کتاب‌ها را لیست می‌آورد. هر صبح می‌شد، چون هزینه پست و فرود زیاد بود و گویا برای ترخیص آنها زیاد وقت بود. کتاب‌ها به هر حال خوشحال بودند که کتابها را در آن کتابخانه تعدادی از کتاب‌های عربی و انگلیسی که مربوط به مجمع جهانی اهل بیت و انتشارات نصرانیان بوده، می‌شد. به هر روز از اینکه من به محل این قدم بسیار خوشحال بودم. چون اکثر آدم‌ها به انتشارات ما آشتا بودند. وقتی ما را می‌زدند و در حرم کریمه اهل بیت حضرت معصومه سلام الله علیها می‌انفادند. یاد روایعی که سرم به همه و انتشارات ما می‌زدند و وقتی در مجلسشان شرکت می‌کردیم به یاد آن وقت‌ها یا صدای بلند صلوات می‌فرستادند و همه به یکدیگر می‌گفتند! نصرانیان اصطلاح کلیه کتاب گو او و فرقه به صورت کشیده و بلند در پیشان خیلی رواج دارد. مردمی که گفت: آنها می‌گویند از بهترین جاهایی که در ایران رفته انتشارات نصرانیان بود، از ما با چندی و شربت تبریزی می‌کردند و ما را ماشیسان به هتل می‌رساندند. و- آنها را نه برای تعریف و تمجید از خود می‌نوسیم و می‌گویم بلکه برای تشکر و شکرانه خدای بزرگ می‌نوسیم و آن را از باب او امام جمعه یک جلسه می‌نگارم. لایه لای حیثیتان می‌گفتد. مسئولان محترم اربابی گستره به اینجا می‌آیند. همه می‌دانستند که همه آنها مشکلی سیاسی و فقهی ندارند ولی به هر حال اظهارشان بیشتر از آن بود. هر چند در نمایشگاه به حای خود و تکلیف اسلامی، شایسته و شعیب و اهل بیت به جای خودش سخن نگذاشتند. آقایان بزرگوار ای که چندی قبل تشریف آورد می‌بودند به این محل هاسری بودند و از نزدیک آنجا را بنیاده نظرم خود آن آقایان بنیاد خیلی گوش به حرف بعضی افراد می‌دادند و پیاده به آنها سر می‌زدند. نظر نمی‌رسد که دیدار از کتابخانه و استانی، تشریح شیعیان به سیاست حسین طهمانی بلند علم توجه به این افراد ولی ناخواسته باعث شده بود تا سخنرا میهم یکی از آن بزرگواران در دانشگاه انجام نپذیرد و تنها با چند استاد ملاقات نمایند و گفت‌وگویی داشته باشند.

اینها کسانی هستند که در مدرسه امام حسین قدم به مدرسه حبیویه و یا به نظر کلی در حوزه علمیه قم، مشغول درس بودند و بعضاً معاندند و در خانه‌های مسکونی سخنری زندگی می‌کنند. ولی گاهی اتفاق افتاده که متعلقه به آنها پیچتم حفارت نگاه می‌کنیم. گاهی تاد آنها صحبت می‌کنیم و بعد گویی هم می‌نماییم. گران می‌فرویسیم. و- آری آنها را پیچتم و می‌نویم که چگونه به نام اهل بیت عصمت و طهارت جانشانی می‌کنند و چگونه به امر المؤمنین علی ابن ابیطالب و امام رضا(ع) امام حسین(ع) و فقیه ما(ع) اکتفا به چهاره معصوم- سلام الله علیهم- جنسی شتم می‌روانند. و بعضی معتقدند که در این حوزه علمیه حاشیه و در غیره تجربه کرده‌اند. در آنجا اظهار می‌کنند. می‌پراهن‌هایی که در وقت عزاداری می‌پوشند. روی آن نوشته است. کُل یوم عثمان و کُل ارض کریمه. هزاره‌های سیزدهم-عربی- فارسی و انگلیسی و به زبان محلی خودشان تهیه کرده‌اند. بوسیله خواندن و قرائت آنها در عزاداری‌ها و در شادی‌ها شاد می‌کنند. و به درد دل هم می‌رسند و افتخار می‌کنند و عشق می‌روانند که با لایوت امام اقرام‌المؤمنین(ع) زندگی با هم متحد هستند. و به درد دل هم می‌کنند. می‌روانند که عشق می‌روانند که با لایوت امام اقرام‌المؤمنین(ع) زندگی می‌کنند و می‌روانند. می‌ماند می‌ماند یا ندانم اینکه من از قبل می‌دانستم و مکاتبه داشتم و برایشان کتاب می‌فرستادم و با مطالعه آنها می‌رفتم. مردموس بودم. وقتی اینجا آمدم و از نزدیک دیدم از خود حیجالت کشیدم و سخت گریستم و تکلمه متعین برابر شد و اینک بر تو ای برادر، خواهر و شیعه و محض اهل بیت است. وقتی که این گزارش را می‌خوانید و با می‌شنوید، وظیفه و مسئولیت ما چند برابر می‌شود و ما وظیفه داریم به هر نحو ممکن به آنها یاری نماییم و اگره با شمس و یقیناً در خلدنند. ما جوهر خودم بود.

نفس و ادب دوس را توأماً به ممارست نشست و از تخت بیمارستان و آسایشگاه جانبازان با اراده و همت ستودنی، خود را به کرسی استنادی دانشگاه رسانید تا با اخذ درجه مستازی در مقاطع مختلف تحصیلی در ارائه یافته‌های علمی و تحقیقی تخصصی در قالب ۱۲ عنوان کتاب منتشره و ده‌ها مقاله پژوهشی و ترجمه‌ی به عضویت هیات علمی پژوهشی کتابخانه ملی درآید و از سال ۱۳۷۲ و تا امروز به عنوان نماینده اعضای هیات علمی و کارشناس خبره کتابخانه ملی در همه مجامع علمی حضورری فعال دارد.

روشنه بالا، تواضع، ادب، خلوص، بهمه‌رسانی و اخلاق، شکیبایی و ممانعت طبع در سیما و شخصیت این فرزند گویز موج می‌زند و کشتگرسی است که از مصاحبت با او لذت نبرد. سال‌هاست زندگی را به روی صندلی و نیم‌چرخ می‌گذراند اما همچنان برو استیاده مرصه علم و جهاد و تلاش است. دوش اوست نماینده ای از جلوه‌های زیبای انسانیت انسان‌هایی است که برضایت حق را بر رضایت خود ترجیح داده‌اند و می‌گویند تا همواره در آزمون زندگانی موفقیت را و از آن خود کنند.

اینگ یکتر حبیب الله طهمینی در غرمت و در انتظار یک عمل جراحی دیگر است. با آنکه می‌دانی قلب زرف او، دستخیز الله دوران نقاهت را تحویل خواهد کرد و همه‌چیز است از تخت بیمارستان در اندیشه کارهای بر زمین مانده علمی و پژوهشی در حوزه میراث فرهنگی است. اما جانی خالی او حداقل در هفته کتاب زندگی و دستان و همکاران و دوستدارانش را دو چندان کرد.

در سوسه‌گاه جمعهای که معلق به حضرت ولی‌عصر(عج) است برای آن عزیز دعای «امن وحبیب» خوانده و این همه‌طرا به نشانه ادای احترام به مقام و منزلت علم و ایثار و به امید بازایی سلامت کامل او تقدیمش کردم.

آن سفر کرده که صد قلم‌دهر و مهره اوست

هر کجا هست خدایا به سلامت داریش

مرئیتی قدیمی

توزیک به سه سال از مستقل شدن استان خراسان شمالی می‌گذرد؛ استانی با شهرستان‌های بخنودر، شیروان ، جاجرم و دیلمقان، فاروج و اسفراین که همچنان از جمله بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین استان‌های کشور است.
گرچه تقسیم خراسان بزرگ به سه استان مستقل با هدف توجه و رسیدگی بیشتر به مردم و شهرستان‌های مختلف به نظر معقول، منطقی و کارشناسانه می‌رسد اما هنوز سایه محرومیت و کمبودهای فراوانی روی آفتاب شهرستان‌های استان خراسان شمالی سنگینی می‌کند. این کمبودها و محدودیت‌ها را در برعه‌ها و زمینه‌های مختلف می‌توان دید و احساس کرد، در زمینه کار، مسائل مالی، امکانات زندگی و...

در این میان محدودیت‌ها در عرصه مسائل فرهنگی بسیار ملموس‌تر است و اگر قائل به این باشیم که فرهنگ، زیربنای هرگونه توسعه و رشد است در این خصوص استان خراسان شمالی نیازمند توجهی بیش از پیش است.

چالش است بنابراین این استان در خصوص داشتن برخی امکانات مربوط به کتاب و کتابخوانی در رتبه ۳۰ کشور است و از آن مهم‌تر مسائل مربوط به آموزش و پرورش خراسان شمالی است که به نظر می‌رسد مسئولان ناخودآی از آن غافل مانده‌اند و چنانچه چاره‌ای نیندیشند

با آسیب‌هایی جبران‌ناپذیر مواجه خواهیم بود. به گفته سقزالله ربیعی در سال جاری، ۸۲ هزار دانش‌آموز استان خراسان شمالی در مدارس تخریبی و خطرآفرین درس می‌خوانند و در همین حال ۳ هزار و ۳۵۰ کلاس خطرآفرین در استان هست که هرآن خطر بروز حادثه در آنها وجود دارد.

وی ادامه می‌دهد: ۸۹۹۰ آموزشگاه تخریبی و نیازمند مقادیر زیادی در سطح استان وجود دارد و از یک هزار و ۵۵۱ آموزشگاه خراسان شمالی تنها ۶۵۲ مورد از استحکام لازم برخوردارند. ربیعی معتقد است، عمده این کلاس‌های خطرآفرین در مناطق

۴۷ کتابخانه در ۹۰۰ روستا

مسئول توزیع کتاب و روستایی و شهری در اداره کل تبلیغات اسلامی خراسان شمالی درباره وضعیت کتابخانه‌ها در روستاهای استان می‌گوید: «از مجموع ۹۰۰ روستای این استان تنها ۴۷ روستا کتابخانه دارند»

مجد نامور می‌افزاید: این اداره تنها کتابخانه و روستاهای بالای ۲۰۰ خانوار را که دارای خانه روستایی هستند تجهیز می‌کند.

وی با بیان اینکه در این کتابخانه حدود ۲۰ هزار جلد کتاب مذهبی و دینی وجود دارد گفت: «اساس ۳۰۰ میلیون ریال اعتبار برای خرید کتاب و تجهیز کتابخانه‌های روستایی به این استان اختصاص یافته است. نامور گفتش کتاب با عناوین و موضوع‌های مختلف و مجهز کردن کتابخانه‌ها به سامانه نرم‌افزاری و سخت‌افزاری را از عوامل گسترش فرهنگ کتابخوانی و مطالعه در روستاها می‌داند.

او معتقد است: برای ارتقای فرهنگ مطالعه نیاز به گسترش کتابخانه‌های عمومی است که در این راستا توسعه کتابخانه‌های روستایی نیز در کنار گسترش کتابخانه‌های شهری باید لحاظ شود.

روستایی و عشایری استان قرار دارند»

همراه با شمال شرقی‌ترین استان کشور

ایجاد شمال شرقی‌ترین استان کشور است. هم‌مرز با کشور ترکمنستان و استان‌های گلستان، خراسان رضوی و سمنان، فارس و... سالیان سال است که در ترک، لر، ترکمن، فارس و... سالیان سال است که در کنار هم زندگی می‌کنند. استانی با قدمت چند هزار ساله و صاحب تاریخی ارزشمنه. توزیک به ۳ سال است که بالاخره سینه شهرستان از شمال خراسان بزرگ در کنار هم این استان، یعنی استان خراسان شمالی را ایجاد کرده‌اند.

مردم این خطه از کشورمان وقتی دیدند صاحب استانداری شدند، شامان از اینکه مشکلاتشان به‌زودی برطرف خواهد شد شادی کردند و جشن گرفتند.

حدود ۳ سال از آن روزها می‌گذرد اما هنوز بسیاری از مشکلات باقی است و مردم خونگرم و مهمان‌نواز استان خراسان شمالی همچنان آرام به زندگی سخت خود ادامه می‌دهند. گرچه از اصف تا نگرزیم طی همین مدت شاهد تحولاتی در سطح استان نیز بوده‌ایم.

راه‌اندازی دانشگاه دولتی در سال ۸۴، تأسیس چند باب کتابخانه در دو سال اخیر، برگزاری جشنواره‌های مختلف در استان و البته از همه مهم‌تر حضور دولت نهم در استان از جمله مسائلی است که یا هدف توجه بیشتر به این استان صورت گرفته است، اما در هر صورت می‌بایست به یاد داشته باشیم

اکثراً این استان تنها ۱۲ کتابخانه عمومی با ۱۰۷ هزار جلد کتاب دارد.

فضای کتابخانه‌های محدود

عباس فیاض مدیر امور کتابخانه‌های استان خراسان شمالی تعداد کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های عمومی را ۱۰۷ هزار و ۷۳ جلد کتاب عنوان می‌کند. وی نبود اعتبار اختصاصی برای کتابخانه را یکی از مشکلات اساسی برای تجهیز کتابخانه‌های این منطقه می‌داند.

او می‌گوید: «بیشتر استان‌ها دارای کتابخانه‌های مجهز در حوزه‌های دانشگاهی، حوزوی و

نخستین نمایشگاه کتاب در خراسان شمالی

میزبانی کتاب با دست‌های خالی

متوسطه و راهنمایی را یک هزار و ۱۶۰ آموزشگاه ذکر کرده و می‌افزاید: «از این تعداد ۸۵۰ مرکز کتابخانه دارد که در ۵۵۰ آموزشگاه شمارشکب از یک هزار تا یک هزار و ۵۰۰ جلد فراتر نمی‌رود».

به گفته وی از یک هزار و ۱۶۰ آموزشگاه ابتدایی نیز ۹۰۰ دبستان کتابخانه دارد که تنها ۳۰۰ دبستان، کتابخانه با بیش از یک هزار جلد کتاب دارند»

کمبود کتاب‌های کودک و نوجوان

مسئول کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شهرستان ججنود می‌گوید: «این شهرستان از نظر برخورداری از کتاب‌های ویژه کودک و نوجوان بسیار فقیر است.

علی‌اکبر عبداللهی با بیان اینکه کتاب‌های موجود در این کانون نیاز کودکان و نوجوانان این شهرستان را برآورده نمی‌کند می‌گوید: «۱۳ هزار جلد کتاب در این کانون نگهداری می‌شود که کتاب‌های کودکان نسبت به جمعیت آن ناچیز و اندک است. در استان خراسان شمالی نیز تنها سه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان وجود دارد و حال آنکه برای پوشش مناسب کودکان و نوجوانان تنها در شهر بخنودر به پنج کانون نیاز است.

۴۲ کتابخانه در مساجد استان

مرتضی عراقی مسئول دبیرخانه کانون‌های فرهنگی مساجد خراسان شمالی نیز تعداد مساجد دارای کتابخانه این استان را ۴۲ مسجد عنوان می‌کند. به گفته مرتضی عراقی در این مساجد بیش از هفت هزار و ۵۰۰ جلد کتاب نگهداری می‌شود.

کتاب در مدارس

به اعتقاد بسیاری از کارشناسان حوزه‌های کتاب و کتابخوانی عادت مطالعه می‌بایست از دوران خردسالی در محیط خانواده‌ها آغاز شود، اما در عین حال همین افراد تأکید خاصی بر آموزش کتابخوانی در مدارس دارند.

کارشناسان معتقدند، دانش‌آموزان به واسطه زمان زیادی که در مدرسه سپری می‌کنند با آموزش‌های صحیح می‌توانند به کتاب خواندن علاقه‌مند شوند و به مرور مطالعه کتاب‌های مختلف برای آنها تبدیل به یک عادت شود.

استان خراسان شمالی در حال حاضر دارای ۲ هزار و ۶۰۰ واحد آموزشی است که در این تعداد واحد، چیزی حدود ۲۰۰ هزار دانش‌آموز در حال تحصیل هستند.

کتابخانه‌های میجن ولی اندک

ماشاالله طالبی رئیس سازمان آموزش و پرورش استان می‌گوید: به اعتقاد من فرهنگ کشورها رشد نمی‌کند مگر با توجه به کتاب و مطالعه و اگر تاریخ را مرور کنیم، کشورهایی از فرهنگ والا و قوی برخوردارند که صاحب کتابخانه‌های عظیم بوده‌اند که گذشته ایران نیز اینگونه بوده است.

وی در ادامه ضمن اشاره به وضعیت کتابخانه‌های مدارس استان می‌گوید: «متأسفانه مدارس استان مشکلات فراوانی دارند به صورتی که بسیاری از آنها نیازمند بازسازی هستند و تقریباً ۵۰ درصد آنها مخروبه‌اند.

طالبی با ذکر این مطلب که جمعرات و نوسازی مدارس استان فراموش شده است، می‌دهد: در کتابخانه‌های مدارس دانش‌آموزان و هم‌گروهی‌های بعضی از آموزشگاه‌های استان دارای کتابخانه‌های بسیار مجهزی هستند. هر چند باید به این نکته اشاره داشت که چنین مواردی انگشت‌شمارند.

که هنوز در این استان کمبودها و نیازمندی‌های فراوانی خاصه در مسائل و امور فرهنگی وجود دارد که غفلت از آنها ضررهای فراوانی را به همراه خواهد داشت.

۱۲ کتابخانه عمومی در استان

استان نوپای خراسان شمالی در زمینه برخورداری از کتاب و فضای کتابخوانی نیز از محرومیت زیادی رنج می‌برد. این سامان که به دلیل دوری از مرکزیت استان خراسان سابق محرومیت‌های فراوانی در بخش‌های مختلف دارد، در بخش کتاب و کتابخانه نیز رتبه بی‌شماری را در بین استان‌های ۳۰گانه کشور پیدا کرده است.

این در حالی است که از فرهنگ به عنوان زیربنا و بستر توسعه یاد می‌شود و میزان آقبال مردم هر جامعه به کتاب و مطالعه، نشانگر و معین‌کننده توان آن جامعه در گام برداشتن در مسیر توسعه است.

۶۰ درصد از آموزشگاه‌های استان کتابخانه مستقل ندارند

مهدی حسین زاده کارشناس درسی معاونت پرورش سازمان آموزش و پرورش خراسان شمالی نیز می‌گوید: بیش از ۶۰ درصد آموزشگاه‌های این استان کتابخانه مستقل ندارند و کتاب‌های موجود در این کتابخانه‌ها نیز جوابگوی نیاز دانش‌آموزان مدارس نیست.

او تعداد آموزشگاه‌های مقطع پیش‌دانشگاهی،

اعتباریاتی برای تجویز کتابخانه‌ها

طالعی می‌افزاید، به هر تقدیر ما از تجهیز کتابخانه‌های مدارس غافل نوده‌ایم و در این راستا از حمایت‌های اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، اداره اوقاف، شرکت‌های نفت و پتروشیمی، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع‌مقدس استان و بسیاری از نهادهای دیگر بهره‌مند شده‌ایم. اما کتاب‌هایی را به کتابخانه‌های مدارس استان اهدا کرده‌اند.

رئیس سازمان آموزش و پرورش استان خراسان شمالی در ادامه می‌گوید: البته خود ما هم بخشی از اعتبارات پرورشی سازمان را به خرید کتاب اختصاص داده‌ایم و در عین حال توانسته‌ایم از حوزه ورزشی، اعتباری را نیز به منظور خرید کتاب دریافت کنیم.

نمایشگاه‌های کتاب در مدارس

برپایی نمایشگاه کتاب در مدارس بجزود طی ایام هفته کتاب مقوله دیگری است که طالعی به آن اشاره می‌کند و می‌گوید: این نمایشگاه‌ها به همت سازمان ملی جوانان استان برگزار شد که در آنها کتاب با ۴۰ درصد تخفیف به دانش آموزان عرضه می‌شد. وی درباره برگزاری نمایشگاه‌های کتاب در استان می‌گوید: برای گسترش فرهنگ مطالعه باید گامی ملی ایجاد شود و با تبلیغات، برگزاری مسابقات کتابخوانی و راه‌های دیگر شاهد حضور کتاب به صورت گسترده در بین خانواده‌ها باشیم.

به گفته طالعی، سازمان آموزش و پرورش خراسان شمالی با همکاری ادارات استان و همچنین اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مقدمات بازدید دانش‌آموزان کلیه مدارس مجوزده و بخشی از دانش‌آموزان سایر شهرستان‌های استان از اولین نمایشگاه کتاب استان خراسان شمالی را فراهم کرده‌اند.

مطبوعات و نشر در استان

تا قبل از آنکه شاهد حضور استان خراسان شمالی در مجموعه استان‌های کشور باشیم اغلب مولفان و نویسندگان برای چاپ آثارشان به شهر مشهد مراجعه می‌کردند. در عین حال حضور مطبوعات و نشریات سراسری و یا خراسان‌بزرگ از شهرهای مختلف شمال خراسان محلی برای فعالیت مستقل به اهالی مطبوعات این خطهٔ آن کشور ناهاد بود. پس از مدایی این بخش از خراسان بزرگ و ایجاد استان خراسان شمالی اهالی فرهنگ و مطبوعات واکنش منفی نشان دادند تا در حوزه‌های نشر و مطبوعات استقلال ایجاد کنند که به رغم محدودیت‌های موجود در استان و کمبودهای فراوان حرکت‌هایی صورت گرفت اما تا رسیدن به وضعیت نسبتاً مطلوب فاصله بسیار است.

کودکودا و مشکلات

مجنی زیرک سرپرست اداره کل امور مطبوعاتی و تبلیغات فرهنگ و ارشاداسلامی استان خراسان شمالی درباره مشکلات موجود می‌گوید: مشکلات استان در دو زمینه تجهیزات و امکانات و همچنین توانمندی‌ها تقسیم می‌شوند. به صورتی که به عنوان مثال کل استان صاحب ۱۴ چاپخانه است و معمولاً کارهای جدی به مشهد ارسال می‌شود. وی ادامه می‌دهد: برای اینکه بتوانیم به وضعیت مطلوبی در زمینه چاپ و نشر در استان برسیم می‌بایست علاوه بر افزایش امکانات و تجهیزات مناسب، موفقیتهای خوبی هم برای مولفان ایجاد کنیم تا آثارشان را در استان به چاپ برسانند.

۴ نشر با کمتر از ۳ عنوان

استان خراسان شمالی در حال حاضر دارای ۴ نشر است که همین تعداد نشر نیز تا کمبود کارنامه هستند چراکه اغلب مولفان استان به دلایل مختلف متذکران پاپین بر بون قیمت یا کیفیت پپنر ترجیح می‌دهند. کارهایمان را در مشهد منتشر کنند.

سالارک، عضدی، فرهنگ علوی و جهانی‌نشران استان خراسان شمالی هستند که از این میان، مجموعه عضدی قدیمی‌ترین و فعال‌ترین نشر استان است.

نکته قابل توجهی که درباره نشران استان باید به آن اشاره کرد کم‌بودن کار برای آهنگساز به صورتی که مجموع نشران استان تاکنون کمتر از ۴۰ عنوان کتاب منتشر کرده‌اند. زیرک در این باره می‌گوید: علاوه بر اینکه نویسندگان استان اغلب کارهایشان را به مشهد

می‌برند نکته دیگر این است که برخی از همین تعداد ادنگ‌نشران استان به کار نشر به صورت حرفه‌ای نگاه نمی‌کنند. به نوعی انتشارات برای آنها به عنوان شغل دوم محسوب می‌شود. وی در ادامه می‌گوید: البته با توجه به گسترش دانشگاه‌ها و حضور اساتید مختلف در استان و از طرف دیگر پس از استان شدن این قسمت از کشور شاهد علاقه‌مند شدن بیشتر به موضوع نشر هستیم به صورتی که در حال حاضر بیش از ۱۰۰ نفر در استان درخواست مجوز نشر کرده‌اند که پرونده برخی از آنها برای دریافت پروانه نشر به تهران ارسال شده است.

کشور گفت: مناسفانه گاهی اوقات در مورد وضعیت کتابخوانی مطالب مایوس‌کننده‌ای مطرح می‌شود که محض علمی ندارند.

دکتر پرویز افزودان این آمارهای غیر-شانسناکه که منبای علمی ندارند و باعث پاس و ناامیدی می‌شوند، گاهی اوقات از طرف مسئولان مطرح می‌شود و کتابخوانی را در میان مردم بسیار ادنگ نشان می‌دهند.

آمارهای نارست و ضعف در تبلیغات

دکتر پرویز در ادامه سخنانش به موضوع نگران‌کننده دیگری در خصوص کتاب و کتابخوانی

اولین نمایشگاه کتاب

نود و هشتین نمایشگاه بزرگ کتاب استانی همزمان اولین نمایشگاه کتاب استان خراسان شمالی ۱۸ آذرماه آغاز به کار کرد. در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه دکتر محسن پرویز معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، استاندار خراسان شمالی، مدیرعامل موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، مسئولان و مسئولین محلی استان خراسان شمالی و همچنین تعداد کثیری از مدبران و اهالی فرهنگ و ادب استان حضور داشتند.

گرچه اغلب استان‌های کشور تاکنون چنین پاری بپذیرای نمایشگاه کتاب استانی بوده‌اند، اما استان نوبی خراسان شمالی با آنکه قریب به ۳ سال است که از مسطل شدن آن می‌گذرد برای اولین بار است که شاهد برگزاری نمایشگاه بزرگ کتاب استانی در بجزوده است.

برگزاری این نمایشگاه در بی حضور دولت نهم در استان خراسان شمالی با هدف بخشی از وعده‌های فرهنگی ایشام صورت گرفت.

در مراسم افتتاحیه اولین نمایشگاه بزرگ کتاب استان خراسان شمالی دکتر محسن پرویز معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: برای بنده و سایر همکارانم جای خرسندی است که اسال این اهتمام صورت گرفت تا نمایشگاه‌های کتاب استانی در نقاط مختلف کشور برگزار شود که این موضوع در راستای گسترش فرهنگ مطالعه و توجه به نهضت کتابخوانی بوده است.

اشاره کرد و گفت: از جمله مسائل مایوس‌کننده دیگری که به صورت غیر کارشناسی در حوزه نشر کتاب وجود دارد، ارائه آمارهای اغراق آمیز در خصوص شمارگان کتاب در کشورهای بیگانه و مقایسه آن با شمارگان در کشور خودمان است. وی افزود: این موضوع نوب‌مبای درست و حقیقی ندارد و موجب پاس بی‌دلیلی می‌شود. در همه جای دنیا کتاب‌های خواندنی مناسب که در رده کتاب‌های علمی و فاخر محسوب می‌شوند شمارگان بالاغ بر دو تا سه هزار جلد دارند. البته باید گفت که در این میان کتاب‌های درسی و دانشگاهی استثنا هستند.

دکتر پرویز در بخش دیگری از سخنانش ضمن اشاره به اهتمام ایرانیان به مطالعه از گذشته‌های دور

تاکنون اظهار داشت: متأسفانه در خصوص کتاب و کتابخوانی تبلیغات مناسب صورت نمی‌گیرد و در این زمینه ضعف داریم. وی افزود: وقتی در کشوری سالانه ۴۰ تا ۵۰ هزار عنوان کتاب منتشر می‌شود به صورتی که ۳۰ تا ۴۰ درصد آنها را خیلی از مردم می‌توانند استفاده کنند، نقش اطلاع‌یابی و متفقدان در معرفی آثار می‌بایست بسیار برجسته باشد که متأسفانه در این خصوص هم ضعف داریم.

وی در ادامه افزود: در صداوسیما ما کتاب جایگاه خودش را پیدا نکرده. هرچند اسال نسبت به سال گذشته بسیار پیشرفت کرده است. هنوز جلسات معرفی کتاب و تبلیغات کتاب در کشور ما به خوبی انجام نشده است. باید به جای برسیه که کتابی که توسط داوران اهل فن مطالعه شده و به‌عنوان کتاب سال معرفی شده به شمارگان بالا دست باید که این اتفاق بنفدت ضعیفی در سیستم ما وجود دارد.

جشنواره کتاب بوگزای می‌کنیم

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه سخنانش تکذکی را در خصوص نمایشگاه‌های کتاب مطرح کرد و اظهار داشت: هر برگزاری نمایشگاه‌های کتاب یا این سوال مواجه می‌شود که بازار و فروشگاه بزرگ کتاب برپا می‌شود ولی چطور اسم آن را نمایشگاه می‌گذاریم.

وی ادامه داد: با برپایی نمایشگاه کتاب در استان‌ها و شهرستان‌ها تلاش می‌کنیم تا جشنواره کتاب برگزار کنیم و این جشنواره می‌تواند شامل نمایشگاه کتاب و فروشگاه کتاب باشد و در کنار آن جلسات نقد و بررسی، جلسات ارائه نظرات و اندیشه‌ها و جلسات مرتبط با بحث‌های فن کتاب در محل نمایشگاه در مدارس کتاب و در محافل ادبی و علمی برگزار شود.

دکتر پرویز ادامه داد: یکی از مشکلاتی که امروز ما آن مواجه هستیم این است که مسافران مسافران رقم اندیشد کشور، که در نقاط دور، از دسترسی سانی هستند نمی‌توانند محصولات خودشان را به مخاطبان در سطح کشور برسانند. اگر جشنواره‌های بزرگ کتابی بنجر به کشف استعدادها و ایجاد زمینه‌هایی برای عرضه استعدادها و پیوند دادن آنها می‌که در اقصی نقاط کشور هستند با مسافران اندیشه و رقم در سطح ملی شود، می‌توانیم بگوییم موفقیت بزرگی در این جشنواره‌ها حاصل شده است.

وی در ادامه گفت: آمبولیوم یا اهتمامی که مسئولان استان‌ها دارند در دولتی که اختیار او خدمت نهران نیست و همه مردم است و شعار او این است که ایران فقط شاهد این موضوع باشیم که گسترش مراکز فرهنگی در صورت واقعی شکل گیرد.

دکتر پرویز در خاتمه سخنانش در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه کتاب استان خراسان شمالی اظهار داشت: آمبولیوم در سال آبی در زمان مناسبی که با هماهنگی مسئولان و استان‌های مشخص می‌شود شاهد برپایی نمایشگاه کتاب، فروشگاه کتاب و جشنواره کتاب باشیم.

حاصل یک سال تلاش

در این مراسم محمدرضا سوسدی مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان شمالی ضمن اشاره به رویکرد ریاست جمهوری در فرهنگی بودن خراسان شمالی در سفر هیات دولت به این استان گفت: بعد از تقسیم استان خراسان بزرگ صرفاً ۵۵ درصد مراکز فرهنگی و هنری در استان واقع شد که پس از یک سال تلاش ۱۸۹ واحد فرهنگی در خراسان شمالی شکل گرفته است و ۳۷ مرکز هم در حال صدور مجوز است. وی در ادامه گفت: شاخص‌های تازه و توسعه و مشخص‌های حوزه فرهنگ در این استان از نظر قابلیت امکان و استعداد، فوق‌العاده است. اما از نظر بهره‌وری نیازمندی‌ها، وسعت، فعالیت و نظارت جدی در حوزه‌های فرهنگی در ادامه گفت: نمایشگاه کتابی که شاهد برپایی آن هستیم کام چیرچگی است در راستای تحقق نهضت کتابخوانی که آمبولیوم یا حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دست‌اندرکاران، کتابت در بهار هر سال شاهد برپایی نمایشگاه بزرگ کتاب در مرکز استان و نمایشگاه‌هایی نیز در شهرستان‌های استان باشیم.

دانش

سائر محمدی

فرهنگ املائی خط فارسی «عنوان کتابی به قلم دکتر علی‌اشرف صادقی و زهرا زندی مقدم است که هفت گذشته از سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی چاپ و منتشر شده است. از آنجا که اهل قلم هم از محققان، شاعران و نویسندگان، روزنامه‌نگاران و ویراستاران و… هنگام نوشتن کلمات مرکب و مشتق و بعضی کلمات دواملایی یا سه املائی دچار تردید می‌شوند، فرهنگستان راه چاره را در آن دید که دست به انتشار فرهنگ املائی مبتنی بر قواعد دستور خط فارسی بزند. املائی کلماتی را که در این دستور به عهده سابقهٔ افراد گذاشته بود، تا جایی که امکان دارد، قاعده‌مند سازد، یا شیوهٔ مرجم خود را پیشنهاد دهد. به همین خاطر، گروه دستور زبان فارسی، مجموعه‌ای از کلمات رایج فارسی امروز را با قواعد دستور خط فارسی منطبق و اقدام به انتشار آن کرد. کتاب هفت به دلیل اهمیت انتشار این کتاب به‌سرعت علی‌اشرف صادقی رهفته تا دیدگاه‌هایش را پیرامون مسأله‌تان زیباشناسی و خط فارسی جویا شود

با دکتر علی اشرف صادقی ، عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی درباره فرهنگ املائی

فارسی را زیبا بنویسیم

ارزیابی شما از فعالیت فرهنگستان در این دوره چیست؟ آیا فرهنگستان به عنوان یک نهاد رسمی در حوزه معادل‌سازی و واژه‌گزینی موفق بوده است؟
در زمینه خط که کاملاً موفق بوده است. ما کار را تا به این جا رسانده‌ایم. در مورد واژه‌گزینی هم موفق است. یک شورای واژه‌گزینی و ۴۶ گروه علمی هم داریم که افراد مختلف و صاحب‌نظر می آیند و واژه‌های پیشنهادی خودشان را می‌آورند. اعضای فرهنگستان به عنوان زیانشناس و متخصص و ادیب واژه‌های پیشنهادی را بررسی می‌کنند و عیوش را رفع می‌کنند و در نهایت دستورهای هماهنگی مورد بحث قرار می‌گیرد. بعد که اتفاق نظر حاصل شود واژه به شورای واژه‌گزینی می‌آید و در اجلاس آن اظهارنظرهای مختلف و عقولیت. بعد از تصویب املاغ می‌شود.

از سه دوره فعالیت فرهنگستان شما کدام دوره را موفق تر ارزیابی می‌کنید، به ویژه در زمینه واژه‌گزینی و معادل‌یابی؟

فرهنگستان دوره سوم (کنونی) از نظر گسترده‌گی کار و از نظر مقدار واژه‌هایی که انتخاب و تصویب کرده، موفق‌ترین بوده است. فرهنگستان دوم مسأله‌تویفی در زمینه واژه‌گزینی نداشت. چون واژه‌هایی که انتخاب می‌کرد بر اساس قواعد مرده و منسوخ بود. غیر از پنج شش واژه از میان تمام ازلگاتی که انتخاب کرد، هیچ واژه‌ای در میان مردم جا نیفتاد. فرهنگستان اول از یک نظر راه را باز کرد و قواعد واژه‌سازی زبان فارسی را سامان داد و برگرد و عبار قرون را از زوری آن زدود و آنها را فعال کرد. در نتیجه نشان داد که با قاعده دستور زبان فارسی می‌شود واژه‌سازی کرد و به غنای زبان افزود و برای فرهنگستان سوم هموار کرد. ما هم به واژه‌های فرهنگستان اول رایب گرفتیم اما شیوای معتدل تر و تعداد واژه‌هایی که ما به حال سامین تصویب کردیم، چند برابر واژه‌هایی است که فرهنگستان اول ساخت و پرداخت. اگر به واژه‌هایی که از ۱۳۲۰ تا ۱۳۴۰ ساخته و تصویب شد، نگاه کنیم می‌بینیم یک جزوه ۱۳۰۰ صفحه‌ای است. در حالی که در فرهنگستان سوم تا به حال سه جلد واژه‌نامه منتشر کرده‌ایم.

آیا آماری از تعداد واژه‌هایی که فرهنگستان ساخته و تصویب کرده دارید؟
آیامی دارید چه تعداد از این واژه‌ها به میان مردم رفت و باقی‌ال جامه روپرو شد؟

ببینید. یک مقصد واژه بود که دولت به ما ابلاغ کرد. یعنی چند سال پیش مصوفا‌ای از طرف هیأت دولت به ما ابلاغ شد که فهرستی نزدیک به هزار واژه شامل می‌شد. واژه‌هایی به زبان خارجی که توسط نهادها رسمی و دولتی به کار گرفته می‌شد. ما ملزم به ساختن واژه‌های جایگزین برای این هزار واژه بودیم. شورای واژه‌گزینی معادل فارسی این واژگان را ساخت و به شورای فرهنگستان زبان هم برد و وقتی آن واژه‌ها را به تصویب رسانید به رئیس‌جمهور وقت تحویل دادیم که ایشان هم به آن صحه گذارند و به دولت ابلاغ از آن شدند. آن واژه‌ها اغلب واژه‌های عمومی بود که در نوشته‌های رسمی به کار می‌رفت. امایقی شامل چند هزار واژه می‌شد که علمی و فنی بودند. ما به واژه‌های خیلی رایج که از زبان‌های دیگر مثل انگلیسی، فرانسوی، روسی و… وارد زبان فارسی شده، مدحج کاری ندانیم. واژه‌هایی مثل بانگ و تلفن و پست و رایدم و تلویزیون از نظر فرهنگستان دیگر فارسی شده، ایند و جوو واژه‌های بین‌المللی‌اند و ما از روی نمی‌بینیم که دولت تلفظ کنیم

«فرهنگ املائی خط فارسی» یا چه انگیزه و در پاسخ به کدام نیاز فرهنگی جامعه تألیف و منتشر شده است؟

فرهنگستان زبان و ادب فارسی، سال‌ها قبل کمیونتی تشکیل داد به اسم کمیسیون رسم الخط فارسی و عده‌ای از اعضای فرهنگستان و چند تن از زیانشناسان و متخصصان این حوزه را دعوت کرد. این گروه پیش از دو سال مسائل و مشکلات خط فارسی را بررسی کردند. ریاست این کمیسیون هم بامن بود. من می‌هم که در خارج از کشور به سر می‌بردم فعالیت این کمیسیون افتاد نداشت و در این فاصله رساله‌ای تهیه و تدوین شده اسم دستور خط فارسی، معالجات این رساله بنده به بند در شورای فرهنگستان زبان خوانده شد و همه اساتدان و صاحب‌نظران دیدگاه‌های خودشان را مطرح کردند و نظر دادند. سرانجام متن آن اصلاح شد و بعد اقدام به چاپ آن کردیم. بعد از انتشار هم نظراتی درباره این رساله به دست ما رسید که ما آن انتقادات را هم لحاظ کردیم و تغییراتی که ضروری به نظر می‌رسید دادیم. و مجدداً آن را با اصلاحات کامل چاپ و منتشر کردیم. در این رساله یک سلسله قواعد کلی درباره رسم الخط فارسی پیشنهاد شده است و ما سعی کردیم شکل و شیوه خط فارسی به همان صورت سنتی که هست باقی بماند و تغییر فاحشی صورت نگردد. چون فرهنگستان را هیچ وجه نمی‌خواستند دو نفر افاضی عمل کنند چه در زمینه واژه‌سازی و چه در مورد رسم الخط فارسی.

فرهنگستان تابع سنت است و یک روش اعتدالی را پیش گرفته، در مورد رسم الخط هم نه به شیوه جانانیسی افراطی بر می آید. از جوان‌های تکرار عمل می‌کند و نه خیلی تحت تأثیر رسم الخط عربی است و آن را سرمشق قرار می‌دهد. خط فارسی برای خود استقلال دارد و فاهمه و روش دیگری رایه کار می‌گیرد. **اگر به خاطر داشته باشید بحث جانانیسی گروهی مثل کابلی شامل دیگران کمیته‌ای تشکیل دادند و قوانندی ارائه کردند که برخی پسندیدند و برخی هم موضع گرفتند.**

ببینید آقای شامل همیشه می‌خواست کاری بکند که در بین نسل جوان جایز کند. شهرت طلب بود و می‌خواست مریضانی داشته باشد. منظور این است که شامل هم می‌خواست مثل اغلب فعالیت‌های دیگرش ترویجی‌هایی بکند که جامعه از آن بی‌بهری کند. اما در فرهنگستان زبان اساتدان بیخه و دانشمندی داریم که متخصص ادبیات فارسی هستند و متون قدیم را خوانده‌اند. بر ۱۲۰۰ سابقه ادبیات فارسی تسلط و بر موز خط فارسی آگاهی دارند. زیانشناسان در این گروه عضویت دارند. همه این افراد در فرهنگستان دستور رسم الخط فارسی را تدوین کردند و به نهادهای مسئول ابلاغ کردند. حالا هم مصوبات فرهنگستان و آنچه در کتاب فرهنگ املائی خط فارسی آمده به همه جا ابلاغ شده است. جمله سازمان کتاب‌های درسی آموزش و پرورش، نهادهای دولتی و فرهنگی و… اطلاع داده شد که از این شیوه پیروی کنند. اما مشتای‌های افادات و کسانی که کار حروف چینی می‌کنند شاید نتوانند این قواعد را به خاطر سپارند و اصمالت کنند. بنابراین تصمیم گرفتیم یک فرهنگ املائی تهیه و تدوین کنیم و رسم الخط یک یک کلمات را بر اساس این قواعد تدوین کنیم. ما سه نوع قاعده بر آنها وضع کردیم یعنی فاصله‌گذاری بین اجزای کلمات مرکب که در چاپ رایانه‌ای بسیار حائز اهمیت است. در این فرهنگ سه نوع فاصله وجود دارد. فاصله نیم فاصله. یک

ما سعی کردیم خط فارسی برای متخصصان و کاربران رایانه آسان تر شود. یعنی آن شیوه قدیم که اب، و می‌راه اول کلمات می‌جسنادند دیگر منسوخ شده است و فرهنگستان با این مصوبات و پیشنهادها خط فارسی را در مسیر بهتر و ساده‌تری هدایت می‌کند. تا اگر خواستیم برای این کلمات فرمونی تهیه کنیم راست تر بتوانیم این کار را انجام دهیم. اگر ما این کار را نمی‌کردیم یک نفر دیگر که با رایانه کار می‌کند بیضا می‌شد. خط هم در آردی را می‌آورد و به آن قاعده می‌داد و فرمول‌بندی می‌کرد و دسترس عموم قرار می‌داد و روشی غلط ترویج می‌شد.

ما در فرهنگستان به عنوان یک مرجم رسمی و دولتی دستور خط فارسی را تهیه و تدوین کردیم و حالا هم فرهنگ املائی خط فارسی را پس از دو سال کار منتشر کردیم. این مصوبات و دستور العمل‌ها را هم به همه نهادها و وزارتخانه‌ها ابلاغ می‌کنیم. دکتر حبیبی ریاست محترم فرهنگستان به دولت نامه نوشتند و درخواست کردند که وزارتخانه‌ها خودشان این مصوبات را تکثیر کنند و در اختیار کارمندان بکارند. و لازم نیست حتماً از ما بخرند. فرهنگستان این اجازه را داده که هر نهادی آن را چاپ کند.

ما سعی کردیم خط فارسی برای متخصصان و کاربران رایانه آسان تر شود. یعنی آن شیوه قدیم که اب، و می‌راه اول کلمات می‌جسنادند دیگر منسوخ شده است و فرهنگستان با این مصوبات و پیشنهادها خط فارسی را در مسیر بهتر و ساده‌تری هدایت می‌کند. تا اگر خواستیم برای این کلمات فرمونی تهیه کنیم راست تر بتوانیم این کار را انجام دهیم. اگر ما این کار را نمی‌کردیم یک نفر دیگر که با رایانه کار می‌کند بیضا می‌شد. خط هم در آردی را می‌آورد و به آن قاعده می‌داد و فرمول‌بندی می‌کرد و دسترس عموم قرار می‌داد و روشی غلط ترویج می‌شد.

دنیا، دنیای رایانه‌هاست. خط دن رایانه هم باید قاعده‌مند باشد. یعنی دستوری که به رایانه به صورت خودکار باید اجرا کند.

و برای آنها معادل فارسی بسازیم. این واژگان رایج را همه مردم به کار می‌برند و هیچ اشکالی هم ندارند. بحث بر سر واژه‌های علمی است که این واژگان، مشتقات و ترجمات فراوانی دارند. اگر یک واژه‌اش بیاید باید مشتقات و ترکیبات آن هم بیاید. بنابراین کاربردش هم در سر کلاس درس و هم در نوشته‌های علمی دشوار است. این واژه‌ها که به صورت خوشه‌ای می‌آیند، در برنامه‌ها هست که برای آنها واژه‌ها معادل فارسی بسازیم. ما برخی واژه‌های علمی که فقط یک واژه است و در فرهنگ ما هم جا افتاده و تبدیل به واژه‌ای بین‌المللی شده، یا آن کاری نداریم.

اما آنگونه که گفتیم، **اوپن میوزان واژه** ساخته شده توسط **فرهنگستان سوم فقط چند واژه**

که کمتر از انگشتان دو دست است بر سر زبان مردم افتاد چرا؟

این خبر خیلی واقع است ای اینکه لافل اگر واژه‌های نظامی را که شاخه نظامی فرهنگستان تصویب کرده در نظر بگیریم، او سیاه پاسداران و اوازرتش افرادی را داریم که واژه‌های مورد نیازشان را می‌آورند و معادل فارسی برایش پیشنهاد می‌کنند و ما هم بحث بررسی می‌کنیم و بعد تصویب می‌کنیم. اگر تنها واژه‌های نظامی همین شاخه فرهنگستان که معادل‌های فارسی ابلاغ می‌کند و به صورت دستور، جمله معنی و ترجمه‌ش هم با کتف به استفاده از آنها می‌کند- که به کارگیری این واژه‌ها هم لازم‌الاجراست مثل رزمایش و باکتر و واکسن این واژه‌ها محاسبه کنیم بر سبب خیلی بیشتر از واژگانی است که ادعای خود می‌برند. بر زبان‌ها آمده است. برخی عموماً، واژگانی مثل پلیگنر، سامانه، بارانه و کالارک که به جای واژگان خارجی نشسته و بر سر زبان مردم است، از جمله معنی و واژگان عموماً است. این واژگان در زندگی روزمره، مردم خیلی بی‌تفاوت شده است و در همه رسانه‌های اجتماعی، از جمله مطبوعات و روزنامه‌ها به کار گرفته می‌شود. اگر فقط همین واژه‌ها را حساب کنید خیلی بیشتر از انگشتان دو دست خواهد بود. واژه‌های علمی را هم که در فرهنگستان پیشنهاد کرده، همه استادان به کار می‌نزد اما چون کاربرد عمومی نداشت که بیش از حد استفاده است، در ضمن باید توجه کرد که معنی مفاهیم علمی است که در زبان دیگر وارد فرهنگ ما می‌شود و به دنبال آن واژه‌های علمی آن می‌آید. ما ابتدا باید برای این واژه‌ها معادل علمی کنیم وگرنه واژه‌های عمومی که تعدادشان زیاد نیست، واژه‌های خارجی هم هستند. یعنی ابتدا یک نامر، واژه‌های علمی می‌کند. به دنبال آن اسم جنس هم می‌آید. این گروه از طرف دولت موظف شده‌اند برای تبلیغ گالاها در رسانه‌ها، نام انتخاب کنند. تجار هم اسمی مورد نظر را به فرهنگستان می‌فرستند و ما هم واژه جایگزین برای آن پیشنهاد می‌کنیم.

ایران صاحب تمدن و زبانیت چند هزار ساله است و اقوام گوناگونی با زبان‌ها و لهجه‌های مختلفی در ایران زندگی می‌کنند. در واژه‌سازی فقط در زبان و گویش این اقوام می‌توان بهره گرفت؟

اقوام مختلف در ایران هر کدام دارای زبان و فرهنگ قابل احترامی هستند و مجموعه همین اقوام ملت ایران را تشکیل می‌دهد. کشور ایران همیشه از دوران هخامنشیان تا امروز از اقوام مختلفی شکل گرفته و هر یک از این اقوام با زبان خودشان مکالمه می‌کنند و می‌نویسند. همه کاهن اوقات برای لغت که در فارسی نداریم سعی می‌کنیم کتلی بومی و محلی را جایگزین کنیم. این برنامه یکی از اصول واژه‌گزینی ماست یعنی هر جا که باریشه‌های زبان فارسی نداشتیم واژه‌ای بسازیم. از گویش‌های محلی استفاده می‌کنیم و تاکنون هم اینگونه عمل کرده‌ایم.

انتقادی که شما به فرهنگ نویسی دکتر معین داشتید و آنها را مکتوب کرده‌اید، چرا در چاپ‌های جدید فرهنگ معین چاپ نکرده‌اید؟ آیا توجه به اینکه ۳۰ سال از درگذشت معین گذشته و فرهنگ معین به عنوان یک اثر ملی می‌تواند توسط هر ناشری تجدید چاپ شود که تاکنون هم شده است…

من که نقادانی بر چاپ فرهنگ معین نداشتم و ندارم. خانواده‌اش هم دیگر نظارتی ندارند. من انتقادی که به فرهنگ معین داشته‌به صورت کلی و مفصلی‌تر یک بوردرش تالیف آن فرهنگ را مورد انتقاد قرار دادم و مقاله‌حصولی در این زمینه در همان سال‌ها نوشتم. در همان زمان دانشجویی که در خارج تحصیل می‌کرد، من دکتر معین زمانی استادمن بود و خیلی به لطف و توجه داشت. دلم با ایشان مکالمه داشتم و نام‌های

ایشان هنوز هم نزد من هست. زمانی کلبیشه آن نامه را در جمله راهم‌های کتاب چاپ کردم. من مرتب این فرهنگ را مطالعه و زیر و رو می‌کردم و انتقادات خودم را می‌نوشتم. دکتر معین وقتی در جریان موضوع قرار گرفت، گفت دیگران هم مطالبی در این زمینه نوشتند و به من دادند. من هم در جمله آخر این مجموعه انتقادات را به نام خود تمام چاپ می‌کنم. زمانی که جلد چهارم و ششم برای چاپ آماده می‌شد دکتر معین در سنتر بیماری و بیوهش بود. آخرین فرم جلد چهارم یعنی بخش لغات مانده بود که دکتر شهیدی به پایان برد. جلد ششم هم که دومین بخش فهرست اعلام است، آقای دکتر شهیدی فهرست اعلام عربی را نوشت و دکتر بدره‌ای هم اعلام عربی را ازادارمطبوعات‌های دیگر ترجمه کرد و این بخش را هم آماده‌ایم.گردد.بعد من به کتیز شهیدی گفتیم چرا این انتقادات به فرهنگ معین را که زیاد هم هست چاپ نمی‌کنید؟ ایشان در جواب گفتند خیلی دیکر دکتز معین فوت کرده‌اند، برای چه چاپ کنیم؟ من گفتم به خاطر علم نه به خاطر ایشان. علم بالاتر از شخص است. به هر حال چاپ نکردند و این یادداشت‌ها همچنان درین خانواده ایشان هست. آنها را یا باید دختر ایشان در چاپ‌های متعددی که انتشارات امریکیرمشر می‌گردآمال می‌کرد و به تدریج اصلاح می‌کرد و یا هیات تحریریه انتشارات امریکیریا توجه به این انتقادات مکتوب، فرهنگ معین را برایش اصلاح می‌کرد که دکتر دولی هم لغت نامه دهخدا و هم فرهنگ معین می‌باید در هر چاپ مورد بازنگری قرار می‌گرفت و اصلاح می‌شد و روزگاریش حذف می‌شد. مسائلمه هیچ‌کدام از این کارها انجام ندادند.

هم‌زمان انگلیسی مثل «۵۵ هزار واژه و مورد دارد در زبان فارسی چند واژه داریم؟ البته بین ۸۰ تا صد هزار واژه تخصصی زده می‌شود.

است، واژه‌ها که تعدادش در زبان انگلیسی بیشتر زیاد است، و واژه‌های عمومی همراه با واژه‌های علمی است. اگر توجه کنید می‌بینید بیشترین کتاب‌های علمی در جهان به زبان انگلیسی نوشته شده است. حتی اگر این آثار به زبان‌های فرانسوی یا آلمانی روسی هم باشند می‌تواند به کار می‌نزد اما چون کاربرد عمومی می‌نشد. بنابراین لغات هر جنسی و هر پدیده‌ای و هر معنایی ابتدا از زبان انگلیسی وارد فرهنگ‌ها می‌شود اغلب این لغات، لغات علمی هستند. اگر همان لغات را وارد زبان فارسی کنیم یا ترجمه کنیم، تعداد واژگان زبان فارسی هم به همان اندازه خواهد شد. بالا این لغات عمومی زبان که با آن قصد و رساندن می‌نویسند. تکلم می‌کنند و کاربرد عام دارد در هیچ زبانی تعدادش از پنجاه هشت هزار بیشتر نخواهد بود. اما زبان فارسی که زبانی با سابقه تاریخی هزاران ساله است و لغات قدیمی هم در آن وجود دارد. بیشتر از دیگر زبان‌ها واژه‌های عمومی و رایج دارد. ما ۱۲۰۰۰ سال پیش به این سوئمن شعر و نثر داشتیم که آنقدر لغات در آنها به کار گرفته که به تدریج برخی متروک و منسوخ شده و در فرهنگ نامه‌های ما هنوز هست که خیلی بیشتر از زبان‌های دیگر سبب افزایش واژگان زبان فارسی شده‌اند. زبان عربی هم این وضع را دارد. یعنی زبان عربی و فارسی به لحاظ تعدد واژگان خیلی غنی‌تر از آن زبان‌هاست که تاریخ آنها به چند صد سال اخیر می‌رسد.

برخی از مترجمان دوره در حوزه فلسفه و کتاب‌های مرجع علمی معتقدند به دلیل محدودیت واژگان زبان فارسی، نمی‌توانیم آنقدر خلاق باشیم، به عبارتی، دواگویی ما در برگردان مفاهیم و اصطلاحات را ناتنی او همین ویژگی زبان می‌باشد.

این ضعف‌ها ناشی از ناتوانی خود مترجمان است. اگر این مترجمان به متون قدیم فلسفی نگاه داشتند می‌توانستند و مجموعه همین اقوام ملت ایران را تشکیل می‌دهد. کشور ایران همیشه از دوران هخامنشیان تا امروز از اقوام مختلفی شکل گرفته و هر یک از این اقوام با زبان خودشان مکالمه می‌کنند و می‌نویسند. همه کاهن اوقات برای لغت که در فارسی نداریم سعی می‌کنیم کتلی بومی و محلی را جایگزین کنیم. این برنامه یکی از اصول واژه‌گزینی ماست یعنی هر جا که باریشه‌های زبان فارسی نداشتیم واژه‌ای بسازیم. از گویش‌های محلی استفاده می‌کنیم و تاکنون هم اینگونه عمل کرده‌ایم.

انتقادی که شما به فرهنگ نویسی دکتر معین داشتید و آنها را مکتوب کرده‌اید، چرا در چاپ‌های جدید فرهنگ معین چاپ نکرده‌اید؟ آیا توجه به اینکه ۳۰ سال از درگذشت معین گذشته و فرهنگ معین به عنوان یک اثر ملی می‌تواند توسط هر ناشری تجدید چاپ شود که تاکنون هم شده است…

من که نقادانی بر چاپ فرهنگ معین نداشتم و ندارم. خانواده‌اش هم دیگر نظارتی ندارند. من انتقادی که به فرهنگ معین داشته‌به صورت کلی و مفصلی‌تر یک بوردرش تالیف آن فرهنگ را مورد انتقاد قرار دادم و مقاله‌حصولی در این زمینه در همان سال‌ها نوشتم. در همان زمان دانشجویی که در خارج تحصیل می‌کرد، من دکتر معین زمانی استادمن بود و خیلی به لطف و توجه داشت. دلم با ایشان مکالمه داشتم و نام‌های

و می‌توانستند متون قدیم فارسی و عربی را بخوانند و آن اصطلاحات بی‌حد و حصری را که در آن کتاب‌ها به کار رفته، به خاطر بسازند. مقداری سخن خود را به جولان در بیاورند و فعال کنند و واژه هم بسازند آن وقت می‌توانستند مهم‌ترین و مشکل‌ترین مفاهیم را تشریح‌ای می‌دهد، از قبل واژگانی برای بیان مفاهیم نیست، اما برچون بر الفاظ قبلی تسلط دارد، یا کمک آنها واژه‌های مرکب و مشتق جدیدی می‌سازد و مفاهیم جدید خودش را در قالب همین اصطلاحات و واژگان جدید بیان می‌کند. کسانی که ادعای فخر زبان فارسی را دارند، افرادی الکن گفتند که مقدار محدود و معدودی واژه در ذهن دارند و مترن قدیم را هم به درستی نمی‌شناسند، این است که چنین ادعایی می‌کنند.

امروز چه تعریفی از زبان معیار داریم؟ کدام زبان، زبان معیار است؟ یعنی زبانی که آثار ادبی یا آن نوشته می‌شوند زبان معیار است؟ زبانی که با آن تکلم

فرهنگ لغات جدید می‌نویسیم

الان اگر ناشری اقدام به چاپ فرهنگ معین کند شما حاضرید نقد‌ها را در اختیارش بگذارید تا متن کامل ارائه دهد؟

اگر کسی مدعی فرهنگ معین نباشد و خانواده‌اش اعتراضی نداشته باشند، آمادهم که نقدار در اختیار آن ناشر بگذارم. ولی الان ما خودمان داریم یک فرهنگ بزرگ و مستقل می‌نویسیم. دیگر تاریخی به تصحیح فرهنگ معین نیست. ما هزاره‌ها متن فارسی را در فرهنگستان زبان هم کرده‌ایم.

جستجو می‌کنند. فهرست‌های تالیلی آن را از دو دست حدود ۳۰ صفحه با نام شوهارق قرین چهارم و چهاردهم تحویل شمامی‌دهد.

ما منتظرم ساختمان جدید فرهنگستان که جنب کتابخانه ملی است آماده شود. یعنی فروردین ۸۶ که به ساختمان جدید نقل مکان کردیم و جای ما مریخ تهریف، نگاره‌های خودمان را آموزش می‌دهیم. مسئول کار فارسی معین هم به عنوان ریاستر این فرهنگ بزرگ کار شروع می‌کنم. این فرهنگ معین ترین فرهنگ زبان فارسی خواهد بود. حالا سعی می‌کنیم کرد که در چند جلد بیشتر خواهد شد. یعنی بیشتر تعداد کتاب خواهد داشت. چون خیلی از متون در زمان دکتر معین و دهخدا در دسترس نبود که امروز آن کتاب شده‌و آن لغات در این فرهنگ می‌آید. کتاب علمی جدید که فرهنگستان رفع کرده و چه استادان هر رشته و لغات عمومی که هیچ کتابی در این فرهنگ‌نویسه و تدوین، در این فرهنگ خواهد آمد.

می‌کنیم زبان معیار است؟ زبان پایتخت زبان معیار شناخته می‌شود یا…

زبان معیار از نظر علمی و از نظر زیانشناختی تعریفی دارد که من چند سال پیش در مجله نشر دانش چاپ کردم که آن مقاله در دو جای دیگر هم چاپ شد. یعنی یک بار در کتاب زبان فارسی و زبان علم، یو که مرکز نشر دانشگاهی منتشر کرد. یک بار دیگر هم صدایسما مجموعه مقالاتی چاپ کرد که این مقاله هم در آنجا آمده بود.

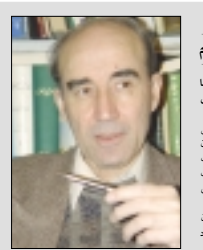
زبان گفتاری معیار همین زبان فارسی نهراتی است. گمانا اینکه هر کسی از هر شهرستان و استانی که می‌آید به همین زبان حرف می‌زند. ما هم به هر نقطه‌ای که می‌رویم به این زبان حرف می‌زنیم. اما زبان مکتوب معیار، زبان نوشتاری کتاب‌های علمی است که باید زبان بدون بار عاطفی و بدون حس‌رو و واژه باشد. بدون لهجه‌های محلی، شفاف و بدون استعاره و تشبیه باشد. تا فقط وسیله انتقال معنا باشد. این زبان را باید زبان معیار دانست. فرض است که زبان رسانه ملی یعنی رادیو- تلویزیون و زبان علمی استادان در کشورها، زبان معیار است. البته زبان رادیو- تلویزیون در کشور ما، زبان معیار به آن صورت که باید باشد نیست. یعنی ما علت اشتباهیون گویندگان و مجریان این رسانه یا ویژگی‌های زبان فارسی گاه زبانی مجاوره‌ای و آشفته به کار گرفته به زبان معیار است.

عزت اینکه شما در زمینه زبان‌های محلی کار می‌کنید و منتشر می‌کنید، هنگامی که گویش نام‌های ایرانی» را منتشر می‌کنید، چیسست؟ چون شما زیانشناختی و این مقالاتتان و تحقیقات به عنوان پیشروانه زبان فارسی صورت می‌گیرد. چون کار اصلی فرهنگستان

زبان برنامه‌ریزی برای زبان فارسی است و واژه‌گزینی بارزترین جنبه این برنامه‌ریزی است. بنابراین تاریخ زبان فارسی را هم مطالعه می‌کنیم. فرهنگ زبان فارسی را هم تدوین می‌کنیم و فرهنگ‌های گویشی هم تالیف می‌کنیم تا در مواقع لزوم در برنامه‌ریزی‌های فرهنگستان از آنها استفاده کنیم. یعنی این مقالاتتان پشتیبان کار ماست.

از میان مکتب‌های مختلف زیانشناختی در ایران کدام مکتب بیشتر مورد توجه است و گرایش بیشتری به سمت آن دیده می‌شود؟

در زیانشناختی هر چند سال مکتب جدیدی پیدا می‌شود. مکتب رنگینگر که هر کدام بعد از چند سال اعلان می‌نماید. یعنی از طرف مخالفان می‌نویسند و تحقیر می‌کنند و اشکالات را مطرح می‌کنند و به تدریج آن نظریات جدیدی که در مکتب تازه پیدا شده بوده، می‌شود. بنابراین هیچ کدام از این نظریات که در مکتب مختلف زیانشناختی پیدا می‌شوند نظریات نهایی نیستند. از آنجا که مذهب زبان بسیار پیچیده

ما منتظرم ساختمان جدید فرهنگستان که جنب کتابخانه ملی است آماده شود. یعنی فروردین ۸۶ که به ساختمان جدید نقل مکان کردیم و جای ما مریخ تهریف، نگاره‌های خودمان را آموزش می‌دهیم. مسئول کار فارسی معین هم به عنوان ریاستر این فرهنگ بزرگ کار شروع می‌کنم. این فرهنگ معین ترین فرهنگ زبان فارسی خواهد بود. حالا سعی می‌کنیم کرد که در چند جلد بیشتر خواهد شد. یعنی بیشتر تعداد کتاب خواهد داشت. چون خیلی از متون در زمان دکتر معین و دهخدا در دسترس نبود که امروز آن کتاب شده‌و آن لغات در این فرهنگ می‌آید. کتاب علمی جدید که فرهنگستان رفع کرده و چه استادان هر رشته و لغات عمومی که هیچ کتابی در این فرهنگ‌نویسه و تدوین، در این فرهنگ خواهد آمد.

است چون با ذهن انسان سر و کار دارد. این نظریات ساده و هندسی نمی‌تواند آن معادله ذهن و زبان را آنچنان که هست نشان بدهد و معرفی کند. در نتیجه هیچ مکتبی در زیانشناختی، مکتب نهایی نیست. برخی نظریات از برخی مکتب‌ها نه نشین می‌شود می‌ماند و قاعدش هم با هر جا می‌ماند. اگر کسی نخواهد تدریس زیانشناختی بپردازد و تعصب خاصی نسبت به یک مکتب خاص زیانشناختی نداشته باشد باید مجموع آنچه که در زیانشناختی جا افتاده را به دانشجویان معرفی کرد. ولی حالا نظریه چاستکی که مقداری دهان بر گن است و کسی جنبه ریاضی هم دارد و تالیف علمی هم بیشتر است. هواران بیشتر دارد اما اغلب استادان و زیانشناختی مدعی هستند که فلاان مکتب معین می‌تواند همه مجهولات زبان بشر را حل کند.

زمانی شما نتیجه پیوند استانی ملل قراقرز دکتر معین، همایی، خانلری و… را داشتید. در مقاله‌ها با آن دوره امروز به لحاظ تربیت دانشجویان با وضع متفاوتی مواجهیم. علت چیست؟ آیا استادان امروز- حرف خودشان و در رشته خودشان افرادی بودند آگاه و نامتدب و با مطالعه فراوان که امروز ما نظیر آن استادان را نداریم. البته امروز تعداد معدودی هستند اما یکی دو نفر بهای نمی‌شود. استادان رشته ادبیات فارسی در این دوران متأسفانه بسیار ضعیف هستند و این نقص توجه دانشگهای ماست. چون نمی‌تواند استادان خوب و مطالعه‌میرودند. جنبه کتاب‌ها فقط کمال و کافی و باخفت کند. دانشجو میرودند جنبه دیگر جنبه گویس و آگاه کند. با این مشکلات مایه که اغلب استادان دارند، نمی‌توان توقع داشت که آن استاد نام‌های خوش ارمحرف مطالعه کند. بایداره و باز گذاشت و معیارها کار زده استانی که نزد استادان بزرگ درس خوانده‌اند. و به چند زبان مستند، جذب دانشگها ما شوند.

کتابخانه

یادداشت

زهره نیلی

یادداشتی بر کتاب «تاپ تاپ تاپ»

هزار سال از روزی که آدم کوچولو برای یافتن شادی و خوشبختی به سفر دور دنیا رفته بود می‌گذشت. هر چند مادرش به او گفته بود: «اگر دنیا و زندگی را فرستگ بینی و اگر آنهایی که تو را دوست دارند را دوست داشته باشی، شاد و خوشبخت می‌شوی!» اما آدم کوچولو می‌خواست به سفر برود، چون شادی بود که سفر، خیلی چیزها به انسان می‌آموزد و او دوست داشت یاد بگیرد چطور می‌توان به شادی و خوشبختی رسید.

فاطمه مشهدی رستم در کتاب تاپ تاپ تاپ، به سفر این مایه داستان خود فرار داده است. سفری که هزار سال به طول می‌انجامد و آدم کوچولو را با نقیده‌ها و ناخودانده‌های بسیاری آشنا می‌کند. هر چند در طول داستان، به نشانه‌ها و آموزه‌های سفر اشاره‌ای نشده و گویی نویسنده، قهرمان قصه‌اش را از یک دنیا به دنیا دیگری پرتاب کرده است بدون آنکه خواننده را اندک اندک با تغییرات ذهنی و روحی آدم کوچولو آشنا کند و شاید به این خاطر است که قهرمان داستان وقتی پس از این همه سال از سفر برمی‌گردد، هیچ‌کس او را نمی‌شناسد.

فرای هزار سال، آدم کوچولو سفرش را تمام کرد و به شهرش برگشت، پکر است، به طرف خانه رفت. احساسی‌ها جلو در بودند و آدم کوچولو را دیدند، اما او را شناختند، آدم کوچولو هم آنها را شناخت. البته همه آنها حق داشتند چون هزار سال گذشته بود. گذشته از اینها هزار سال بود که آدم کوچولو، نه ناخن‌هایی را که زده بود و نه موهایی را... شاید توان کرد گوی‌نظری رای دیگر تغییرات درونی آدم کوچولو دانست، زیر قهرمان داستان در طول سفر با دنیایی پر از پستی و بلندی آشنا شده و آدم‌های پرمون خود را در همه خوبی‌ها و بدی‌هایشان می‌شناسد، در حقیقت آدم کوچولو زشتی‌ها را شناخته، خوشبخت و بی‌مدالی را درک کرده و حتی خودتیز بدون آنکه نخواهد بدان‌الوده شده است! قهرمان داستان مشهدی رستم، سفر را برمی‌گزیند و در طول آن با دنیایی پرمون خود آشنا می‌شود و این شناخت، زمینه‌های رشد و تکامل او را فراهم می‌کند و به او اجرت برگشت به شهر و دیزی را می‌بخشد که هزار سال پیش آن‌را درک کرده است. شهری که اگرچه امروز همه مردمش با آدم کوچولو یکنه‌اند اما پرزنی می‌زادند، پرزنی که اشک از چشم آدم کوچولو می‌ریزد، او را به حجام می‌برد ولیس‌های تمیز شش می‌پوشاند و دیدار او به دنیایی پاک و بی‌آلایش بازمی‌گرداند. حقیقت و خودشنی را به او می‌شناساند. (مغز یک پیک آینه به او داد. آدم کوچولو خودش را در آینه نگاه کرد و گفت): آه... کمی شکل چپکی‌های من است!

دروغ آدم کوچولو، سفری درونی را آغاز کرده و اینکه به مرحله‌ای از خودشناسی رسیده است، نیک و بد را دریافته و آگاهانه نیک را برگزیده و پس از هزار سال، خوشبختی را در آغوش پرهز مادر خود و معیبت بی دردی‌ان یافته است. «آه چه بوی خوبی‌یوی ملز می‌بایین بر چه قدر دنیا و زندگی شگفت است! کاش هزار سال پیش فهمیده بودم، شادی و خوشبختی یعنی همین!» بعد از این حرف‌ها، رستم و آدم کوچولو، صدای قلب‌های خود را شنیدند که بلندتر از قبل داد می‌زدند، تاپ تاپ تاپ...!

مقاله

دکتر قدمعلی سرامی

روزگاری که بچه‌ها کتاب بزرگترها را می‌خواندند

نادره انگلشت.

همچنین در میان آثار ادبی پس از اسلام، گاه‌گاه به کتاب‌هایی برمی‌خوریم که مولفان آنها در هنگام نوشتن، کودکان یا نوجوانان را در نظر داشته‌اند و آهنگشان از تدوین آن آثار، به دست دادن رهنمودهایی برای کودکان و نوجوانان بوده است.

که از آن میان می‌توان به «قاپوسنامه» عنصرالمعالی، «موش و گربه» عبید زکاتی و «نصاب الصبیان» از ابوصبر فرهمی اشاره کرد.

همچنین در میان متون حماسی چون «شاهنامه فردوسی»، «اسکندرنامه» نظامی، «خرندنامه اسکندری» از جامی، «آیینه‌سکندری» اثر امیر خسرو دهلوی، «اسام‌نامه» خواجهی کرمانی

... که پس از اسلام تحریر و تدوین شده‌اند نیز می‌توان قصه‌های خوالدنی بسیاری برای کودکان و نوجوانان یافت.

علاوه بر آثار حماسی، متون داستانی چون «خسرو و شیرین» و «لیلی و مجنون» از نظامی، «وامق و عذراء» اثر عنصری، «غفت اورنگ» جامی و «ویس و رامین» از فخرالدین اسعد گرکانی و کتاب‌های دینی و عرفانی مانند «سخاوران‌نامه»، حمله حیدری، خداوندان‌نامه، الهی‌نامه، منطق‌الطیر، مثنوی معنوی و...، سرشار از داستان‌ها و حکایات ناب برای کودکان و نوجوانان این مرز و بوم است که باید برای این گروه سنی بازآفریده شود. هر چند حکایات کلیله و دمنه، قصه‌ها، نذکره‌ها، داستان‌های تاریخی، سفرنامه‌ها و دیدان‌های شاعران بزرگ را هم نمی‌توان نادیده گرفت.

با این همه به طور یقین می‌توان گفت در ادبیات رسمی کلاسیک، کتاب‌هایی که صرفاً برای کودکان و نوجوانان نوشته شده و جنبه ادبی محض داشته باشد نمی‌شناسیم اما چون آهنگونه که باز نمودیم، ادبیات رسمی ایران همواره با ادب عوام دابودست داشته است و شواهدی فراوان در دست داریم که هم پیوندی و خویشاوندی ادب خواص با ادبیات فولکلوریک را اثبات می‌کند. جست‌وجو در آثار مکتوب ادبیات درمی می‌تواند ما را به انبوهی از آثار ادبی - که اگر زبان به کار رفته در آنها همیشه زبان کودکی نیست، به هر حال درونه آنها عوالم خردی بیگانگی نمی‌کند- رهنمون باشد.

پسرش شاپور و این سنت، یعنی نوشتن کتاب در تربیت فرزند در ادبیات فارسی قرون بعد نیز پابرجا ماند و یکی از شیرین‌ترین متون ادبیات دری، «قاپوسنامه» از ابن دست است که می‌دانیم عنصرالمعالی آن را در تربیت فرزند خود، گیلاش‌ها، نوشته است.

به هر حال در این بررسی اجمالی نمی‌توان در باب سهم کودکان ایرانی از ادبیات باستانی ایران به طور قاطع سخن گفت؛ زیرا این کار مستلزم آن است که همه متون بازمانده از روزگار از پیش از اسلام به زبان پارسی باستان و اوستایی و پارتیک و پارسیک و... از این نظر گاه خاص مورد تجزیه و تحلیل دقیق قرار گیرد، با این همه می‌توان گفت ادبیات و ایرانیان در پرداختن به این گونه از ادبیات و مدار آن‌ها هستند.

این درست است که ایرانیان پس از آشنایی با فرهنگ باختری به پرداختن آثار ادبی برای کودکان پیش از پیش روی آورده و ادبیات رسمی عردستان را به صورت مستقل درآمد اما این درست نیست که تصور کنیم کودکان ایرانی در ادوار پیشین از ادبیات خاص خویش به کلی بی‌نصيب بوده‌اند.

نخستین گروه ما ادبیات غنی و رنگارنگ مردم ایران است که بخش بزرگی از آن برای کودکان و بهزیستی آنان خلق شده است.

اگر از ادبیات فولکلوریک ایران، دوبیتی‌های عاشقانه، سرودواره‌ها، بیاض‌های سخنوری، بعضی اشعار و روایات دینی و پارهای قصه‌های پهلوانی را جدا کنیم، چیزی جز ادبیات کودکان باز نخواهد ماند. تقریباً تمامی قصه‌ها و افسانه‌های شایع میان مردم، مثل‌ها، لالایی‌ها، معماها، چیستان‌ها، گویه‌های بازی و قافیه‌پردازای‌های عامیانه، برای کودکان ایجاد شده است و وسعت این گونه‌های ادبی تا بدان جاست که می‌توانیم بگوییم قسمت اعظم آثار ادبی فولکلوریک ایران، متعلق به کودکان است و اگر ادبیات رسمی، بیشتر از آن بزرگترهاست، ادبیات عامه بیشتر به کوچکترها تعلق دارد.

ادبیات کودکان، پیش از اسلام

آنچه از ادبیات رسمی قبل از اسلام بازمانده،

در مقایسه با ادبیات پس از اسلام، اندک و ناچیز است و سخن گفتن از ادبیات کودکان در دوره‌های ماد و هخامنشی و اشکانی به دلیل کم‌بودن اسناد و مدارک موجود، ممکن نیست، اما در این میان نباید این واقعیت را از نظر دور داشت که تمامی افسانه‌ها و اساطیر کهن و داستان‌های حماسی و پهلوانی ایرانی، پیش از این دوره‌ها یا در خلال آنها به پیدایی آمده است که از آن جمله می‌توان به داستان‌های مربوط به شاهان و شاهزادگان اساطیری چون کیومرث، طهمورث، هوشنگ، جمشید، ضحاک، فریدون و... که به زبان‌های متفاوت به آثار و کتب پس از اسلام همچون شاهنامه، هفت پیکر نظامی، مسک عیار، بخشنارنامه دقایی و متون دیگر نیز راه یافته‌اند. اشاره کرده داستان‌ها و افسانه‌هایی که پیوندی دیرینه با زندگی امروز ایران داشته و می‌توانند برای بچه‌های روزگار ما بازآفریده شوند، اگر چه در این میان نمی‌توان اندرزنامه‌ها را فراموش کرد و از این دست است کتاب‌های عهد کسری به پسرش هرمز و پاسخ هرمز به آن و عهد اردشیر به

اگر از ادبیات فولکلوریک ایران، دوبیتی‌های عاشقانه، سرودواره‌ها، بیاض‌های سخنوری، بعضی اشعار و روایات دینی و پارهای قصه‌های پهلوانی را جدا کنیم، چیزی جز ادبیات کودکان باز نخواهد ماند

آشنایی با پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

طلبه و دانشجو زیر سقف یک کتابخانه

۲۷ آذر سال ۱۳۵۸ آیت‌الله دکتر محمد منتح در حال ورود به دانشکده الهیات دانشگاه تهران توسط گروهی فرقان هدف گلوله قرار گرفت و به شهادت رسید. وی از معدود شخصیت‌ها و متفکران بزرگی بود که به لحاظ رسانتی که بر دوش خویش حس می‌کرده از همان آغاز در دو سنگر دانشگاه و حوزه سمی در روشنگری دانش‌پوران داشت. شهید منتح کتابی به نام «روش اندیشه» تألیف کرد که کتاب درسی حوزه و دانشگاه، برای بالاترین سطوح در آن زمان بود.

مبارزان نهضت دهه آن سال‌ها فعالیت‌های علمی-تبلیغی منتح در حسینیته ارشاد و سپس مسجد جادیه تهران را هرگز از یاد نخواهند برد. وی در این مسجد، کتابخانه ایجاد کرد و کلاس‌های درس اعتقادی، فلسفی، تفسیر قرآن، نهج‌البلاغه و... برپا کرده کارهایی که در نزدیکی فکری و آرمانخواهی او قشر روحانی و دانشجوی بسیار کاساز بود و زمینه تحولات چشمگیر سال‌های انقلاب و پس از آن را در پی داشت.

این گزارش، در آستانه ۲۷ آذرنگاهی اجمالی به فعالیت و عملکرد پژوهشگاه حوزه و دانشگاه دارد که با نام و یاد شهید منتح گره خورده است.

تاریخچه

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در سال ۱۳۶۱ به منظور اجرای طرح مقدماتی «بازسازی علوم انسانی» و در پی درخواست ستاد انقلاب فرهنگی و تأیید حضرت امام خمینی(ره) با نام اولیه «دفتر همکاری حوزه و دانشگاه» تأسیس شد.

هدف اصلی پژوهشگاه، پژوهش در علوم انسانی به منظور نظریه‌پردازی در جهت پی‌ریزی علوم انسانی بومی یا تکیه بر اندیشه اسلامی است. حاصل این پژوهش‌ها نشر کتاب، مقاله، جزوه و متون درسی دانشگاهی و پاسخگویی به نیاز دستگاه‌های اجرایی کشور است؛ هدفی که در پیش از بیست و چهار سال فعالیت پژوهشگاه، در تولید مقالات متعدد، جزوات درسی قابل توجه، برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی پرشمار و پیش از یکصد عنوان کتاب تخصصی در رشته‌های مختلف علوم انسانی متجلی شده است.

در سال ۱۳۶۹ و در پی یک دوره فعالیت موفقیت‌آمیز، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه به طور رسمی به عنوان یکی از نهادهای همکار با سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت) درآمد و پس از ۹ سال همکاری نزدیک با این سازمان، به دلیل توفیق در پژوهش و تولید کتب و آثار علمی در سال ۱۳۷۷ با تصویب شورای گسترش آموزش عالی با نام پژوهشگاه حوزه و دانشگاه به جمع موسسات زیرمجموعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیوست. در سال ۱۳۸۲ نیز، پس از یک دوره کوتاه فعالیت‌های پژوهشی و تولید آثار علمی، پژوهشگاه به موسسه پژوهشی ارتقا یافت و در سال ۱۳۸۳ نیز به پژوهشگاه تبدیل شد.

پژوهشگاه اکنون با در اختیار داشتن ۳۰ عضو هیات علمی و بیش از ۵۰ پژوهشگر با تحصیلات توانمند در سطوح عالی حوزوی و دانشگاهی، در قالب سه پژوهشگاه اداره می‌شود؛ پژوهشگاه اقتصاد، مدیریت و حقوق شامل گروه‌های اقتصاد، حقوق، علوم سیاسی و مدیریت، پژوهشگاه علوم اجتماعی، تربیتی و روان‌شناسی شامل

گروه‌های علوم اجتماعی، علوم تربیتی، روان‌شناسی و فلسفه علوم انسانی و پژوهشگاه تاریخ، حکمت و قرآن پژوهی شامل گروه‌های تاریخ اسلام، قرآن پژوهی، فلسفه و وقف است که به انجام طرح‌های تحقیقاتی و تولید آثار علمی-پژوهشی مشغولند.

اهداف پژوهشگاه

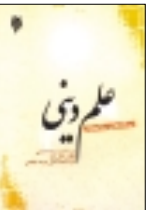
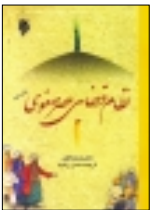
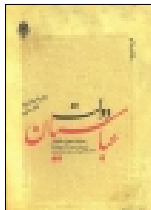
حجت‌الاسلام اعرافی مدیر پژوهشگاه، در تعریف اهداف آن می‌گوید: برنامه اصلی ما تحقیق و تبیین و تعریف علوم اسلامی در موضوعات مسائل علوم انسانی، تحقیق در مبانی و مسائل علوم انسانی با توجه به دیدگاه‌های اسلامی، ایجاد ارتباط و تعامل علمی و تحقیقاتی بین آستان‌ها و حوزه و دانشگاه در رشته‌های مختلف علوم انسانی با نگرش به منابع اسلامی و در نهایت تهیه و تدوین متون درسی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در رشته‌های علوم انسانی و در صورت نیاز تدوین و تهیه متون درسی حوزه‌های علمی است.

اعرافی در تبیین وظایف این مرکز نیز پیش از

به منظور تأمین و تکمیل محققان کارآمد و کادر علمی مورد نظر پس از اخذ مجوز از شورای گسترش آموزش عالی، ایجاد ارتباط مناسب و هماهنگ با نیروهای ذی‌صلاح، متخصص و متکثر در مراکز علمی و پژوهشی و فراهم کردن امکانات لازم در جهت باری رساندن به اهداف پژوهشگاه، انجام پژوهش‌های مشترک با سایر مراکز آموزشی و پژوهشی حوزه و دانشگاه و فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با برنامه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی مربوطه، برگزاری سمینارها، کنفرانس‌های علمی در زمینه مسائل بنیادی علوم انسانی و اسلامی، ایجاد ارتباط با مراکز علمی و پژوهشی علوم انسانی حوزوی و دانشگاهی در داخل و خارج از کشور طبق ضوابط و مقررات، شرکت در سمینارهای علمی مرتبط با فعالیت‌های پژوهشگاه در داخل و خارج از کشور، طبع و نشر آثاری که در پژوهشگاه تهیه می‌شود و انجام فعالیت‌های ضروری در جهت به‌کارگیری نتایج تحقیقات به عمل آمده و بالاخره بهره‌گیری از نتایج تحقیقات و

انتشارات

از فعالیت‌های علمی این مرکز، می‌توان ارائه و بیش از یکصد جلد کتاب و ده‌ها پایان‌نامه و تحقیقاتی را برشمرد که تاکنون ۲۰۰۰ مورد از کتاب‌ها و پایان‌نامه‌های یادشده در جشنواره‌های علمی به عنوان آثار برگزیده معرفی شده است. عناوین برخی آثار عبارتند از: «اسلام و حقوق بین‌الملل عمومی»، «درآمدی بر حقوق اساسی»، «اهداف تربیت از دیدگاه اسلام»، «روان‌شناسی رشد (۲)»، «بانگ‌گش به منابع اسلامی»، «درآمدی بر اقتصاد اسلامی»، «درآمدی بر حقوق اسلامی»، «در تربیت»، «مبانی اقتصاد اسلامی»، «مبانی اقتصاد اسلامی (تخصص و تکمیل)»، «کتب‌های روان‌شناسی و نقد آن (۲)»، «انسان از دیدگاه اسلام»، «درآمدی بر تعلیم و تربیت اسلامی»، «اهداف تربیت از دیدگاه اسلام»، «مصادر حدیث من مات و لم يعرف امام زمانه»، «تاریخ فلسفه غرب»، «معانی آزادی»، «فرساله‌های نامیانه‌ها و درباره

پیشرفت‌های علمی در کلیه مراحل پژوهشی در جهت اهداف پژوهشگاه.

کتابخانه

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه دارای کتابخانه نسبتاً غنی و با منابع روزآمد در حوزه‌های مطالعاتی و تحقیقاتی است که بیشتر کاربرد پژوهشی داشته و محققان حوزوی و دانشگاهی به آن مراجعه و از آن بهره‌مند می‌شوند. کتابخانه مذکور در سه بخش کتاب، نشریه و اطلاع‌رسانی به ارائه خدمات می‌پردازد.

بخش کتاب

این بخش دارای ۳۰ هزار جلد، برابر با ۲۰ هزار عنوان کتاب فارسی و عربی و ۵ هزار و ۵۰۰ جلد برابر با ۲ هزار و ۲۰۰ عنوان کتاب لاتین در موضوعات علوم انسانی و اسلامی (شامل علوم تربیتی، روان‌شناسی، مدیریت، اقتصاد، حقوق، تاریخ، علوم اجتماعی، فلسفه، علوم قرآنی و...) است. کتابخانه دارای مخزن باز بوده و رده‌بندی کتب براساس رده‌بندی کتابخانه کنگره (LCC) است و نرم‌افزار مورد استفاده در آن، برنامه نوسا است. ساعات کاری این کتابخانه از ساعت ۷:۳۰ صبح تا ۱۰ شب به صورت یکسره می‌باشد.

محققان غیر عضو پژوهشگاه می‌توانند با ارائه معرفی‌نامه، حداکثر تا دو هفته به عنوان میهمان از امکانات این کتابخانه بهره‌مند شوند.

۹ وظیفه را برشمرده و اذعان می‌کند: تهیه و اجرای طرح‌های تحقیقاتی در مبانی و مسائل علوم انسانی و اسلامی در جهت اهداف یاد شده، تشکیل گروه‌های تحقیقاتی در رشته‌های مختلف علوم انسانی طبق ضوابط و مقررات مربوطه، همکاری با دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی در زمینه برگزاری دوره‌های آموزشی علوم انسانی به منظور تأمین نیروی انسانی مورد نیاز دانشگاه‌ها طبق ضوابط و مقررات مربوط پس از اخذ مجوزهای لازم، شناسایی و جذب آستان‌ها حوزه و دانشگاه به منظور تأمین و تکمیل کادر پژوهشی مورد نیاز طبق ضوابط و مقررات مربوطه، برگزاری دوره‌های آموزشی و تحقیقاتی در زمینه علوم انسانی برای طلاب واجد شرایط حوزه علمیه

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
دارای کتابخانه نسبتاً غنی و با
منابع روزآمد در حوزه‌های
مطالعاتی و تحقیقاتی است که
بیشتر کار برد پژوهشی داشته
و محققان حوزوی و دانشگاهی
به آن مراجعه می‌کنند و از آن
بهره‌مندی می‌شوند

دیدار از همایش پاسداران اهل قلم

سرداران قلم، کتاب سال خود را برگزیدند

دومین همایش پاسداران اهل قلم با موضوع انتخاب کتاب سال سپاه، هفته گذشته برگزار شد. این همایش در شش گروه اصلی شامل شاخه فرهنگی- اقتصادی، فلسفه و کلام، فرهنگ و ادبیات، اجتماعی- اقتصادی، نظامی- امنیتی، فنی- مهندسی، پزشکی- پیرایشگی و سیاسی- حقوقی و در ۱۲ زیرگروه فرعی، بهترین آثار تالیفی، ترجمه و مقاله را معرفی کرد.

رئیس ستاد مشترک سپاه در این همایش با اشاره به جوایز مختلف فرهنگ گفت: وقتی انسان دست بر قلم می برد باید هدف روشنی برای خود ترسیم کند و در پایان کار، همزمان تحقق این اهداف را مورد بررسی قرار دهد.

سردار علی اکبر احمدیان برگزار کننده دوره همایش سرداران اهل قلم را فرصتی برای شناسایی توانایی ها و استعدادها نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خواند و تصریح کرد راهبردی آینده همایش باید فراز از دستاوردهای گذشته باشد. از این رو انتظار داریم همایش های بعدی بسیار گسترده تر باشد.

وی تصریح کرد برای رسیدن به این امر باید ابتدا شبکه ای فعالان در سطح شهرها، استان ها و در نهایت کشور سازماندهی شود تا فله فعالیت هایی باشد که طی دو دوره گذشته انجام شده است.

احمدیان بر تعمیم داوری آثار علمی و فرهنگی سپاهیان به سراسر سال تاکید کرد و افزود: وقتی یک همایش تالیف حد گسترده می شود، موضوعات باید به طور تخصصی گروه بندی شود. در حال حاضر نیز پس از تفریق ششگانه که برای مسئولان فرهنگی سپاه نیز بسیار شغف آورو بود- باید به سمت تخصصی شدن برویم تا با احاطه بر حوزه های تکنیکی بتوانیم کار موثری برای انقلاب انجام دهیم و به رسالت الهی خود عمل کنیم.

وی دسته بندی فنی و تخصصی این همایش را به عنوان یکی از ضرورت های بعدی سپاه در این زمینه عنوان کرد تا از رهگذر آن ۱۰ تا ۱۵ زیرحانه تخصصی تشکیل شود و به بخشی از انتظارات و نیازهای موجود پاسخ دهد.

رئیس دانشگاه امام حسین (ع) در ادامه سخنرانی خود از مدیران سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خواست تا با نگاه تخصصی تر به نتیجه نهایی کار توجه بیشتری داشته باشند.

احمدیان با توصیه به مولفان پاسدار برای توجه به میزان اثر بخشی آثار تولیدی گفت: «شما باید بخشی از حواس خود را متمرکز این نکته کنید که محصول تولیدی شما تا چه میزان به ارتقای آرام رسیده است. اگر به اثرگذاری مطلوب نرسیده، باید حتماً دلیلی دارد و معاینات این است که باید اقدام به ریشه یابی شود تا کارهای بعدی از آن معایب مبرا شود. نویسندگان و حتی مسئولان سپاه باید در کارهای فرهنگی خود به طور مداوم این سوال را در مورد آثار تولیدی مطرح کنند که آیا مخاطب خود را یافته اند؟»

۱۱ مؤلف در اولین دوره همایش

دو دهمین همایش پاسداران اهل قلم در مراسم اهالی جوایز به کتاب های برتر سپاه گفت: پاسداران انقلاب اسلامی از بدو ورود به سپاه و پیش از آن، همذات در مراکز فرهنگی کشور مانند دانشگاه ها، حوزه های علمیه و مراکز علمی و

تحقیقاتی با موضوع قلم، علم، نوشتن و مباحث فرهنگی آشنا شده بودند و شاید یکی از وجوه متمایز جدی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در همین بخش است.

سردار رمضان شریف در تشریح اهداف برگزاری این همایش اظهار داشت: ترویج فرهنگ تحقیق و تألیف و نهادینه کردن آن در میان نسل جدید نیروهای سپاه، بزرگداشت و تجلیل از نویسندگان پاسدار و خانواده سپاه و سیج از اهداف اصلی مایود تا به اندیشه های خاصی که

بیش از ۲ هزار اثر در جشنواره انتخاب رسیده به دبیرخانه دومین همایش پاسداران اهل قلم ۲ هزار و ۵۳۱ اثر شامل ۶۸۵ جلد کتاب، یک هزار و ۷۷۷ عنوان مقاله، ۶۶ مورد ترجمه کتاب و ۵۳ ترجمه مقاله مجموعاً از ۳۱۵ مؤلف بود. در گروه فرهنگی-اقتصادی ۱۸۱ اثر از ۲۲ نفر به این دبیرخانه ارسال شد که ۳۳ عنوان آن را کتاب، ۲۵۶ مورد مقاله و ۹ عنوان آن را ترجمه تشکیل می داد. در همین بخش زیرگروه تاریخ، سیره و اخلاق، دو کتاب «شهدای رایج» و «شکوه قضاات» از

محمدجواد اسلامی و از زندگی و مبارزات شهید بهشتی، اثر علی کردی به عنوان کتاب های برتر و «زنان و حج» نوشته محمد منصورنژاد مقاله برتر شناخته شدند.

مبانی استراتژی فرهنگی از دیدگاه امام علی (ع) از دکتر محمدباقر بابایی، «قرآن به همراه شرح آیات» اثر ابوالفضل علامی، «آموزش غیر حضور فیزیکی های نوشته عبدالحسین برهانیان و مقاله «ویژگی های سیاسی- اخلاقی جامعه اسلامی» اثر مرتضی شیرودی تقدیر شدند.

زیرگروه فرهنگ و ادبیات «پرونده ۲۳۲» و «خیماره خواب آلوده از اکبر حسینی و اعشقت بهشت» نوشته مصطفی محمدی در بخش داستان،

آثار رسیده به دبیرخانه دومین همایش پاسداران اهل قلم ۲ هزار و ۵۳۱ اثر شامل ۶۸۵ جلد کتاب، یک هزار و ۷۷۷ عنوان مقاله، ۶۶ مورد ترجمه کتاب و ۵۳ ترجمه مقاله مجموعاً از ۳۱۵ مؤلف بود

«سغوفتی سیم خارداره از غلامرضا کافی، احدیت کهنه پاییز» اثر بهزاد حیدری و «اسلامه نایل» از محمدرضا احمدی در بخش شعر مورد تقدیر قرار گرفتند. در بخش های خاطر، زندگی نامه، پژوهش و گزارش نیز به ترتیب کتاب های امی سیم عملیات کرکوک، نوشته یحیی نیازی، «آن سه مرده از گل علی بابایی، «چپیتسی نغده» اثر محمد منصورنژاد و «وداع لاله» از مهدی محمدپیگی به عنوان آثار برتر معرفی شدند.

در گروه فرهنگی-اقتصادی علیرضا بهرامی به عنوان مترجم فعال جایزه گرفت، پیمان حسین زاده و محمد حبیبی نیز برترین آثار هنری را ارائه دادند. گروه اجتماعی- اقتصادی با ۲۰۴ اثر از ۱۲۶ نویسنده، ۸۰ کتاب، ۳۸ مقاله و ۶ ترجمه را در برداشت که در پایان، از کتاب «آموزش آمادگی جسمانی، ترجمه قاسم قنبری خالقه و مقاله «مدل بخیره نگاه» اثر حسین فروغی تقدیر شد.

۱۹۹ اثر از ۸۲ مؤلف، مترجم و پژوهشگر در گروه نظامی- امنیتی به دبیرخانه این همایش رسیده بود که تألیفات «روند پایان جنگ» اثر محمد دروینان و «امنیت شهری» از یمن کارگر، ترجمه کتاب «جنگ آینده کاری از عبدالحمید حیدری و مقاله «فرن بیستم، قرن سپاه نظامیگری» حاصل پژوهش علی اکبر رستمی عنوان های برتر را کسب کردند.

در گروه فنی- مهندسی نیز از میان ۳۱۶ اثر از ۹۲ مؤلف، «بازایی قطعات صنعتی» اثر «مزمنگاری با کلید عمومی» و «مصالح ساخت و آزمایشگاه» رتبه های اول تا سوم این بخش را به خود اختصاص دادند. تحلیل سیستم های پدافند هوایی، با ترجمه رضا قاضی مفرد نیز به عنوان ترجمه برتر شناخته شد.

کتاب های «خودمادگی و گرامداری» نوشته عارف سجاده چی، «کامی در شناخت مواد مخدر و روانگردان» از عیسی کاگویی، «تغذیه درمانی در بیماری های رایج» اثر رضا محشتمش تنکابنی و ترجمه کتاب «زن» نوشته حامد باستان از ۲۳۳ اثر گروه پزشکی- پیرایشگی، پیرایشگری که انتخاب شدند.

در بخش پزشکی مقالات کلام احمدی و مهدی خویلد و در قسمت پیرایشگی مقاله های مرتضی خاقانی زاده مورد تقدیر قرار گرفتند.

در گروه سیاسی- حقوقی ۲۸۸ اثر از ۱۱۰ نفر به دبیرخانه دومین همایش پاسداران اهل قلم رسیده که از این میان، «رابطه شناخت» اثر رضا زاغ، ابرو و دو جنبش در نیم قرن نوشته سهراب صلاحی و «امریکا، در واقعیت تحقیقت» از حسین اکبری به همراه ترجمه کتاب «حاکمیت قدرت یا حاکمیت قانون» کار مشترک کلام قریب آبادی و سید حسین حسینی به عنوان آثار تالیفی و ترجمه ای برتر معرفی شدند. مقاله اسماعیل اقبال با عنوان آثار جهانی شدن بر اقتصاد، سیاست و فرهنگ، رتبه اول را کسب کرد.

در این مراسم یازده پاسدار شهید اهل قلم، شهید حاجت الاسلام رضا سنگی و شهید یزدانی گرامی داشته شد.

به علاوه از آقایان قاضی، نولایی، منصور کشاورز، امیرحسین کریمی پور و سردار اخوان به عنوان خادمین نظیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تقدیر به عمل آمد.

در این مراسم برخی از برگزیده گان دو دوره همایش پاسداران اهل قلم به ایراد سخنرانی پرداختند و پیشنهادهایی سببی بر کاربردی کردن مباحث علمی و فرهنگی در این گونه همایش ها و استفاده از استعدادها ارائه کردند.

در نشست نقد تازه ترین ترجمه امیر مهدی حقیقت مطرح شد

«خوبی خدا» را دوبار بخوانید

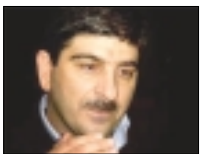
نشست نقد و بررسی هفتگی نشر کتاب، با بررسی کتاب «خوبی خدا» ترجمه امیر مهدی حقیقت برگزار شد. در این مراسم علاوه بر مترجم کتاب، مصطفی مستور و عباس پژمان نیز حضور داشتند. علی اصغر محمدخانی، دبیر مجموعه نشست‌های شهر کتاب در ابتدای جلسه توضیحاتی درباره کتاب «خوبی خدا» به حاضران ارائه داد. وی در مورد این کتاب گفت: این کتاب مجموعه داستانی است که داستان‌های آن، از آغاز ۹ داستان‌نویس شاخص آمریکانتخاب شده است. وی افزود: گرچه برخی از این نویسندگان از کشورهای دیگر به آمریکا رفته‌اند، اما مسکنی که به آن می‌نویسند یکسان است. به همین دلیل کتاب را می‌توان نمونه‌ای از ادبیات معاصر آمریکا دانست. دبیر مجموعه نشست‌های شهر کتاب، سادگی را یکی از ویژگی‌های این داستان‌ها برشمرد و گفت: گرچه داستان‌ها در نگاه اول ساده به نظر می‌رسند اما آنچه در پشت وجود داستان‌های نوا ساختاری دقیق

اسیرمهدی حقیقت، مترجم کتاب «خوبی خدا» نیز سادگی را یکی از ویژگی‌های این مجموعه داستان دانست و گفت: این سادگی کمتر در داستان‌های ایرانی وجود دارد. نویسندگان ایرانی عموماً به دنبال نوشتن داستان‌های دشوار هستند. وی سپس بخشی از مقدمه کتاب را خواند و افزود: انگلندر، همین، یکی از نویسندگان این کتاب است. وقتی او در سال ۱۹۴۲ به آمریکا رفته، انگلیسی نمی‌دانست. با این همه با پشتکار فراوان اولین داستان‌ها را در سال ۱۹۴۵ در نیویورک به چاپ رسانید.

عباس پژمان، مترجم صاحب سبک ادبیات داستانی در ابتدا با توجه به اینکه از ترجمه کتاب خوشش آمده، گفت: داستان‌های مجموعه همه خوب بود. به خصوص پنج داستان آخرشان. وی افزود: همه داستان‌های کتاب از نظر تکنیکی بی عیب و نقص هستند اما چهار تایی اول در سطح تکنیک مانده‌اند و پنج داستان دوم کتاب از عمق بیشتری برخوردار هستند. این مترجم نام آشنای ادبیات داستانی، سپس به بررسی سه داستان از داستان‌های آخر کتاب پرداخت. وی دو مورد داستان «خوبی خدا» گفت. موضوع این داستان از کهن‌ترین مباحث بشری به حساب می‌آید. شاید یکی از قدیمی‌ترین کتاب‌هایی که این بحث را مطرح می‌کند، کتاب

«ایوب» باشد. پژمان سپس به داستان «مصائب» حضرت ایوب (ع) اشاره کرد و گفت: این کتاب علاوه بر آنکه کتابی مذهبی به حساب می‌آید، کتابی ادبی نیز هست. مترجم «حما نام‌ها» و «سالگرد مرگ ریکاز دوریش» در ادامه به جذابیت‌های داستان «خوبی خدا» اشاره کرد. به عقیده او این داستان از حد یک داستان فلسفی بالاتر رفته و به یک داستان عارفانه بدل شده است. این مترجم و پژوهشگر ادبی سپس به داستان «کارم» داستی زنگ بزده نوشته ریچارد کازور پرداخت. عباس پژمان به طرح چهارگانه روایت در آرای افلاطون اشاره کرد که در آن طرح داستانی ساده و سپس یک چرخ ناگهانی، داستان‌هایی که یک کشف دارند و در آخر داستان‌هایی که کشف و پیچیدگی را با هم دارند آمده است. این مترجم داستان کارور را از نوع دوم دانست. وی افزود: یکی از نکات قوت کارور این است که ماهیت داستان را با پایان داستان به خواننده نشان نمی‌دهد. خواننده وقتی سفرهای پایانی داستان را می‌خواند می‌بیند که شخصیت‌های زن و مرد برخلاف آنچه که فکر می‌کرد، به زندگی با هم ادامه نمی‌دهند. وی افزود: میان وارستگی و بینایی‌های

آن بدل به یک سوز محوری می‌شود. این مترجم سپس به ارائه نکاتی درباره سوزنالیسم پرداخت و گفت: اگر با این دیدگاه کتاب را دوباره بخوانید، نگاهی دیگر به آن خواهید داشت. مصطفی مستور نویسنده و مترجم مطرح ادبیات ایران، انتشار کتاب «خوبی خدا» و اساساً کتاب‌هایی از این دست را در جریان ادبی ما، جریانی سوزمند دانست و گفت: این داستان‌ها به ما نشان می‌دهد که داستان در عین جذاب بودن می‌تواند ساده و در عین حال با ساختاری محکم باشد. گاهی این تصور پیش می‌آید که داستان باید غیر قابل خواندن و فهمیدن باشد و متأسفانه برخی از جلوه‌های ادبی این جریان را تجویز می‌کنند. در حالی که داستان ساده نوشتن آسان‌تر از داستان پیچیده نوشتن است. وی داستان‌های «خوبی خدا» را در عین سادگی چند لایه دانست و گفت: این داستان‌ها از طرف دیگر برای خواننده‌های ما نیز قابل توجه است. خواننده‌هایی که با ادبیات داستانی قهر کرده‌اند می‌توانند با خواندن این داستان‌ها، دوباره با آن آشنا شوند. نویسنده کتاب‌های «زوی ماه خداوند» را بیوس، «استخوان خورده» و «دست‌های جلدی» سبب خصوصیات مشترک داستان‌های کتاب را برشمرد. وی

مصطفی مستور

ساختارهای ساده و به ویژه تکنیک ساده را یکی از خصوصیات مشترک داستان‌ها برشمرد. به عقیده وی زبان خلاقه و چند لایه بودن آن دومین خصوصیت مشترک داستان‌های کتاب هستند. وی در توضیح این نکته گفت: این متن‌ها همانند شعرهای حافظ، لایه‌های دیگری دارند که خواننده دقیق آنها را در خواهد یافت. استفاده از زبان مجازی و کاربرد خلاصه زبان به خوبی در این داستان‌ها وجود دارد.

به عقیده مصطفی مستور، نمادگرایی مدرن سوین خصوصیت مشترک این ۹ داستان است. وی در این مورد گفت: نویسنده معاصر می‌تواند با بیانی نو به بیان داستانش بپردازد. به همین دلیل نماد از دل قصه برمی‌آید و در نتیجه از قصه بیرون نمی‌زند. وی افزود: نماد شیء شخصیت (انسان یا حیوان) و مکان در قصه‌ها وجود دارد. مترجم کتاب «فاصله» ویژگی‌های معنایی را چهارمین خصوصیت مشترک قصه‌های «خوبی خدا» دانست و گفت: همه این داستان‌ها به زندگی معجزه هستند. به گمان مصطفی مستور این چهار نکته در اثر وجود دارد و سبب شده است تا مخاطب به راحتی بتواند با آن ارتباط برقرار کند و در حالی که نویسندگان ما به طور ناخودآگاه از این خصوصیات گریزانند. در پایان جلسه حاضران سوال‌های خود را با حضور مترجم و دو مدعو جلسه مطرح کردند.

عباس پژمان

مقدس و در برابر آن مسائل بشری همواره تضادی وجود دارد که در دوران معاصر این جدال کمتر به نفع وارستگی خاتمه می‌یابد. مترجم «محاصر» لیسبون» و «تولد دیگری» عنوان داستان را یک پیشگویی برای آن دانست و گفت: هیچ زن و شوهری به هم نمی‌گویند که اگر کارم داستی، زنگ بزده، معمولاً دو دوست با هم چنین رفتاری دارند.

عباس پژمان داستان «زنبورها» بخش اوله را داستانی متافیکشن دانست و در توضیح گفت: در این گونه از داستان، خود داستان و چگونگی نوشتن

این داستان‌ها به ما نشان می‌دهد که داستان در عین جذاب بودن می‌تواند ساده و در عین حال با ساختاری محکم باشد. گاهی این تصور پیش می‌آید که داستان باید غیر قابل خواندن و فهمیدن باشد

خواننده و خواننده

راضیه نجار

دور کردن را دوره کردم

«دور کردن» نوشته طاهره اید، آخرین کتابی است که راضیه نجار خوانده است. او می‌گوید از این کتاب خیلی لذت بردم. «دور کردن» مربوط به دفاع مقدس است و من به کتاب‌هایی که در این زمینه نوشته می‌شوند خیلی علاقه مند هستم. او در تمکس، «بلبله»، عاشق ترسک، «مسح باز مصلوب»، و «شازده کوچولو» را به عنوان تأثیرگذارترین کتاب‌هایی نام می‌برد که تا به امروز خوانده است و اضافه می‌کند: «مفتاح کتاب‌هایی که اسم بردم از کتاب‌هایی است که برای هر نسلی تأثیرگذار است و در هر دوره‌ای می‌تواند آنها به خوبی یاد کرد چون تأثیر شگرف و عمیقی در ذهن مخاطب دارند و لذت ناک مطالبه را به خواننده منتقل می‌کنند. راضیه نجار که با کتاب‌های زنان و ادبیات داستانی‌اش همچون «کوچه افتاب» نامی آشنا برای اهالی داستان به حساب می‌آید، کتابخوانی را در سنین بسیار پایین آغاز کرده است. «دوم ابتدایی» بود که در کلاسخانه مدرسه باانعام عباس بیمنی شریف با عنوان «چراغ» آشنا شد.

او آرزو دارد که تمام کتاب‌های خوب عالم را بخواند و در آخر از مآلنگ‌های زمینی و بوياغ بالسخنه به عنوان کتاب‌هایی نام می‌برد که آنها را هیچگاه فراموش نخواهد کرد.

می‌توان بدون جنگ زندگی کرد

اما یک کشور صلح طلب همیشه و به هیچ‌کس حمله نمی‌کند. مگر اینکه مورد تجاوز قرار بگیرد. هر کس سعی کند خود را در مقابل محافظت و تعجب کند، یعنی از ما می‌ترسد هر کس از ما بترسد، یعنی می‌خواهد به ما حمله کند. پس ما به هر کس که خود را برای دفاع آماده کند، حمله نمی‌کنیم.

«جنگ‌های عجیب و غریب» نام کتابی از اولین آورا است که به همت انتشارات نقش شما منتشر شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. «مابین آوری» تاریخ ۱۳۹۱ میلادی در وین اتریش به دنیا آمد و در سال ۱۹۸۶ نخستین کتاب خود را برای کودکان منتشر کرد و هنوز هم برای بچه‌ها می‌نویسد و می‌سرلاید.

کتاب «جنگ‌های عجیب و غریب» یکی از آثار پرسروصدا و موفقیت آمیزی است که به بیش از ۱۵ زبان زنده دنیا ترجمه شده و زور در این کتاب نشان داده به صلح و آشتی دعوت کرده و درمات داشتن را مهم‌ترین و ارزشمندترین موهبت الهی دانسته است. آنچه «جنگ‌های عجیب و غریب» را جالب و خواندنی می‌کند این است که نویسنده تنها به بیان اینکه جنگ بد و وحشتناک است و صلح زیبا و مطلوب کتابت نمی‌کند بلکه به واگویی روایتی پر از جک در میان جوامع می‌پردازد و از عواطف سخن می‌گوید که دست به دست هم می‌دهند تا انسان‌ها وضعیت را به وجود آورند که ابتدا دیگران و سپس خودشان در آن اسیر شوند. این داستان برده.

«جنگ‌های عجیب و غریب» اثر امیر مهدی حقیقت است. شماره ۶۱، شماره ۱۳۸۵، شماره ۱۵

کتاب مجموعه آثار گرافیکی مصطفی اسداللهی، دومین مجلد از مجموعه طراحان گرافیک معاصر ایران است که انتشارات مسپاوی آن را منتشر کرده است. این کتاب دربردارندهٔ مجموعه آثاری است که از طرح در فاصله سال‌های ۱۳۴۶ تا سال ۱۳۸۲ طرح کرده‌است. تنها یک نگاره گرافام طرح‌های این کتاب پر به علاقه وافر اسداللهی به طراحی پوستر نشانه می‌بریم. اسداللهی در پوسترهایی با استفاده از اشکال هندسی نظیر مثلث، دایره یا مربع، به سمت فضاسازی مفهومی خاص

سرتک کرده و سعی در ارائه نوعی نمایش‌دهداری گرافیکی داشته است. در سال که نشانه‌های این پوستر بر مبنای خط فارسی و امکانات و قابلیت‌های پیش‌شکل‌یافته طراحی شده‌اند، برای مثال در طراحی نشانه نوشته شکر خیره، خوبی ارائه شده ضمن بهره‌گیری از فرم کلمه خیر، قالبی مدرن و امروزی به آن بخشید و از آن کلمه استفاده‌ای را گنجانید کرد.

اگرچه نحوه انتخاب و گنجین آثار گرافیکی در این کتاب دقیق است اما اسداللهی برخلاف انتظار مخاطب، زمان‌های مختلف دوران کاری‌اش به طور در هم رفته کرده است. در حالی که اگر ترتیب زمانی انتشار آثار در جداولی آنها رعایت می‌شد، به مخاطب کمک می‌کرد تا با سیر تحول شیوه گرافیکی او بهتر آشنا شود. همچنین این کتاب برخلاف نمونه‌های مشابه، فاقد هر گونه توضیح پلمفده‌ای از شیوه طرح است. تنها من توضیحی کتاب، بیوگرافی طرح و حتی گونه‌ای ساده‌فکری (مغز این طرح است. مشکلی در متن گونه خود، به نشاندهانه بودن گرافیک معاصر ایران ارضع خوبی برای معرفی گرافیک ایران داشته است.

انتظرق که در مقدمه گونه‌ها، مجموعه طراحان گرافیک معاصر ایران، می‌پاید. هدف این مجموعه معرفی نگارگری‌هایی است که در روند معاصر گرافیک ایران تاثیرگذار بوده‌اند. با این حال جای این پرسش باقی است که دست نگارگران این مجموعه با چه مترومباری طراحان معاصر است؟ این کتاب می‌کند؟ آیا نسل خاصی از طراحان مدنظر است یا اصل بر تاثیرگذار بودن طرح است؟ آیا طراحی که آثارشان در این مجموعه چاپ نمی‌شود، چون طراحان معاصر ایران نیستند؟ اینها بخشی از سوال‌هایی است که در مواجهه با این مجموعه به ذهن می‌رسد. همه خوب و گذر است اما نگارگران این مجموعه وقت بیشتری می‌گذرانند و در قالب مقدمه‌ای جامع به تمام این ابهام‌ها و سوال‌ها پاسخ می‌دهند. به رغم این تقصیر قابل جبران این مجموعه می‌تواند نقش مثبتی در شناسایی آثار طراحان معاصر داشته باشد. و خصوصاً با معرفی اسنادهای جواز حوزه گرافیک، کمک بسزایی به معرفی آثار ارزندهٔ برخی گرافیست‌های جوان که این روزها شاهد درخشش جهانی آنها هستیم، بکند.

جای خوشنویسی است که ناشی از چون بدایلی که بیشتر به چاپ کتاب‌های نفیس و گران قیمت، شهرت دارد. طبع خود را به عنوان نقش کتاب‌های آموزشی هزی شروع و از آن اقیقت آن بی‌ارماید. بی‌شک این حرکت دیگر نشان کتاب‌های ایران نیست و نفیس را تحریک می‌کند تا کمی از پوسنه توم آمیزی در دور خودشان تشنه‌اند. خارج شوند و اقیقت‌های هنر امروز ایران را بهتر ببینند. به آنها می‌گویم: پیش به سوی گرافیکا!

زندگی

زندگی

مصطفی اسداللهی از معدود گرافیست‌هایی است که برای خودش امضای مخصوصی نگارند و در مقایسه با گرافیست‌های مطرح چون مرحوم مرتضی ممیز یا قباد شیوا که هر یک امضای مشهور خودشان را دارند، اسداللهی در طی سال‌ها فعالیت گرافیکی ترجیح داده گرافیست بی‌امضایی باشد؛ این حال او نشان داده که شاگرد خلقی برای استاد بی‌پدیل خود یعنی مرتضی ممیز است. شاید هیچ ایرانی‌ای پیدا نکندیم که با لوگو تاپ، شبکه خیر یا لوگوی معروف بیمه آسیا آشنا نباشد و طالب تر اینکه طرح هر دوی آنها مصطفی اسداللهی است. او متولد سال ۱۳۲۹ تهران است و کارش را با طراحی آگهی تبلیغاتی برای روزنامه کیهان شروع کرده است. اسداللهی در سال ۱۳۵۰ دیلم نقاشی خود را از هنرستان هنرهای زیبا گرفت و در سال ۱۳۵۵ در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد. جایی که هم‌ایک در آن به عنوان استاد مشغول تدریس است. به بهانه انتشار مجموعه آثار گرافیکی این طرح، گفت‌وگویی با او ترتیب دادیم که در ادامه می‌آید.

به بهانه انتشار مجموعه آثار گرافیکی مصطفی اسداللهی

جستجوی معنویت در شکل‌های هندسی

نمونه‌اش پوستر نمایشگاه نگاره معنوی است؟ چرا؟ احساس می‌کنم که در اشکال هندسی خودمسی دوره‌ای روی اشکال هندسی زیاد مطالعه کردم و علاقه‌مند بودم. بنابراین این اشکال در ایجاد ارتباط بصری چقدر است. در پوستر نمایشگاه منگه معنوی، کلمه نگاه را در فضایی لایه‌بای به صورت معقل در فضا به تصویر کشیدم. این کلمه در این پوستر به‌نحی است و اگر کسی دقت کند، می‌تواند آن را پیدا کند. کتاب **مجموعه آثار گرافیکی نان چه دوره‌ای از فعالیت شما را در بر می‌گیرد**؟ این کتاب سه روز درازنده آثار گرافیکی من از سال ۱۳۴۶ تا ۱۳۸۲ است.

به اعتقاد برخی دهه چهل و پنجاه نقطه اوج هنرهای تجسمی ایران است که توانست تحولات دهه‌های بعد را رقم بزند. چه نظارتی بین آن دوره و دوره کنونی وجود دارد؟ خوب من از یک لحاظ با حسرت به آن دوران نگاه می‌کنم. شاید به این دلیل که آن موقع عمق بیشتری در مسائل هنری بوده. امروز به نظر می‌رسد شتاب زندگی همه‌مان را از دست داده است. من سال ۱۳۴۴ در پختی نیازمندی‌های روزنامه کیهان مشغول کار شده‌ام و زمان تعداد کتایی که در حیطه گرافیک فعالیت می‌کردند انگشت شمر بود. چراکه تکنیک‌ها بر اساس مهارت های شخصی هر فرد به دست می‌آمد.

این فضای جدید به از فضای گرافیک کمک کرده است؟ کار با دست مستقیم آشنایی عمیق‌تری است.

من آن زمان حسن کرم گرافیک رشته زندگی‌های وقت بود. محراب خایوم هست آن زمان ما برای هر کار خیلی وقت می‌گذاشتیم و مسازت زیادی به خرج می‌دادیم. خوب، در حال حاضر ترافزاری رایج شده که فتوشاپ را با دست انجام می‌دهد. بهتر می‌تواند این ترافزار را حس کند؛ در حالی که گرافیست‌های جوان مسافتانه قادر به دریافت این حس نیستند.

قبل از دوره طراحی‌تان چون مرحوم مرتضی ممیز و قباد شیوا با شما فعالیت‌تان را در حیطه معنوی کاغذی یا محمود جوادی روحیت به نظر شما تا این افراد پر رونق کلی گرافیک در سال‌های دهه چهل و پنجاه و بعد از آن چگونه بود؟

خوب این طراحان در دوره خودشان بسیار تاثیرگذار بودند و آثارشان گرافیک روز آن زمان را نشان می‌دهد.

گرافیک در حال حاضر هنری است که در تمام رده‌های زندگی مردم دنیا رسوخ پیدا کرده است. ما نمونه‌های آثار گرافیکی را در هر خانه‌ای می‌بینیم اما به تعداد فرهنگی و خصوصاً شهری آن کمتر می‌باشد. دهه گذشته در شهرسازی‌مان از کار به حوزه برنامه‌ریزی دقیق نادیم. به همین تهران که نگاه کنید می‌بیند که هم از لحاظ معماری و شهرسازی و هم از نظر گرافیک محیطی چیزی عجیب و غریبی از آب درآمده است. یعنی ما هیچ نوع برنامه‌ریزی در این زمینه نداشته‌ایم و اجازه داده‌ایم هر کسری بده سلیقه خود در مجموعه روپادهای بصری شهر رفتار کند. به نظر می‌رسد برای گرافیک محیطی شهر تهران نیازمند یک برنامه‌ریزی دقیق هستیم و در این میان تابندهای شهری اهمیت خاصی دارند، چون در کنار بعد افراخ رسانی شان می‌توانند به زیبایی شهر و ایجاد فرهنگ بصری کمک کنند.

در پوسترها از اشکال هندسی زیاد استفاده می‌کنید،

اگر به پوسترهای مرحوم مرتضی دقت کنید می‌بینید که کارهای ارزنده‌ای هستند و نحوه فضاسازی گرافیک ایرانی با به پای می‌دهند.

یعنی همان بحث هریت در گرافیک که در دهه ۴۰ و ۵۰ به اوج رسید؟

بله. در پوسترهای مرحوم مرتضی که به‌خصوص پوسترهایی که برای سازمان جلب سپاهان طراحی کرده. عناصر ارزنده ایرانی دیده می‌شود. با آثار صادق بربرانی در نوع خود آثار پیشرویی هستند. بخش مهمی از تاریخ گرافیک ایران را تشکیل می‌دهد. این آثار هنکی برای ما الگو بردند.

و جایگاه مرحوم ممیز؟
مجموعه ممیز کسی بود که برای تمام آنها وقت و انرژی می‌گذاشت. من قبل از انقلاب در سال ۱۳۵۳ وارد کلاس‌های او شدم. معمولاً هر چند وقت یک بار به آن‌ه او می‌رفتم و با هم مگساری داشتیم. او کسی بود که همیشه چیزهای تازه‌ای برای یاد دادن داشت. معمولاً گرافیست‌ها امضای خاصی دارند که از ترتیب نام آنها نشأت گرفته، مثل **امضای معروف مرحوم ممیز یا امضای قباد شیوا**. آیا شما هم امضای خاصی دارید؟

نه من امضای خاصی نداشته‌ام!

چرا برخی گرافیست‌ها برای خودشان امضا می‌سازند؟

خوب ببینید، یکی از رشته‌های گرافیک طراحی نشانه است. معمولاً رسم است که گرافیست‌ها اول از همه برای خودشان یک نشانه طراحی می‌کنند.

این نشانه معمولاً به شکل نام گرافیست طراحی می‌شود. تفاوت من این بود که از اوایل علاقمی تصویر دلی شکل یک مداد را به عنوان امضایم به کار می‌بردم.

دلی می‌دیدها این علامت را هم گذاشتیم.

از امضا یک‌نمونه و به انجمن صنفی طراحان گرافیک پیروانیم که شما تا بجای پیشی ریاست آن را عهددار بودید. چرا این انجمن انقدر دور (سال ۱۳۷۶) تأسیس شد؟

خوب، قبل از انقلاب، هر چه ممیز خیلی تلاش کرد که انجمنی تأسیس کند. ولی مشکلات اداری موجود در سر راه تأسیس انجمن ما مانع از آن شد. البته در سال ۱۳۵۰ نمایشگاهی با عنوان «۵۰ سال گرافیک ایران» برگزار شد که هدف اصلی برپایی آن تأسیس انجمن یا اتحادیه طراحان گرافیک ایران بود. ولی ما به دلایلی تأسیس این انجمن تا سال ۱۳۷۶ به تعویق افتاد. در این سال مرحوم ممیز، محمد احمادی، قباد شیوا و ابراهیم یحقیقی حیات موسس انجمن را تشکیل دادند و از آن سال به بعد، فعالیت آن مملأ آغاز شد.

دانش

مریم دهخدايي

وضعیت معرفی کتاب‌های سینمایی در رسانه‌ها

کتاب‌های سینمایی پشت گیشه خاک می‌خورند

درست بادم نیست ، ولی فکر می‌کنم که مکان آشنایی من بااین سوزه، در یک کتابفروشی و درست جلوی قفسه کتاب‌های سینمایی بود. وضعیت کتاب‌های سینمایی در روزهای اخیر چطور است؟ گذشته را که مرور می‌کنم به یاد می‌آورم که کتاب‌های مربوط به سینما در چند دوره عرضه شده است. کتاب سینمایی پس از انقلاب موفقیت بسیار بهتری پیدا کرد و در این دوره کتاب‌های زیادی به چاپ رسید. احمد میراحسان اطلاعات من را کامل می‌کند؛ بعد از انقلاب می‌توان از جنبش ترجمه و تالیف کتاب‌های سینمایی یاد کرد. در این سال‌ها کتاب‌های سینمایی کشورهای دیگر و همچنین

اشراف داشته باشند این وضعیت نظم پیدا می‌کند. و تولید کتاب‌های سینمایی بیشتر و بهتر می‌شود. مسعود اوحدی وضعیت انتشار کتاب‌های سینمایی را خیلی خوب توصیف می‌کند. او با صحبت‌های شیخ مهدی و میراحسان درباره مدیریت بهتر انتشاراتی‌ها و برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها و... موافق است و می‌گوید: با این حرکت وضعیت ترجمه کتاب‌های سینمایی بهتر خواهد شد. از اوحدی درباره ترجمه کتاب‌های سینمایی توضیح بیشتری می‌خواهم و او فیلمنامه «گلادیاتور» را مثال می‌زند که به دلیل طرفدارهای بی‌شمار، به چاپ رسید. این کتاب که بیشتر جنبه سرگرمی پیدا کرده است،

مسعود اوحدی که خود از مدرسان دانشگاه صداوسیما و از دست اندرکاران چند برنامه تلویزیونی است، در این مورد می‌گوید: کتاب جای خودش را دارد و جایزه سینما نیز جای خودش را به عقیده این مدرس سینما و نویسنده کتاب‌های سینمایی، کتاب‌ها و ترجمه‌های سینمایی تأثیر چندانی در موفقیت سینمای ایران در جشنواره‌های جهانی ندارد، چرا که جایزه‌های جشنواره‌ها اغلب به دلایلی غیر از قدرت فیلم‌ها به فیلم‌های ایرانی داده می‌شود. شاپور عظیمی در ادامه صحبت مسعود اوحدی به تأثیر کم کتاب‌های سینمایی در موفقیت سینمای ایران در کشورهای دیگر اشاره می‌کند و می‌گوید: برنامه‌های نقد سینما در تلویزیون خیلی جدی نیستند.

علی شیخ مهدی مشکل اصلی را در زمینه نقد می‌داند: اغلب شبکه‌های تلویزیون برنامه‌ای دارند که آن را نقدفیلم می‌دانند ولی در این برنامه‌ها فقط داستان فیلم و خاطرات پشت‌صحنه را تعریف می‌کنند.

اوحدی نیز با این حرف موافق است و می‌گوید: منتقد امروز تلویزیون سواد برای نقد سینما ندارد. این به دلیل استفاده کم از کتاب‌های سینمایی است اما احمد میراحسان نظری مقابل این دو نویسنده سینمایی دارد؛ کسانی که در تلویزیون کار نقد سینما می‌کنند، خودشان نقد می‌نویسند و آده‌های معتبری در حوزه نقد و سینما هستند. البته ممکن است در این بین افرادی باشند که با اطلاعات کمی در این حوزه به این برنامه‌ها راه پیدا کرده باشند.

شاپور عظیمی در پایان می‌گوید: در رسانه‌ها هر چیزی تبلیغ می‌شود جز کتاب سینمایی. اگر این نوع کتاب هم به این دنیا وارد شود می‌توانیم امیدوار باشیم که برنامه‌های نقد سینما رونق رو به رشدی را طی کنند.

اوحدی نیز با عظیمی هم عقیده است و اضافه می‌کند: اگر شخصی بتواند کتاب‌ها را درست نقد و معرفی کند و آگاهی و پشتوانه اطلاعات زیادی در نقد داشته باشد، اتفاق خوبی برای کتاب‌ها خواهد افتاد. حرف‌های میراحسان جمع بندی خوبی برای گزارش است؛ شاید در برنامه‌های نقد و معرفی سینما امکان معرفی یک کتاب مرتبط با موضوع نباشد ولی اگر برنامه‌ای سینمایی داشته باشیم که تنها کتاب سینمایی معرفی کند مسلماً بی‌تأثیر نخواهد بود.

تألیف نویسندگان ایرانی به طور وسیع‌تری به کتابفروشی‌ها ماره پیدا کرد. البته می‌توان به برخی از جمله‌ها از جمله فیلم نگاره، فیلم، «دنیای تصویر» و گزارش فیلم اشاره کرد که در ترویج فرهنگ کتاب‌های سینمایی بسیار مؤثر بودند. او جریان دوم را چاپ کتاب‌های آموزشی، فیلمبرداری و... می‌داند که جمع‌آوری خوبی داشته‌اند. خود را در این جریان پیدا و پر کرده‌ام. ما کتاب‌های خوب دیگری نیز داریم که در رابطه با تاریخ هنر سینما هست و میراحسان مهم‌ترین کتاب‌های سینمایی ما را سینمایی مستند می‌داند که به چاپ خوبی رسیده‌اند و البته اضافه می‌کند: ما کتاب‌های خیلی خوبی در این زمینه داشته‌ایم که متأسفانه چاپ مجدد ندارند. این صحبت، من را به یاد کتاب‌های غلام حیدری (محمد بهارلو) می‌اندازد که می‌توان او را با کتاب فیلم شناخت‌ها شناخت و البته خیلی نام‌ها و کتاب‌هایی را که الان به یاد ندارم.

علی شیخ مهدی با این حرف موافق است و می‌گوید: اگر مدیریت خوبی بر انتشاراتی‌ها اعمال شود کیفیت کتاب‌ها بهتر خواهد شد. میراحسان این طور ادامه می‌دهد: اگر مدیریت بالا باشد به طوری که به تمام مشکلات

سینما کتاب‌هایی باید کار شوند و البته با چاپ‌های آبرومند تحویل بازار شوند که ضرورت دارند.

صحبت به اینجا می‌رسد که سینمای ما در برخی کشورها خیلی خوب جایزه می‌گیرد. این موفقیت‌مندیون کتاب‌های سینمایی است یا مدیون برنامه‌های نقد و معرفی سینمای تلویزیون یا...؟

میراحسان در این مورد می‌گوید: موفقیت سینمای ما ربطی به برنامه‌های تلویزیونی ندارد. سینمای ایران به خاطر ویژگی‌های خاص خود مورد توجه قرار گرفت و این ویژگی به دلیل رابطه‌ای است که سینما با زندگی مردم ایران دارد.

یادداشت

شهرام شهوری

گرافیک بر صفحه تاریخ

مروری بر کتاب «تاریخچه‌ای از طراحی گرافیک»، نوشته ریچارد هولیس

کتاب «تاریخچه‌ای از طراحی گرافیک» یکی از منابع کاربردی دانشجویان و طراحان گرافیک برای آشنایی با سیر تطور و تحول هنر گرافیک جهان است. این کتاب که توسط ریچارد هولیس (از اساتید مطرح گرافیک در انگلستان) نگارش یافته با برگردانی روان و سلیس از سیما مشتاقی به مخاطبان فارسی‌زبان عرضه شده و سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آن را منتشر کرده است.

«تاریخچه‌ای از طراحی گرافیک» در حقیقت مجموعه‌ای از آثار برگزیده گرافیکی مربوط به اولین قرن نوزدهم تا اواخر قرن بیستم است. حدود ۸۰۰ اثر گرافیکی از گرافیک‌های کشورهای مختلف انتخاب کرده و آنها را در

آثاره‌های بزرگساز و هنرمند و خوششان در متن کتاب آورده است. معیار او در انتخاب این آثار، صاحب سبک بودن طراحان و میزان تأثیرگذاری‌شان در طراحی گرافیک جهان بوده است. نویس، فرانسه، انگلستان، آمریکا، آلمان، لهستان، هلند، ژاپن و کوبا جز جمله کشورهای هستند که آثار گرافیک‌های آنها در این کتاب معرفی شده است و شاید کمی شوگنر باشد که اصالتی از ایران با طراحان گرافیک آن برده شده است؛ اینکه همگان اذعان دارند امثال مرعشی میزبان قد شواطراحی جهانی محسوب می‌شوند. نام آنها در بسیاری از مجامع گرافیکی دنیا ثبت شده است. اما جای خالی امضای آنها در این کتاب و کتاب‌های مشابه مشهود است.

نویسنده در مقدمه کتاب با عنوان «از هنر گرافیک تا طراحی گرافیک» به مابست ارتباط عصری و تبیین نشانه‌های گرافیکی پرداخته و تاریخچه شکل‌گیری پوسترهای گرافیکی را در قرن نوزدهم بررسی کرده است. او در بخش بعدی کتاب به مباحثی چون «تفکیک رنگ و تکنیک طرح» «طراحی اطلاع‌رسانی» «ترکیب روش‌های چاپ و طراحی» «رنگ تباخت» «تولید و تکنولوژی جدید» پرداخته است. ریچارد هولیس در فصل آغاز طراحی در اروپا از ویلیام مورس (طراح انگلیسی) که در سال ۱۸۶۰ درگذشت به عنوان آغازگر طراحی اروپا یاد می‌کند. همزمان با دو جنگ اول و دوم جهانی که ظهور مدرنیسم در گرافیک هنر است. به گفته نویسنده کتاب، طی سال‌های ۱۹۱۰ تا ۱۹۲۰، شاه‌دوره هنر مدرن که براساس هنر آوانگارد پایه‌گذاری شده بود، شاهد نگاهی تازه به لغات و طریقه استفاده از حروف الفبا برای ساختن مفاهیم تصویری بود. این دوره، آلمان و هلند کشورهای هستند که در این زمان نقش خود را در گرافیک مدرن دنیا به خوبی ایفا می‌کنند.

نویسنده در بخش‌های دیگر کتاب به «گونه‌های مختلف مدرنیسم در اروپا»، «هنر زنان گران، اغراض‌ها و شیوه‌های نو و جنبش‌های جدید از دهه ۱۹۲۰ به بعد» پرداخته و سعی کرده هر یک از این موارد را با تمرکز بر جغرافیای خاص خود تحلیل و بررسی کند. این کتاب بیشتر یک دیدار آلمانیست. دانش‌علاقه‌مندان و دانشجویان می‌کنند. نویسنده در انتهای آن نمایه‌ای از اصطلاحات خاص و جنبش‌های هنری آورده که به درک بیشتر خواننده از مطالب کتاب کمک می‌کند.

هنر

سام محمودی

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

کتاب و روغ

پرسش از حقیقت انسان در اندیشه‌های این عری و هیدگر عنوان کتابی است که چندی پیش با پژوهش دکتر علی‌اصغر مصباح استاد فلسفه دانشگاه علامه طباطبائی از سوی نشر طه منتشر شد. دکتر مصباح در این کتاب در ادامه تلاش اندیشمندان دیگری زمینه‌ای برای گفت‌وگو میان اندیشه شرق و تفکر غرب صورت دهد. می‌گوید که تا ویدیای برای ایجاد گفت‌وگو میان عالم شرق با مشخصه‌های عرفانی‌اش با هیدگر که یکی از فیلسوف موسس این قرن محسوب می‌شود، به‌وجود آورد آنچه در پی می‌آید حاصل گفت‌وگویی است با نویسنده این کتاب.

چناب دکتر شما در نگارش کتاب حاضر با رویکردی فراتاریخی (metahistorical) به سراغ دو متفکر از دو ساحت و دو فرهنگ مختلف رفته‌اید که در یاد امر می‌توان کلیاتی مشابه در اندیشه‌شان یافت. اما مخاطب نمی‌تواند سختی در رویکرد هایشان تشخیص دهد. به این معنا که وجه انضمامی بحث، به دلیل فراتاریخی بودن این مطالعه تطبیقی تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد.

اینها اجازه دهد. در مورد اصطلاح metahistorical که درباره این کتاب به کار برده‌ید، موضع خود را اعلام کنید. به گمان من این نوشتن و مطالعه، به هیچ وجه فراتاریخی نیست. حتی نمی‌توان این نوشتن را فراتاریخی دانست. به یاد من می‌توان رویکردگشتی چون توشیهیکو ایزودو را که تلاش می‌کند بین این عری و لاتونسه تطبیقی صورت دهد. فراتاریخی صورت گرفته در این کتاب و وجه انضمامی مربوط به زمان و مسائل خودمان) را دارد. تصور خود من این است که ما با وجود زیستن در زمان حال نمی‌توانیم ریشه‌های این تاریخ را فراموش کنیم و رویه‌روی حال و آینده ما، عالمی کاملاً متفاوت وجود دارد. ما ناچاریم بین گذشته خود و حال آینده‌مان پیوندی ایجاد کنیم. در نوشته‌های دیگری بنده وضع کشورهای دیگری چون ایران را وضع تلاقی نامیده‌ام. در واقع به تعبیری دیگر و صیحت‌تر تصور من این است که امروز ضرورت هضم و جذب تاریخ غرب بیش از پیش اهمیت دارد و در مسیر این نوشتن، هیدگر یکی از مقول‌ترین گزینه‌ها به شمار می‌آید.

چرا هیدگر؟ اساساً چرا از میان تمامی متفکران غربی شما به پرسش قبلی من در مورد چرایی انتخاب و معرفی هیدگر به عنوان گزینه مقبول برای ایجاد تعامل پاسخ قانع‌اند. ما در اینجا با دو متفکر مواجه هستیم. دو متفکری که اساساً تفاوت‌هایی جدی در رویکردها و نظراتشان وجود دارد و مهم‌تر اینکه چه توجیه و توضیحی برای تطبیق آرای هیدگر و این

نداشته‌ام که رویکردگرینی را تقویت کنم بلکه برداشت من این است که چگونه می‌توان با استناد به فرهنگ و تاریخ خودمان به گسست بین تاریخ ما و تاریخ مدرنیته فائق آمد

عری وجود دارد و به پایانی بهتر چرا هیدگر؟ بیباید این نوشتن نیست که من آغازگر آن باشم. به تعبیری دیگر این کتاب را می‌توان گزارش و بازخوانی یک جریان فوی دانست که از پس از انقلاب اسلامی او با در نظر گرفتن زمینه‌های طرح آن (و قبل از آن در همه پهناء وجود داشته است؛ به این صورت که تلاشی است برای گفت‌وگو میان میراث عرفان تعلیمی ما که نمود عینی آن آرای این عری و شاگردانش و هیدگر از سوی دیگر است که دکتور فرید می‌گیر آرای او بوده‌اند. از این حیث در این کتاب تلاش کرده‌ام تا ضمن مطالعه تطبیقی، یک بازخوانی نیز درباره نوشتن گسستی چون دکتور فرید و شاگردان ایشان برای ایجاد زمینه‌ای برای گفت‌وگو میان متفکران شرقی و غربی صورت بگیرد. کتاب حاضر یک مطالعه از درون نیز محسوب می‌شود تا مشخص شود که تطبیق بین آرای دو فیلسوف از دو ساحت کاملاً متفاوت که دو سه دهه از اثرزی فکری ما را به خود مشغول کرده‌اند تا چه حدی مقرون به صحت بوده و چه مسیری طی کرده است.

امروز چگونه می‌اندیشید؟ آیا مقرون به صحت بوده؟ اگر امروز این سوال را از من بکنید می‌توانم به جرات مدعی شوم که عرصه نوشتن برای ایجاد گفت‌وگو بین متفکران ما با متفکران غربی بسیار وسیع‌تر از آن است که خود من در زمان دانشجویی‌ام می‌اندیشیدم.

چناب دکتر مصباح! شما حقیقت و ماهیت انسان را در آرای دو متفکر غربی و شرقی از دو ساحت مختلفه مورد بررسی قرار داده‌اید. با روشی که به نظر من کاملاً متعصبانه به فریده بوده هست. اما آنچه برای مخاطبی چون من جای سوال و تأمل دارد رویکردهای کاملاً متفاوت این دو متفکر به انسان است؛ این عری از انسانی سخن می‌گوید که وجوهی عرفانی دارد و انسان هیدگر دچار نوعی گم‌شدگی است. البته این تفاوت در جزئیات تفکر این دو نیز نمودی عینی دارد و نمی‌توانیم متکر این قضیه باشیم که اساساً این عری رویکردی دارد که دیدگر از ورود به آن ساحت اجتناب می‌رزد و همین ناهمخوانی کار را دشوار و گاه این تطبیق را غیر ممکن می‌کند.

تفاوت آنگونه که من می‌دانم و تحقیق کرده‌ام این کتاب پاسخگویی به یک پرسش عمده است و آن اینکه آیا می‌توان کلیدواژه‌ها و معانی اساسی این دو متفکر را به هم نزدیک کرد یا خیر؟ در این تحقیق میان اصطلاح داراین (Derran) هیدگر و کون جامع این عری ساحت‌های بسیاری یافتم. کون جامع اشاره به حقیقت و مفاس از انسان دارد که از تجزئات خاص (حتی تجزئات اساسی) فراتر می‌رود. از سوی دیگر هیدگر می‌گوید تا بر اساس سبب حقیقت انسان با وجود نامی جعل کند و بر همین اساس واژه داراین را به کار می‌برد.

از این حیث هیدگر دوم (پس گشت فکری‌اش) در اغلب اظهاراتش به مفهومی از انسان اشاره دارد که به نوعی فراتر از آن چیزی است که در ادیان (به معنای کلاسی آن) به کار می‌رود و به نظر می‌رسد که در عرفان اسلامی و به‌خصوص در مکتب این عری نیز چنین رویکردی به انسان وجود دارد. اما تاجایی که من می‌دانم هیدگر به نوعی از ورود به ساحتی چون عرفان و الهیات اجتناب می‌کند و مدعی است که نقطه نفکرش غایت غایت یزدانی نیست بنابراین آیا می‌توان چنین تطبیقی صورت داد؟ او عرفانی می‌اندیشد. هیدگر تلاش می‌کند از متافیزیک عبور کند.

عری وجود دارد و به پایانی بهتر چرا هیدگر؟

بیباید این نوشتن نیست که من آغازگر آن باشم. به تعبیری دیگر این کتاب را می‌توان گزارش و بازخوانی یک جریان فوی دانست که از پس از انقلاب اسلامی او با در نظر گرفتن زمینه‌های طرح آن (و قبل از آن در همه پهناء وجود داشته است؛ به این صورت که تلاشی است برای گفت‌وگو میان میراث عرفان تعلیمی ما که نمود عینی آن آرای این عری و شاگردانش و هیدگر از سوی دیگر است که دکتور فرید می‌گیر آرای او بوده‌اند. از این حیث در این کتاب تلاش کرده‌ام تا ضمن مطالعه تطبیقی، یک بازخوانی نیز درباره نوشتن گسستی چون دکتور فرید و شاگردان ایشان برای ایجاد زمینه‌ای برای گفت‌وگو میان متفکران شرقی و غربی صورت بگیرد. کتاب حاضر یک مطالعه از درون نیز محسوب می‌شود تا مشخص شود که تطبیق بین آرای دو فیلسوف از دو ساحت کاملاً متفاوت که دو سه دهه از اثرزی فکری ما را به خود مشغول کرده‌اند تا چه حدی مقرون به صحت بوده و چه مسیری طی کرده است.

امروز چگونه می‌اندیشید؟ آیا مقرون به صحت بوده؟ اگر امروز این سوال را از من بکنید می‌توانم به جرات مدعی شوم که عرصه نوشتن برای ایجاد گفت‌وگو بین متفکران ما با متفکران غربی بسیار وسیع‌تر از آن است که خود من در زمان دانشجویی‌ام می‌اندیشیدم.

چناب دکتر مصباح! شما حقیقت و ماهیت انسان را در آرای دو متفکر غربی و شرقی از دو ساحت مختلفه مورد بررسی قرار داده‌اید. با روشی که به نظر من کاملاً متعصبانه به فریده بوده هست. اما آنچه برای مخاطبی چون من جای سوال و تأمل دارد رویکردهای کاملاً متفاوت این دو متفکر به انسان است؛ این عری از انسانی سخن می‌گوید که وجوهی عرفانی دارد و انسان هیدگر دچار نوعی گم‌شدگی است. البته این تفاوت در جزئیات تفکر این دو نیز نمودی عینی دارد و نمی‌توانیم متکر این قضیه باشیم که اساساً این عری رویکردی دارد که دیدگر از ورود به آن ساحت اجتناب می‌رزد و همین ناهمخوانی کار را دشوار و گاه این تطبیق را غیر ممکن می‌کند.

تفاوت آنگونه که من می‌دانم و تحقیق کرده‌ام این کتاب پاسخگویی به یک پرسش عمده است و آن اینکه آیا می‌توان کلیدواژه‌ها و معانی اساسی این دو متفکر را به هم نزدیک کرد یا خیر؟ در این تحقیق میان اصطلاح داراین (Derran) هیدگر و کون جامع این عری ساحت‌های بسیاری یافتم. کون جامع اشاره به حقیقت و مفاس از انسان دارد که از تجزئات خاص (حتی تجزئات اساسی) فراتر می‌رود. از سوی دیگر هیدگر می‌گوید تا بر اساس سبب حقیقت انسان با وجود نامی جعل کند و بر همین اساس واژه داراین را به کار می‌برد.

از این حیث هیدگر دوم (پس گشت فکری‌اش) در اغلب اظهاراتش به مفهومی از انسان اشاره دارد که به نوعی فراتر از آن چیزی است که در ادیان (به معنای کلاسی آن) به کار می‌رود و به نظر می‌رسد که در عرفان اسلامی و به‌خصوص در مکتب این عری نیز چنین رویکردی به انسان وجود دارد. اما تاجایی که من می‌دانم هیدگر به نوعی از ورود به ساحتی چون عرفان و الهیات اجتناب می‌کند و مدعی است که نقطه نفکرش غایت غایت یزدانی نیست بنابراین آیا می‌توان چنین تطبیقی صورت داد؟ او عرفانی می‌اندیشد. هیدگر تلاش می‌کند از متافیزیک عبور کند.

طبعاً یک تفاوت اساسی بین این دو متفکر وجود دارد. ما هیدگری را مورد بررسی قرار می‌دهیم که تاریخ متافیزیک را پشت سر گذاشته و در جست‌وجوی زبان جدیدی است و در این میان این عری ساخت دیگری دارد و در عالم دیگری است. اما در این میان یک پایه سومی نیز وجود دارد و آن پژوهشگری است که می‌اندیشد و می‌خواهد به این پرسش پاسخ دهد که آیا اساساً این دو مطالعه تطبیقی بی‌بند یا هیدگر را دارند یا خیر؟ فهم محلی که در این زمان زندگی می‌کند به یاد من بسیار مهم است. در کتاب نیز به کرات به این موضوع پرداخته‌ام؛ طبعاً اگر امکان این پیوند وجود نداشته باشد یا گسست بین ریشه‌های فرهنگ ما و عالم معاصر مواجه خواهیم بود. بدون تردید در قرن بیستم همه شواهد داللت بر این می‌کند که هیدگر دیگری تاریخ غرب را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. از این

حیث نوشتن در باب مطالعه تطبیقی میان آرای هیدگر و این عری در جهت مواجه شدن با این پرسش است که اساساً آیا ریشه‌های فرهنگ ما با آنچه در دنیای امروز به واسطه هیدگر عنوان فرهنگ ما تألیف جمع است یا خیر؟ به همین متا این تلاش بر اساس یک پرسش و جست‌وجوی سامان یافته و به هیات کتاب درآمده است. به گمان خود من می‌توان یک مبحث میان اندیشه‌های این دو ایجاد کرد. تصور می‌کنم با رجوع به ریشه‌ها و آن عنصر کارساز و اساس فرهنگ ما (که عرفان اسلامی است) با اندیشه‌های هیدگر هم‌سخنی صورت گیرد. البته در آخرین فصل که به نتیجه‌گیری نزدیک می‌شویم من هیچ‌گونه ادعایی بکناسی و یگانگی نکرده‌ام و فقط این را بر خود را اظهار کرده‌ام که اساساً افق‌های مشترکی برای گفت‌وگو اساس می‌شود و بیشتر از این نیز ادعایی ندارم.

البته در مواجهه اولیه با کتاب یک تصور و ذهنیتی در منی بر اینکه حلقه مفقوده تفکر هیدگر در عرفان اسلامی و اندیشه‌های سهروردی (به‌خصوص) است، آیا شما این شباهت را می‌پایزید؟

رویکرد من در این کتاب به هیچ وجه کرنی نیست چنانکه رویکرد گسستی چون دکتور فرید، دکتور داوری و دکتور شاگان کرمی بوده است. به نظر می‌رسد او با عناصر بسیار متفاوتی که از تاریخ غرب گرفته، در رنجی به فرهنگ اسلامی، درصداً علاج نهنیسمی است که در آن تاریخ موجود آمده و سعی در آخرین سخنرانی خود، که مشهور نیز هست، کاملاً تصریح می‌کند که امروز از شرق به آن معنایی که در حکمت اسلامی وجود دارد، خبری نیست. من در این کتاب قصد نداشته‌ام که رویکردگرینی را تقویت کنم بلکه برداشت من این است که چگونه می‌توان با استناد به فرهنگ و تاریخ خودمان به گسست بین تاریخ ما و تاریخ مدرنیته فائق آمد. درحالی که کرب اساساً هیچ فرهنگی را در مقابل فرهنگ غرب به رسمیت نمی‌شناسد. اما در این کتاب من تاریخ، فرهنگ و موضع خودم را دارم و می‌خواهم وارد این عالم شوم که لازمه این ورود دگرگینست به ریشه‌هاست و پاسخ دادن به این پرسش که بین این ریشه‌ها (یعنی ریشه‌های فرهنگ ما) که برجسته‌ترین و تواناترین عنصرش عرفان اسلامی است، تاریخ و عالم جدید چه نسبتی می‌توان برقرار کرد.

دیدار دو فیلسوف از فراسوی قرون

دولت
مریم درویشی

در نشست بررسی کتاب جامعه‌شناسی شعارهای انقلاب اسلامی مطرح شد

بازخوانی دیوار نوشته‌های ۵۷

یکی از مباحث اساسی و چالش‌برانگیز در قالب بررسی هر انقلاب، بحث اهداف آن انقلاب است. آیا اساساً برای آگاهی‌ها در گذشت‌مذمت‌زمانی از تاریخ وقوئع‌اش اهدافی صورت گرفته است که بنا به اهداف بسیاری از انقلاب اسلامی نیز بسیار روشن و جدی خود را نشان می‌دهد، گرچه در موضوع انقلاب اسلامی وجود دو نکته مهم و اساسی، جایگاه اهمیت بحث را متفاوت می‌کند؛ یکی از این نکات، فرهنگی بودن این انقلاب، و نکتهٔ آن بر اهداف مشخص از جنبش ساز و آندیشه است که بنا به اهداف بسیاری از انقلابیون و تحلیلگران از ویژگی‌های شاخص انقلاب سال ۱۳۵۷ ایران است و نکته دوم پایداری آن بر اهداف کارهای مبتنی بر فرآیندهای جمعی و مردمی، به جای جنگ و لشکرکشی است که این امر بیشتر در قالب شعارها خود را نشان می‌دهد.

این موضوع و بررسی کتاب جامعه‌شناسی شعارهای انقلاب اسلامی نوشته‌شده توسط یوسف درویشی، جامعه‌شناس ایرانی با سخنرانی دکتر محمدحسین باهنی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی مورد مذاکره قرار گرفت.

دکتر محمدحسین باهنی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی، در بحثی که ساعت ۹ به بیان تحلیلی خود در این زمینه با عنوان «جامعه‌شناسی شعارهای انقلاب اسلامی» حضور داشت.

وی در ابتدا با اشاره به اینکه انقلاب اسلامی ایران به عنوان یکی از انقلاب‌های برجسته قرن بیستم، آثار متعددی را به دنبال داشت و توجه بسیاری از اندیشمندان انقلاب را به خود جلب کرد. بر این نکته تأکید می‌فرموده که شاید هیچ انقلابی در چنین مدت کوتاهی به اندازه انقلاب اسلامی مورد توجه اندیشمندان قرار نگرفته باشد. در نتیجه امروز کتاب‌های نظری از تحقیقات، مقالات و کتابهای در زمینه انقلاب اسلامی وجود دارد که حاوی صدها مقاله علمی و کتاب است.

وی برای اثبات ادعای خود مقلده ای اجمالی جهت تبیین ماهیت و ویژگی‌های انقلاب اسلامی توجه به سخنان اینشتین (فاز) به سنجش کرده در سبب گوگل (Google) با موضوع انقلاب علمی در ارتباط با انقلاب جامعه‌شناسی دانشگاه علامه طباطبائی در ارتباط با انقلاب اسلامی یک میلیون و شصت و هفتاد و یک هزار مدخل وجود دارد در حالی که نتیجه همین جستجو در مورد انقلاب نیکاراگوه که نظریه همزمان با انقلاب اسلامی اتفاق افتاد است، یکصد و یک هزار مدخل است.

بنابراین نتیجه او به این نتیجه رسید که به هیچ وجه این انقلاب، انقلاب اسلامی و انقلاب نیکاراگوه (که با هم قابل مقایسه نیستند).

بنابراین با سنجش به این پرسش که اساساً چرا چنین توجهی به انقلاب اسلامی ایران شده است؟ انقلاب فرانسه و مثال زد که بوسی و استیو اینگ آنتون اتفاق افتاد است و هنوز روی آن مطالعه و کند. به گفته وی اگر در فرانسه مردم در سبب گوگل جستجو کنید تعداد مدخل انقلاب فرانسه حدود دو میلیون و سیصد هزار مورد است. به عبارت دیگر انقلاب اسلامی ایران در این مدت کوتاه سی ساله تقریباً شصتد هزار مدخل کمتر از انقلاب فرانسه دارد. انقلابی که در واقع به عنوان مادر انقلاب‌های مدرن شناخته

می‌شود و جزء مهم‌ترین آنهاست. البته این مدخل‌ها دائماً در حال تغییر است. احتمال زیاد اگر از او پرسه سال بگذرد و سایر دیگران این جستجو انجام دادند، زمانه کار بر روی انقلاب اسلامی بیش از انقلاب فرانسه خواهد بود.

این عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی در این باره بود که این نکته اهمیت انقلاب اسلامی را در صحنه بین‌المللی و برای اندیشمندان حوزه انقلاب و جامعه‌شناسی سیاسی و انقلاب نشان می‌دهد.

وی از عواملی مانند زمان و مکان وقوع، ایندولوژی، میزان موفقیت، آثار بین‌المللی، هویت‌نشان و محافظان متأخرتر از کتاب‌های انقلابات علمی کوهن و متعلق به اواسط دهه ۸۰ میلادی است. کتابی است که دو نفر با نامهای شاین و شفر نوشته‌اند. نام این کتاب، قدرت و پیچ‌ها است تا اندازه‌ای گمراه‌کننده است. این اثر هم از کارهای بسیار برجسته و کلاسیک در حوزه جامعه‌شناسی علم است. شاین و شفر مطالعه در روی فرآیند ساخت پیچ‌ها توسط رابرت بویل که از دانشمندان علم مکانیک بود، انجام دادند.

به گفته این جامعه‌شناس، شاین و شفر قصد داشتند در پیوند که نظریه برابری رابرت بویل و دستگامی که او به عنوان یک تکنولوژی علمی جدید ساختند، چگونه مورد پذیرش جامعه علمی قرار گرفته‌اند؛ به طرق پراخ برای فهم و آزمایش دستگامی و در نهایت پدیده شدن آن را علی‌رغم انتقادات شدید که افرادی مانند توماس هابر به آن وارد کرده‌اند، مورد مطالعه قرار دادند. توماس هابر به شدت به این دستگامی و نحوه عملکرد آن انتقاد می‌کند و نام یافته‌ها را استدلال‌های بویل و آزمایش‌های او که او انجام داده است، زیر سوال برده و آنها را از می‌کنند. اما چیزی که در نهایت اتفاق می‌افتد پذیرش نظری بویل از طرف جامعه علمی و در نظر توماس هابر است.

به باور وی در بخش دیگری از سخنانش انقلاب اسلامی در زمانی اتفاق می‌افتد که نظریه‌های پوپولیستی، دربرخاسته از سوال‌رفته و خودانقلاب اسلامی هم‌صربه بسیار سنگینی به این پوپولیسم حاکم مخصوصاً در علوم اجتماعی و در جامعه‌شناسی سیاسی و انقلاب وارد می‌شود. از سوی دیگر این جریان همزمان با شرایط تاریخی و شرع و چرخش فرهنگی و سیاست‌مدارانه (مدرنیته) در غرب است. این عوامل مستقیم و غیرمستقیم هم باعث شده است که انقلاب اسلامی از ایت بسیار مهمی را در روند تحقیقات لائال مربوط به حوزه انقلاب و علمی علم تر در حوزه جامعه‌شناسی انقلاب ایجاد کند.

بنابراین معتقد بود که وقتی انقلاب اسلامی ایران به وقوع پیوست همه نظریه پردازان انقلاب به سراغ نظریه‌های خویش رفتند تا انقلاب اسلامی را تبیین نمایند. تلاش‌های اولیه‌ای نیز صورت گرفت، حتی مارکسیست‌ها سعی کردند انقلاب اسلامی را بر اساس چارچوب مارکسیستی خود تبیین کنند، ولی موفق نشدند. هر تلاشی که کردند موجه نشدند که این انقلاب دارای محوری فرهنگی بسیار غنی و پویایی است که نمی‌تواند به‌سادگی از کنار آن گذشت و آن را از اساس چارچوب‌های قبلی حل‌نشد، به هر حال تلاش‌های اندک‌اندکی و آموزان نظریه‌ها برای تبیین انقلاب اسلامی ایران با شکست مواجه شد و رفته رفته نظریه پردازان در آراء خویش تجدید نظر کردند.

وی اسکاچپول از نظریه پردازان انقلاب اسلامی را مثال زد که در آن زمان سعی می‌کرد تا با نظریه ساختارگرایی، انقلاب اسلامی ایران را تبیین نماید. وی در مطالعه‌ای که نوشت که تا انقلابات اسلامی را تحلیل نماید اما خود به تأخری نظریه خویش واقع‌گرایانه و همین دلیل در مقاله دیگری به ضعف پاسخگویی نظریه خود در تبیین انقلاب اسلامی اذعان نمود و سعی کرد تا با چارچوب‌های نظریه‌ی خویش انقلاب اسلامی را در چارچوب نظریه‌ی خود تبیین نماید. دیگر نظریه پردازان انقلاب نیز به گونه‌ای که این مشکل دچار شدند، به اعتقاد این جامعه‌شناس ادلی ضعف پاسخگویی نظریه‌ی هر موجود این بود که انقلاب اسلامی ایران با هر نگاه‌های دارای محوری فرهنگی فیزیکی بود که در دسترس شکل گیری، فرآیند و پیامدهای انقلاب اسلامی وجود داشت.

هم علمی است که در واقع بر اساس نظریه‌های مفقود موجود تحول می‌یابد. همچنین در این ساختار است که فعالیت‌های علمی و پژوهشی و اساساً توسعه علمی به وقوع می‌پیوندد. این قضیه نوعی تغییر علمی است. منتها این پارادایم‌های مورد قبول و نظریه‌های حاکم در زمانهای و به طایر مختلف مورد تشکیک قرار می‌گیرند. چراکه اثرات تاریخی تبیین‌پذیرهای تو ظهور را می‌اندازد.

وی در ادامه به کتاب دیگری که «اهدای در تحقیق برآموزن این موضوع بود» اشاره کرد و گفت؛ یکی از کتابهای برجسته دیگر در این زمینه (حوزه جامعه‌شناسی علم) که متأخرتر از کتاب‌های انقلابات علمی کوهن و متعلق به اواسط دهه ۸۰ میلادی است. کتابی است که دو نفر با نامهای شاین و شفر نوشته‌اند. نام این کتاب، قدرت و پیچ‌ها است تا اندازه‌ای گمراه‌کننده است. این اثر هم از کارهای بسیار برجسته و کلاسیک در حوزه جامعه‌شناسی علم است. شاین و شفر مطالعه در روی فرآیند ساخت پیچ‌ها توسط رابرت بویل که از دانشمندان علم مکانیک بود، انجام دادند.

به گفته این جامعه‌شناس، شاین و شفر قصد داشتند در پیوند که نظریه برابری رابرت بویل و دستگامی که او به عنوان یک تکنولوژی علمی جدید ساختند، چگونه مورد پذیرش جامعه علمی قرار گرفته‌اند؛ به طرق پراخ برای فهم و آزمایش دستگامی و در نهایت پدیده شدن آن را علی‌رغم انتقادات شدید که افرادی مانند توماس هابر به آن وارد کرده‌اند، مورد مطالعه قرار دادند. توماس هابر به شدت به این دستگامی و نحوه عملکرد آن انتقاد می‌کند و نام یافته‌ها را استدلال‌های بویل و آزمایش‌های او که او انجام داده است، زیر سوال برده و آنها را از می‌کنند. اما چیزی که در نهایت اتفاق می‌افتد پذیرش نظری بویل از طرف جامعه علمی و در نظر توماس هابر است.

به باور وی در بخش دیگری از سخنانش انقلاب اسلامی در زمانی اتفاق می‌افتد که نظریه‌های پوپولیستی، دربرخاسته از سوال‌رفته و خودانقلاب اسلامی هم‌صربه بسیار سنگینی به این پوپولیسم حاکم مخصوصاً در علوم اجتماعی و در جامعه‌شناسی سیاسی و انقلاب وارد می‌شود. از سوی دیگر این جریان همزمان با شرایط تاریخی و شرع و چرخش فرهنگی و سیاست‌مدارانه (مدرنیته) در غرب است. این عوامل مستقیم و غیرمستقیم هم باعث شده است که انقلاب اسلامی از ایت بسیار مهمی را در روند تحقیقات لائال مربوط به حوزه انقلاب و علمی علم تر در حوزه جامعه‌شناسی انقلاب ایجاد کند.

بنابراین معتقد بود که وقتی انقلاب اسلامی ایران به وقوع پیوست همه نظریه پردازان انقلاب به سراغ نظریه‌های خویش رفتند تا انقلاب اسلامی را تبیین نمایند. تلاش‌های اولیه‌ای نیز صورت گرفت، حتی مارکسیست‌ها سعی کردند انقلاب اسلامی را بر اساس چارچوب مارکسیستی خود تبیین کنند، ولی موفق نشدند. هر تلاشی که کردند موجه نشدند که این انقلاب دارای محوری فرهنگی بسیار غنی و پویایی است که نمی‌تواند به‌سادگی از کنار آن گذشت و آن را از اساس چارچوب‌های قبلی حل‌نشد، به هر حال تلاش‌های اندک‌اندکی و آموزان نظریه‌ها برای تبیین انقلاب اسلامی ایران با شکست مواجه شد و رفته رفته نظریه پردازان در آراء خویش تجدید نظر کردند.

وی اسکاچپول از نظریه پردازان انقلاب اسلامی را مثال زد که در آن زمان سعی می‌کرد تا با نظریه ساختارگرایی، انقلاب اسلامی ایران را تبیین نماید. وی در مطالعه‌ای که نوشت که تا انقلابات اسلامی را تحلیل نماید اما خود به تأخری نظریه خویش واقع‌گرایانه و همین دلیل در مقاله دیگری به ضعف پاسخگویی نظریه خود در تبیین انقلاب اسلامی اذعان نمود و سعی کرد تا با چارچوب‌های نظریه‌ی خویش انقلاب اسلامی را در چارچوب نظریه‌ی خود تبیین نماید. دیگر نظریه پردازان انقلاب نیز به گونه‌ای که این مشکل دچار شدند، به اعتقاد این جامعه‌شناس ادلی ضعف پاسخگویی نظریه‌ی هر موجود این بود که انقلاب اسلامی ایران با هر نگاه‌های دارای محوری فرهنگی فیزیکی بود که در دسترس شکل گیری، فرآیند و پیامدهای انقلاب اسلامی وجود داشت.

به تعبیرهای بعضی از ابعاد فرهنگی انقلاب اسلامی نظیر مذهبی بودن مردم، چالش‌های پارادایم‌ها و اعتقادات مردم با دیگران غریبی‌کنند و این قضیه تضادهای فرهنگی متعددی را به وجود آورد که نهایتاً به از خود بیگانگی فرهنگی برای بخشی از مردم جامعه - لا اقل خودنیتبیین - منجر شد؛ تبعیضات فرهنگی غربی و ملیت ایرانی گذاشته در برابر فرهنگ اسلامی شناسی در زمینه سازای انقلاب داشتند؛ از طرف دیگر عناصر و مجموع‌های فرهنگی بزرگی در ایران وجود داشت که کارگزاران می‌تواند با انقلاب اسلامی بر عهده داشتند، از جمله کارکنان به معنای عام قشری که به هر صورت کارگزار فرهنگی به عنوان استاد و نهاد‌های مربوط به عبادات‌های امام حسین (علیه السلام) و شهدای انقلاب؛ به عبادات‌های امام علی (علیه السلام) و مذهبی به شمار می‌رفتند؛ احیاً و بازسازی ایدئولوژی اسلامی قبل از وقوع انقلاب به وسیله ی

افراد چون مرحوم دکتر علی شریعتی، استاد شهید مطهری (ره)، امام خمینی (ره)، آیت‌الله موسی قاضی، اقتصاددان مهمی شده اما در مقابل بعضی از انقلاب‌ها با عجزی نسبت به انقلاب بدفرهنگی بسیار برجسته تر بود. این معنی آن است که بعضی‌های موجود انقلاب توان تبیین چنین پدیده‌ای را نمی‌توانند داشته باشند و لازم است که نظریه پردازهای جدید صورت گیرد که این اتفاق نیز اتفاق افتاد. در حقیقت بعد از انقلاب اسلامی حوزه مطالعات انقلاب شور و خروش نامنه جدیدی پیدا کرد. هیچ وقت این تلاش‌ها این میزان توجه به انقلاب نشده بود. باین ترتیب به نهایت انقلاب اسلامی با نظریات جدید به مطالعه بازنگری شد؛ حتی نظریه‌های جدیدی که مطرح شده بودند تبیین شد. حتی بعضی از نظریه پردازان نیز به انقلاب‌های قبلی بازنگرند و انقلاب‌های دیگر از جمله انقلاب فرانسه را بازخوانی نمودند و فرآیند مجدد داشتند تا عناصر فرهنگی را در آن کشف کنند.

وی در پایان درباره کتاب خود گفت: تلاش من این بود که نظریه پردازانهایی ارائه دهم که بعد از انقلاب اسلامی ایران صورت گرفته بررسی ناملم از دیدگاه این نظریه پردازانها چه صورت‌تقسیم (یعنی با موضوع انقلاب اسلامی) مقابله آن انقلابات دیگر (و غیرمستقیم یعنی نظریه‌های که بر روی انقلاب‌های دیگر انجام شده)، مثل آن مطالعاتی است که در انقلاب اسلامی ایران و با مرتبط با آن انجام شده است. شما اگر مرامع مطالعات جدید در حوزه نظریه‌پردازی انقلاب را ملاحظه کنید می‌بیند که توجه به انقلاب اسلامی ایران بسیار زیاد است. به عبارت دیگر هر چند که موضوع مطالعه مربوط به انقلاب اسلامی است، اما ملامت از آن است.

انقلاب

دروازه دانستنی ها

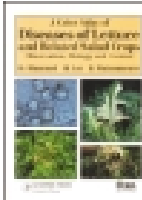
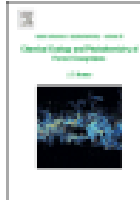
مهستی خیری

Elsevier بین المللی است که در حوزه های مختلف علمی و فنی فعالیت گسترده ای دارد. این ناشر در سراسر دنیا ۳۲ شعبه دارد و تاکنون بیش از ۲۰ هزار عنوان کتاب و انواع دیگر محصولات آموزشی مثل ژورنال و محصولات الکترونیک را ارائه کرده است. این کتاب ها سطح وسیعی از مخاطبان - از محققان و متخصصان تا دانشجویان - را پوشش می دهد. کتاب های این ناشر در ۲۴ گروه اصلی پزشکی، علوم زیستی، علوم تیزریکی و علوم اجتماعی دیده می شوند.

برای آشنایی با کتاب هایی که در حوزه کشاورزی توسط این ناشر منتشر شده اند چند نمونه از کتاب های مرجم آن را معرفی می کنیم.

اطلس رنگی بیماری های کماو

بسیاری از کتاب های آموزشی که در حوزه کشاورزی و زیست شناسی منتشر می شوند، در قالب اطلس های رنگی یا کتاب های که شامل عکس ها و نمودارهای مختلفی هستند ارائه می شوند. زیرا تطبیق عکس و دیدن عکس ها درک بسیاری از مفاهیم و توضیحات را آسان می کند مثلا در همین مورد بیماری های گیاهان، هر گیاه ممکن است به بیماری های مختلفی دچار شود که توسط آثار و اطلس بیماری های کماو اشاره کرده این کتاب در واقع ابزاری است که به خواننده کمک می کند که مراحل تشخیص، شناسایی و کنترل بیماری های این گیاه را انجام دهد. این اطلس در دو بخش کلی تنظیم شده است، بخش اول شامل یک متن کاربردی، تحلیلی است که به وسیله ۵۰۰ عکس رنگی و نمودار تکمیل شده است تا در شرح علائم سیستماتیک بیماری ها به کمک خواننده بیاید. بخش دوم هم شامل شرح عوامل بیماری زا، چگونگی اثر آنها روی محصول، چرخه برونریزی و

مروری بر کتاب های کشاورزی انتشارات السیویر

مطالعه سبز

چگونگی مبارزه اختصاصی با آنهاست.

فرهنگنامه خاکشناسی

فرهنگنامه از انواع دیگر کتاب های مرجم در این حوزه است که به شرح واژه های اختصاصی در رشته های مختلف می پردازد. فرهنگنامه های مختلفی درباره رشته های گیاه شناسی، حشره شناسی و... توسط این انتشارات به بازار آمده است که از جمله آنها می توان به فرهنگ لغت خاکشناسی اشاره کرد. ویژگی مهمی که این فرهنگنامه را از فرهنگنامه های مشابه و پیش از خود متمایز کرده است که توضیح هر کدام به زبان انگلیسی آورده شده و معادل آن نیز به زبان های فرانسه، آلمانی و اسپانیایی نیز برای هر واژه آورده شده است. در ضمن در اغلب موارد یک توضیح اضافی نیز در کنار هر واژه به زبان انگلیسی وجود دارد. گفتنی است در شرح مفاهیم واژه ها ایده ها و نظرات جدید در

کتاب نظرات قدیمی تر به کار رفته اند و این امکان برای دانشجویان رشته خاکشناسی و فعالان سایر رشته های که نیاز به کسب اطلاعات در این رشته را دارند فراهم می شود تا از یافته های جدید در این حوزه نیز باخبر شوند.

مدیریت و اکولوژی جنگل

ژورنال ها و مجلات از دیگر انواع تولیدات این ناشر هستند که بسیاری از آنها در سطح بین المللی توزیع شده و شامل موضوعاتی بسیار تخصصی اند. مانند ژورنالی به نام مدیریت و اکولوژی جنگل. با توجه به اینکه جنگل ها از جمله منابع طبیعی بسیار مهم کره زمین هستند که حیات آنها در استفاده های غیراصولی نابود شده و یا در دست بیادبی است. از آنکه مجلات را از اهمیت بسیاری برخوردار می کند چرا که به وسیله این مجلات علمی فعالان در بخش های تحقیقاتی جنگل ها با فعالان در حوزه های مدیریتی و اجرایی می توانند با هم ارتباط برقرار کنند تا به این صورت در جهت مدیریت بهتر این منابع گام های اساسی برداشته شود. مجموعه مقالاتی که فرانس هارمیسیارها برای امروز، بسیار مورد توجه دانشجویان و متخصصان هستند از دیگر نمونه های نشر اطلاعاتی برای یک نشر به شمار می رود. این گره کتاب ها به دلیل در دسترس ترین و سبک تر و دارای اطلاعات کارهای علمی که در هر رشته انجام می شود اهمیت دارند. هر چند برخی از آنها مانند www.environmentscienceecologyphytochemistryofsoil تخصصی است ولی با نگاهی به نویسندگان مقالات می توان دریافت که امروزه بسیاری از مسائل علمی به صورت موضوعاتی میان رشته ای مطرح می شوند و محققان و دانشمندان رشته های مختلف در یک زمینه مشترک اما از رویای مختلف به آن می پردازند. مثلا در همین کتاب که شامل مجموعه مقالات چهل و چهارمین انجمن فیتو کیمیکال امریکای شمالی است در موضوعی با عنوان اکولوژی شیمیایی جنگل ها مقالات متعددی توسط متخصصان رشته های حشره شناسی، ریاضی، میکروبیولوژی و گیاه شناسی آورده شده است.

ان چهارمین نمایشگاه کتب کاربردی و دانشگاهی

دانشجویان با تخفیف کتاب بخردند

چهارمین نمایشگاه کتب کاربردی و دانشگاهی همزمان با هفته پژوهش توسط موسسه توزیع کنندگان کتب ناشران بین المللی (کتاب) از ۲۱ تا ۲۴ آذرماه در تهران، سال آفرینش های فرهنگی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برپاست. به گزارش خبرنگار ما دفتر ارتباطات رسانه ای این نمایشگاه اعلام کرده است در چهارمین نمایشگاه کتب کاربردی و دانشگاهی نیز خرید کتاب ها بدون استفاده از پارانه و بدون هیچ گونه محدودیتی انجام می شود و علاوه بر فروش مستقیم کتاب هایی که موجودی آنها به اتمام می رسد در صورت تمایل خریدار و آمادگی ناشر ثبت سفارش شده و سپس در اختیار

بر اساس اعلام دفتر ارتباطات رسانه ای نمایشگاه، فروش کتاب به صورت رایج است ولی ناشران حداقل ۲۰ درصد از قیمت پشت جلد را به خریداران تخفیف می دهند. حتی برخی از آنها امکان تخفیف بیشتری دارند و تا ۴۰ درصد تخفیف خواهند داد. کتاب های عرضه شده در این نمایشگاه شامل موضوعات فنی و مهندسی، علوم کامپیوتر، علوم پایه، علوم اجتماعی، علوم انسانی، هنر، معماری، کشاورزی و علوم پزشکی است که اطلاعات بیش از ۱۱ هزار عنوان از این موضوعات که توسط ناشران شرکت کننده در نمایشگاه عرضه می شود روی سایت www.anjomoshem.com قرار دارد و علاوه بر این می توان از طریق جست و جوی آنلاین و Download نام ناشر مورد نظر خود، از فهرست کتاب های موجود در نمایشگاه اطلاع پیدا کنند.

دفتر ارتباطات رسانه ای این نمایشگاه در پاسخ به این سوال که آیا تسهیلات خاصی در اختیار دانشجویان برای خرید از نمایشگاه در نظر گرفته شده است گفت: با توجه به خرید زیاد دانشجویان در رشته های پزشکی از این نمایشگاه، صندوق رفاه دانشجویان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در توافق با نمایشگاه قرار است حداکثر معادل ۵۰۰ هزار ریال به صورت وام دانشجویی در اختیار دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه های سراسری قرار دهد. در این ارتباط دانشجویان متقاضی باید پس از تکمیل فرم درخواست آن را همراه با نامه و اطلاعات رایانه ای به ثبت دبیرخانه صندوق رفاه رسانه و کارت خرید دریافت کنند. در ضمن دفتر ارتباطات رسانه ای نمایشگاه با تأکید بر اینکه اسکان میل نمایشگاه تغییر کرده است، محل برگزاری را خیابان فاطمی، خیابان جباب کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، مرکز آفرینش های فرهنگی و هنری اعلام کرد و گفته، نمایشگاه از ساعت ۱۷ تا ۱۹ برای بازدید علاقه مندان باز است. آکادمیک، بلک ول، کمبریج، CRC، جان وایلی، لانگمن، مک گرو هیل، مک میلان و ویرسون از جمله ناشرانی هستند که از طریق نمایشگاهشان در این نمایشگاه حضور دارند.

زنگ ویژه
لمبا درفشه

درباره ترجمه «نظریه‌ها و تمرین‌های مشاوره گروهی انسانگر»

روان‌درمانی، سطر به سطر از روی کتاب

مشاوره و روان‌درمانی گروهی در کشور ما گرچه مدتی است توسط برخی روان‌شناسان و درمانگران به کار برده می‌شود اما هنوز آثار چندان قابل توجهی در این زمینه -چه در حوزه ترجمه و چه نالیف- به چشم نمی‌خورد. از این رو ترجمه آثار کسانی نظیر جرالد کوری (متخصص کار گروهی در مشاوره) در یکی دو سال اخیر آرامی توان گامی مثبت در این عرصه ارزیابی کرد. چاپ کتاب «نظریه‌ها و تمرین‌های مشاوره گروهی انسانگر» اثر جرالد کوری که به نازگی از سوی نشر پرسکوه روان بازار شده است انگیزه‌ای شد تا به گفت‌وگویی با مترجم این کتاب، کتیون دانشوریان بشنیم.

دانشوریان که پیش از این مقالاتی را در نشریات علمی روان‌شناسی ارائه کرده این بار کار ترجمه را به شکلی جدی، برای اولین بار در عرصه کتاب تجربه کرده است.

از کوری پیش از این، کتاب «فنون مشاوره و روان‌درمانی گروهی» - که با همکاری سه روان‌شناس دیگر به نگارش رسیده - با ترجمه باقر ثنائی از سوی انتشارات پشت به چاپ رسیده است.

«نظریه‌ها و تمرین‌های مشاوره گروهی انسانگر» عبارتی است که شما از عنوان اصلی کتاب جرالد کوری یعنی *Theory and practice of group counseling* ترجمه کرده‌اید یا توجه به اینکه در عنوان اصلی کتاب کلمه «انسانگر» به کار برده نشده، چرا این عنوان را به کار برده‌اید؟

به این دلیل که من همه کتاب را ترجمه کرده‌ام و تنها سه فصل آن را در این کتاب آورده‌ام. جرالد کوری در کتاب خود، کلی رویکردهای درمانی یعنی رویکرد اصلی گروه درمانی را به علاوه برخی موارد دیگر آورده است. من سه فصل انسانگرایی کتاب کوری را ترجمه کرده‌ام که یکی از آن هم درمان وجودی است.

به نظر می‌رسد ترجمه شما نوعی معرفی و تاریخچه‌ای مختصر از روان‌درمانی وجودی است همان‌طور که کتاب در سه بخش مجزا ابتدا به رویکرد اگزیستانسیالیستی در روان‌درمانی - با اشاره کوتاه به آرای کسانی نظیر رولویس، راسل، بالوم و فرانکل - پرداخته و در بخش دوم ضمن بحث کوتاه درباره ارتباط درمان اصالت وجودی و روان‌شناسی انسانگر، به رویکرد مرام‌محوری پرداخته و فصل سوم هم به گفتار درمانی اختصاص یافته است. به این ترتیب فکر نمی‌کنید اطلاق واژه انسانگر بر روی جلد، خواننده را درباره محتوای کتاب به اشتباه می‌اندازد؟

من معتقدم دیدگاه وجودی یک دیدگاه کاملاً انسان‌گرایانه است. یعنی معتقد است انسان است که اصالت دارد و اوست که باید تصمیم بگیرد. روان‌شناسان وجودی به هیچ عنوان به انسان راه حل نمی‌دهند چون معتقدند او خود باید راهش را پیدا کند چرا که انسان، موجودی مسئولیت‌پذیر است و باید مسئولیت تمام مشکلاتش و نیز مسئولیت پیدا کردن راه حل مشکلاتش را بپذیرد. چنین رویکردی کاملاً

انسان‌گرایانه است. در اینکه دو رویکرد اصالت وجود و انسانگرایی دارای وجوه مشترک هستند حرفی نیست اما این بدان معنا نیست که بتوان انسانگرایی را به شکلی که شما به کار برده‌اید بر هر دو اطلاق کرد همچنان که خود نویسنده هم چنین چیزی نگفته است.

خب نویسنده گفته که در واقع زمینه همه اینها یکی است امروزه هایشان تفاوت است به

نویسنده ضمن برشمردن تفاوت‌های این دو دیدگاه، در پایان این بحث به طور مشخص این طور تصریح کرده که به دلیل تفاوت‌های فلسفی میان این دو دیدگاه، جمع بندی و یکسان سازی دیدگاه اگزیستانسیالیسم با انسانگرایی به میزان بالایی می‌تواند مشکل ساز باشد. ضمن اینکه در عنوان بندی کتاب هم این دو دیدگاه به وضوح تفکیک شده‌اند!

دقیقا حضور ذهن ندارم. شاید همین طور

همین دلیل سه اسم مختلف دارند. در هر صورت یادتان باشد که من این کتاب را نوشته‌ام! بله، من هم دقیقا به همین دلیل این سوال را پرسیدم چون آنچه در محتوای کتاب می‌بینم با عنوانی که شما بر جلد گذاشته‌اید، فرقی دارد.

به نظر من این سه دیدگاه زمینه شان انسانگرایی است حالا ممکن است روش‌ها و تکنیک‌هایشان تا حدی تفاوت باشد. اما دیدشان نسبت به انسان دیدی کاملاً شبیه به هم است. هر دو دیدگاه معتقدند که انسان است که اصالت دارد و ما حق نداریم نگاه ابزاری به انسان داشته باشیم.

شاید بهتر باشد به خود کتاب استناد کنیم. در صفحه ۷۰ همین کتاب - ترجمه شما - که با عنوان «برخی تفاوت‌ها میان دیدگاه‌های انسانگراییانه و اگزیستانسیالیسم» آمده است،

روان‌شناسان وجودی به هیچ عنوان به انسان راه حل نمی‌دهند چون معتقدند او خود باید راهش را پیدا کند چرا که انسان، موجودی مسئولیت‌پذیر است و باید مسئولیت تمام مشکلاتش را بپذیرد.

انتخاب شده

شناختن رفتاری هم گرچه همچنان کاربرد دارند اما این رویکرد هم به نوعی یک رویکرد جدید محسوب می‌شود و امروزه در تمام دنیا به آن بسیار توجه می‌شود اما متأسفانه در کشور ما قدری مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. گذشته از اینها خودم به این مقاله بسیار علاقه مند بودم به ویژه به دیدگاه رابرتز که در حال حاضر هم نزدیکاً - مشاوره - از آن استفاده می‌کنم. از طرفی همان‌طور که می‌دانید گروه درمانی در کشور ما تازه راه افتاده و کاربرد آن مخصوصاً با این دیدگاه، سابقه چندان طولانی‌ای ندارد. کتاب‌هایی که به پیش از این دکتر ثنائی از کوری ترجمه کرده، به بخش نظریه‌ها چندان که باید پرداخته و این کتاب از این جهت کامل‌تر است.

چرا همه کتاب را ترجمه نکردید؟

چون یک عمر وقت می‌برد. ترجمه این کتاب به دلیل حجم زیاد و دشواری‌هایی که دارد زمان زیادی می‌برد البته بد نیست این خبر را هم بدهم که یکی از همکاران قصد دارد تمام این کتاب را با همکاری چند نفر دیگر - ترجمه کند. به نظر می‌رسد ترجمه شما به لحاظ معنایی متنی دیرپاب با جلالینی مطول است. یعنی نوعی گسست مفهومی در جملات وجود دارد تا حدی که خواننده گاه ناچار است برگردد و یک پاراگراف را دوباره بخواند.

سینه‌بند خود این کتاب به طور کلی جملات خیلی پیچیده‌ای داشت یعنی اگر شما متن انگلیسی اش را نگاه می‌کردید احتمالا به من حق می‌دادید. من دلم می‌خواست به عنوان یک مترجم، به متن اصلی وفادار بمانم و آن را خیلی تغییر ندهم و این کار را هم کردم. یعنی تا جایی که می‌توانستم سعی کردم معنی خود کلمات را به کار ببرم و خیلی تغییر نمانده‌ام. اما در عین حال این جیب را کاملاً بی‌بندوم و فکر می‌کنم حق با شماست. شاید برای دانشجویان که عادت به خواندن متن‌های ترجمه‌ای فارسی‌زبان کتابی باشد اما کسانی که روان‌شناسی بلدند و کتاب فلسفی هم می‌خوانند می‌توانند از آن استفاده کنند. به هر حال خود متن اصلی کتاب این طور بود یعنی جملات بسیار طولانی و پیچیده بود و این گسستی که می‌گوید در خود کتاب هم وجود دارد یعنی پاراگراف‌ها خیلی با هم نمی‌خوانند.

نکته دیگری که در ترجمه شما بسیار نامیاب است، فلظ‌ها بسیار زیاد و ریاضی است. یعنی از ساختار جمله‌ها گرفته تا علامت‌های سجاوندی، اشکالات بسیاری در متن دیده می‌شود که به نظر می‌رسد در مجموع، به کل اثر لطمه زده است.

من این ایراد را کاملاً قبول دارم و می‌پذیرم. واقعیت این است که کتاب اصلا برایش نشده است چون هزینه‌اش را نداشته‌ام تا آن راه برایش بگیرم. بنابراین باید بگویم من هیچ مشکلی از سوی دولت دریافت نکردم به همین دلیل هم مقدار زیادی از این کتاب روی دست من مانده یعنی دولت حتی برای خرید این کتاب هیچ مشکلی نکرد. قبول دارم که کتاب به لحاظ ویرایشی مشکلاتی اساسی دارد اما اگر می‌خواستیم منظر شوم ما هزینه‌ای برای ویرایشی فراهم شود احتمالا کتاب هنوز هم زیر چاپ نرفته بود.

از قانون ابن سینا تا شفای بیماری های ۲۰۰۶

آزاده سپین

برای اولین بار در ایران کتاب های دسی پزشکی و بهداشت، پزشکی تاناک، ادبی، عرفی و عقیدتی برای محققان و دانشجویان رشته علوم پزشکی و بهداشت روی سایت اینترنتی به آدرس www.abo.hda.ac.ir/pensan/library.htm قرار گرفت.

مسئول این سایت اینترنتی با اعلام مطلب مذکور گفت: در حوزه درس های پزشکی و بهداشت، ویرایش الکترونیکی کتاب های تخصصی در دفاع پروژیک (پروژورسی) و چندین کتاب دیگر، بهداشتی و اجتماعی آموزشی سایت اینترنتی قرار گرفته است. همچنین می توان به کتاب تالیفی و سه جلدی جامع بهداشت عمومی اشاره کرد که همزمان با چاپ و انتشار ۵۰۰۰ نسخه از این کتاب نسخه الکترونیکی آن نیز روی سایت قابل مشاهده است. تالیف کتاب بهداشت عمومی با همکاری ۸۰ نفر و

ویرایش دوم آن با ۱۰۰ نفر از اعضای هیات های علمی دانشگاه های مختلف بوده است.

جلد اول و دوم کتاب توبیذی و بازپذی بسیاری ها در سال ۱۳۸۲ توسط تیم آن یونان انتشاراتی پزشکیان در سال ۸۲ چاپ شد که هر سه جلد این کتاب روی سایت قابل دسترسی هستند. کتاب توبیذی و بازپذی بیماری های زیر ۱۰۰ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه های مختلف تالیف شده است.

دکتر حسین سائمی به کتاب های حوزه پزشکی زیانکاه اشاره کرد و افزود اگر چه تهیه منابع الکترونیکی کتاب ها در این زمینه بسیار مشکل بود ولی با تلاش فراوان توانستیم نسخه های الکترونیکی کتاب های قانون ابن سینا را با بازنگاری از موسسه سروری، ذخیره آموزشی های اولین دبیران معارف پزشکی به زبان فارسی و علمی محلی تالیف حکیم جرجانی را با برنام نویسی جدید و بنام و تهیه کنیم. همین طور پزشکی تاناک تالیف خودم است که بازنامه جدید و بنام و تهیه شده و در این سایت اینترنتی قابل بازیابی است.

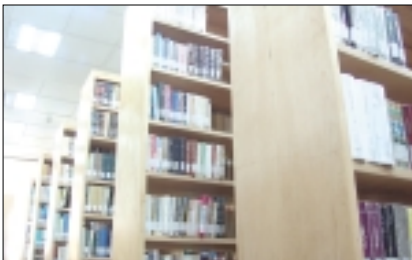
رئیس دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در ادامه با معرفی کتاب های ادبی، عرفانی، عقیدتی به عنوان گروه سوم کتاب های الکترونیکی این سایت تصریح کرد که جمله این کتاب ها قرآن مطهر، شاهنامه با قابلیت جستجو، منظوم معنوی برگرفته از نسخه رقمی همراه با اضافات نسخه روسی، المانی و نسخه معروف به نیکلسون با علامت گذاری های مشخص، دیوان پروین اعتصامی، کلیات سعدی، دیوان حافظ، پنج گنج نظامی و... هستند که به صورت الکترونیکی قابل مشاهده هستند.

از مهم ترین ویژگی های کتاب های الکترونیکی گروه سوم آن است که یک لغتنامه فارسی به فارسی به همراه واژده و حتی اگر یک دانش آموز پنجم ابتدایی آنها را مطالعه کند و معنی لغت را نماند با کلیک روی آن لغت معنی اش را می بیند.

برنامه نرم افزاری این گروه از قرآن مطهر گرفته تا لغتنامه فردوسی و در محیط pdf ساخته شده و از طریق وبندوز ۹۸ و پلین تر نیز قابل استفاده هستند. دکتر حسین سائمی مدیر کمیته رایانه ای کردن طب و بهداشت در حوزه معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در پایان از استفاده رایگان تمام کاربران از این سایت اینترنتی به تشکر، www.abo.hda.ac.ir/pensan/library.htm یاد کرد و گفت: هر کاربر پس از ورود به سایت می تواند به طور رایگان از مطالب مورد نظرش پرینت تهیه کند. به با کتاب ها مقاله مقاله و فصل و فصل روی کامپیوتر شخصی اش انتقال دهد.

کتابخانه دیجیتال

کتابخانه مرکزی اسناد دانشگاه تهران

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، بزرگ ترین کتابخانه دانشگاهی ایران است و مجموعه ای عظیم و گسترده از منابع گوناگون در زمینه های مختلف علوم و فنون و ادب را شامل می شود. این کتابخانه در کنار کتابخانه های تخصصی دانشگاه ها که هر یک بر حسب نیازهای علمی و آموزشی ویژه خود به وجود آمده اند، بیشتر به امر پژوهش اختصاص دارد و به گردآوری آثار مربوط به مطالعات اسلام شناسی، ایران شناسی و شرق شناسی می پردازد.

هسته اصلی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۹ با مجموعه آملیانی سید محمد مشکو و استاد دانشگاه تهران شامل ۱۳۲۹ جلد نسخه خطی تشکیل شد. بنای فعلی کتابخانه در اول مهر سال ۱۳۵۰ گشایش یافت. ساختمان کتابخانه با مساحت بیش از ۲۲ هزار مترمربع دارای ۹ طبقه شامل دو طبقه زیرزمین، همکف، طبقه اول، ۵ طبقه مخزن کتاب، مطبوعات و اسناد است.

آنچنان که در سایت اینترنتی این کتابخانه به نشانی www.library.tmu.ac.ir آمده است کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد در حال حاضر حدود ۵۰ هزار عضو ثابت دارد و

روزانه باسجوری بیش از ۲۵۰۰ نفر مراجعه کننده از دانشجویان دانشگاه تهران و دیگر دانشگاه ها، موسسات آموزش عالی، محققان و پژوهشگران داخلی و خارج کشور است.

کاربران می توانند با کتابداران این مجموعه اطلاعاتی یا شماره تلفن های ۶۶۶۶۶۶۹۹، ۶۶۱۱۱۱۳۳۳۳ تماس بگیرند و یا به نشانی public@aboo.ac.ir ایمیل ارسال کنند.

جنبش نویسندگان دیجیتال

از اختراع رایانه و تیزسکوپ ها و ابداع اینترنت به عنوان فصل های انقلابی در تاریخ علم یاد شده است. با رواج هر چه بیشتر رایانه در جزئی ترین مسائل روزمره دنیای ما با سرعت هر چه بیشتر به دنیای الکترونیک و دیجیتال تبدیل می شود. کتاب و نشر نیز از این راه باز نمانده اند و ظهور نشر الکترونیک به گونه ای که در دو یا سه سال اخیر شاهد آن بودیم، صنعت چاپ و نشر را دستخوش تحولی عظیم کرده است. کتاب الکترونیک، پدیده ای کاملاً نادر در این بین است و درصداست با نظام آموزشی و اطلاع رسانی را با دگرگونی های اساسی مواجه سازد. کتاب های الکترونیک صرافیته های الکترونیک مطالب مکتوب نیستند، بلکه می توانند علاوه بر متن، صوت، تصویر و... را نیز شامل شوند. به علاوه می توانند در قالب فایل های که توسط رایانه اجرامی خودمانند فایل های PDF، HTML، Word Text و... قابل های اجرایی EXE آید.

سایگی اجرام، سایگی جست و جو در متن، داشتن قالب زیبار، مسجود بودن مطالب، امکان عرضه با فروش ساده و سریع، داشتن قابلیت افزودن امکانات موثری مدیا و... از جمله ویژگی های هستند که کتاب الکترونیک را به عنوان یک رسانه نوپا و رویه رشد از سایر رسانه های از این دست ممتاز می کند.

تهادهای بسیار زیادی با درک اهمیت این رسانه، به حمایت و گسترش این پدیده نواقیام می کنند که قصد آنها توسعه هر چه بیشتر نشر الکترونیک و بهادان به این پدیده است. برای مثال، نمایشگاه کتاب فرانکفورت ۷ جایزه سالانه برای کتاب های الکترونیک و برگزیده اختصاص داده است که شامل جایزه های ویژه به مبلغ ۱۰۰ هزار دلار است. اکنون سایت های فراوانی می توان یافت که از نویسندگان دیجیتال استفاده می کنند. انتشارات تجاری Time Warner از وجود سایت www.ipublish.com خبر داد که مسئول آن نویسندگانی را که قصد دارند کتابشان در قالب الکترونیک عرضه شود، جلب و حمایت می کنند.

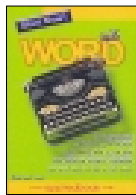
همچنین جنبشی با عنوان طرح گوئیترگ شکل گرفته است که هدف آن تبدیل کتاب های عادی به کتاب های الکترونیک است. هزاران کتاب که تاکنون در کتابخانه ها و بانکسیون های خصوصی موجود بوده، اکنون در قالب دیجیتال در دسترس همگان قرار می گیرند.

ویژگی های موجود در word آن را به یکی از انعطاف پذیرترین واژه پردازها تبدیل کرده است. می توان برای نوشتن هر چیزی از یک فهرست خرید تا نوشتن یک کتاب بزرگ از word استفاده کرد. علاوه بر متن از اشکال و گرافیک ها، جارت ها، جدول، نمودارها، عنوان ها، سرفصل ها، پاصفحه، مراجع، منقطع، پانوشته ها، سمل ها و لغتنامه ها نیز می توان استفاده کرد که همگی به سهولت در word انجام می شود.

word می تواند صدا و دستور زبان، دستور زبان، جدول بندی متن، جست و جو و تعویض کلمات، ورود داده ها و محاسبات را انجام دهد و برای بسیاری از اسناد، از یادداشت تا صفحات وب الگوهای فراهم آورد. قابلیت ها، سهولت طراحی و قالب بندی، word را به یک نرم افزار نشر رومیتر تقریباً کامل تبدیل کرده است. خلاصه اینکه کمتر کاری است که word توان آن را انجام دهد.

word مانند سایر برنامه های تحت ویندوز راه اندازی می شود. می توان word را به تنهایی یا همراه با نرم افزارهای دیگر اجرا کرد تا بتوان داده ها را با سایر برنامه ها مبادله کرد. ویژگی های اصلی word در فصول جداگانه کتاب اکلیید word چاپ انتشارات توسعه آموزش و کلیه آموزش که اولین جلد از مجموعه کتاب های راهنمای بنیادی word است، ارائه می شود. راه اندازی برنامه، شناخت پنجره و نوارهای ابزار، وارد کردن متن و تغییر ظاهر آن در این کتاب بررسی می شود. همچنین کتاب حاضر نشان می دهد که چگونه اسناد خود را ذخیره کرده و آنها را در پوشه ها سازماندهی و چاپ کنید. «کلیه word توسط شهروز فرهنگ ترجمه شده است و با قیمت ۱۰۰۰ تومان به مخاطبان عرضه می شود.

تایپ آسان با word

چشم جهانی

یوسف داوودی

چندی قبل خانه یکی از آشنایان مهمان بودیم. داشتیم اولین نغمه‌های شام را می‌خوردیم که دوستان یک‌دفعه گفت:بفرمایید داخل. جلوی در زشته. به سمتی برگشتم که او رو به آن حرف زده بود. کسی آنجا نبود. فقط یکی از مجری‌های مشهور خبر در حال ارائه آخرین خبرها بود. خبر این آشنای ما به نظرم اگر چه به طور ناخودآگاه بیان شد، پریزراه نبود. آن مجری تلویزیونی چه بسا از بسیاری از ما به او نزدیک تر بود. آشنای ما روزی حداقل یک بار او را می‌دید. اما گاه اتفاق می‌افتاد که ما برای چندماه متوالی همدیگر را نمی‌دیدیم و این از جادوی تلویزیون، این رسانه جادویی است.

کتاب «چشم جهانی» نگاهی است به رسانه به شدت همه گیر تلویزیون. دکتر پارمحمد بای در این کتاب که انتشارات سوره‌مهر آن منتشر کرده به شرح جامعه‌شناسانه تلویزیون پرداخته و نشان داده است که از تلویزیون می‌توان انتظار چه کارکردی را داشت. او در فصل‌های مختلف کتاب شرح داده است که کارکرد تلویزیون چیست و از چه طریقی می‌تواند روی مخاطب تأثیر بیشتری داشته باشد. از این منظر کتاب مورد بحث می‌تواند برای بسیاری از اهل رسانه، فرهنگ و مسائل اجتماعی جالب باشد. از سوی دیگر به دلیل نگاه همه گیر موفک و در عین حال شرح ساده و همه فهم او، مخاطب عام نیز می‌تواند کتاب را بخواند و مسائل فرادانی از آن بیاموزد. او دست کم خواهد آموخت که در مواجهه با تلویزیون چه رفتاری را پیش بگیرد.

دکتر بای در فصل دوم، بحث پراعمیت روان‌شناسی و تلویزیون را بررسی کرده است. او در این فصل به شرح این نکته می‌پردازد که تلویزیون چگونه می‌تواند اسطوره‌هایی را برای مخاطبانش ایجاد کند، چنانکه هر دروغی را به جای راست در ذهن مخاطب قرار دهد.

در فصل سوم بحث «ایدئولوژی، فرهنگ و بین» مورد توجه قرار گرفته است. موفک در این فصل نشان می‌دهد که چگونه تلویزیون در عصر حاضر کارکردی تبلیغاتی پیدا می‌کند. او همین بحث را در فصل چهارم نیز ادامه می‌دهد، با این تفاوت که در این فصل نگاه سیاسی بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد.

در فصل‌های بعدی کتاب «خبر تلویزیونی و تبلیغات بازرگانی»، «فرماندهیسم و تلویزیون» و «چشم‌انداز آینده تلویزیون» مورد بررسی قرار گرفته است. یکی از نکات قابل توجه در فصل پنجم، بررسی فرهنگ عامه پسند تلویزیون است که به طور قطع نکات درخوری را به خواننده خواهد داد.

قهرمانان جنگل در قاب تصویر

امیر هوشنگ انوری

نهفت جنگل به روایت تصویر، گردآورنده، محمدحسن اصغرپایانشر،شاهد، ۲۰۰۰تسخه، ۹۲صفحه ۱۵۰۰۰ریال
قیام میرزا کوچک خان جنگلی که به «نهفت جنگل» نیز شهرت دارد، از جمله جنبش‌های تأثیرگذار مردمی معاصر ما به قدرت رسیدن و رضاخان بود. در اواخر سال ۱۲۹۶جنگلی هاکثرت بزرگی در شمال ایران به شمار می‌رفتند. آنان بیشتر نقاط گیلان را که با گرایش‌های عدالت‌طلبانه از اختیار اغتیاخارج کرده بودند، به قرا دادند.

میرزا کوچک خان رهبر سیاسی و معنوی جنگلی‌ها و یاران واداراش، آرزوی جز حفظ ایران از ندای اجنب و منمعت طلبی سیاستمداران و فئودال‌های فاسد داخلی نداشتند.

قیام میرزا از جنبه‌های متفاوت مورد بررسی محققان قرار گرفته و نظرات و مواقف و مخالف زیادی نسبت به آن ایراز شده است. گروهی میرزا را قهرمان و ولی پرستی می‌دانند که قدرت‌های داخلی و خارجی، مانع از موفقیت او شدند و دسته‌ای نیز میرزا را به ساسامه و انعطاف بیش از حد متهم می‌کنند و دلالی از این دست را در ناکامی‌اش دلیل می‌دانند.

کتاب نهفت جنگل به روایت تصویری چنانکه در نقد آن آمده، مقدمه‌ای است تا بتواند، به مناسبت هشتادوپنجمین سالگرد شهادت سردار جنگل، پژوهش جدیدی را در ادعای تاریخ ثبت و ضبط نماید.

بخشی از تصاویر اختصاصی به عکس‌های تاریخی مجاهدان جنگل در گروه‌های سرسبز و خرم گیلان دارد. شخصیت‌های مؤثر دیگری جز احسان‌الله خان دوستدار، حیدرخان هم‌راغبی و یوسف‌پاشا آلمانی نیز صنعتانی از کتاب را به خود اختصاص داده‌اند.

از جمله عکس‌های جالب کتاب، تصویری از رضا اسکستانی

قاتل میرزاست که با قسارت، سر این مردهٔ آزادیخواه و از بدین جدا و تسلیم دشمنانش می‌کند. همچنین یکی از عکس‌ها سر بریده میرزا را به تصویر کشیده است.

در پایان تصاویر از نامه‌ها و اسناد مهمور به مهر جنگلی‌ها و برخی اسناد دولتی به چاپ رسیده است.

از جمله ایرادهای وارد بر این کتاب، یکی توضیح پایین برخی تصاویر و دیگری عکس‌هایی است که زیرنویس روسی دارند و متناسفانه به زبان فارسی ترجمه نشده‌اند. تعداد این عکس‌ها اندک نیست و می‌تواند بیننده را در شناسایی تصاویر، دچار سردرگمی کند. البته برخی از عکس‌ها نیز شاید به سبب وضوح و روشنی، نیاز به توضیح نداشته‌اند.

پاره‌های نورانی

امیر حسین شرافت

مرحوم شیخ آقا بزرگ تهرانی در الذریعه می‌نویسد: دعای سمات از جمله ادعیه مهمی است که سیدبن طاووس آن را به همراه ابیاتش در کتاب جمال‌الاسبوع آورده و علما نیز پیش از ۶۰ شرح و تفسیر بر آن نگاشته‌اند.

از جمله شرح‌های دعای دعای سمات علاوه بر شرح سیدبن طاووس، شرح شیخ ابراهیم کتعمی صاحب المصباح، شرح علامه مجلسی، شرح سیدجعفر شولستانی، شرح قربانیا، شرح جویشقانی، شرح بغدادی، شرح مرآفی، شرح سیدمحمدرضا شتر، شرح تونی، شرح علپاری، شرح نصیرالدین چهاردهی، شرح

کتاب ارزشمند المعات در شرح دعای سمات با تحقیق مجید جلالی دهکردی به تلاکزی از سوی موسسه بوستان کتاب قم روانه بازار نشر شده است.

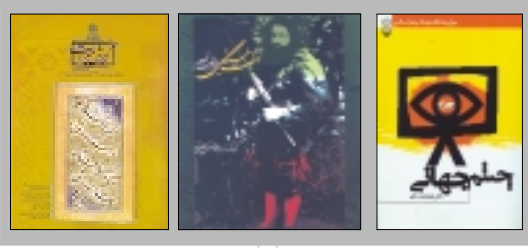
کودتا در کودتا

بهنام ناحح

نوشته‌ای باقلم تاریخ از منظره‌ای نازخ نیز همچون خاور میانه، به ویژه کشور سوریه برای هر تحلیلگر سیاسی، کاری‌سنگین است. سرهنگ عبدالله رفیعی نویسنده کتاب بغداد تا دمشق سعی کرده است خوانندگان را به مولفه‌های سوق دهد که سایه به سایه در بی هم روان و برهم اثرگذارند.

این کتاب که توسط انتشارات «امیرمحمد» به چاپ رسیده، شامل شازده بخش است که در هر بخش از نگاهی خاص به سوریه پرداخته شده است. در بخش نخست، سوریه از نگاه تاریخ مورد بررسی قرار گرفته. عنوان بخش‌های بعد به ترتیب ژئوپلیتیک سوریه، ادیان و مذاهب در سوریه، حزب بعث سوریه، استقلال سوریه، حکومت در سوریه، سوریه سرزمین کودتا در کودتا، جنگ اعراب و رژیم اشغالگر قدس، روابط سوریه در منطقه و سوریه و خاور میانه تراز اخیر، سوریه در تهدید بافرست، سوریه در اتهام ترور رفیق حریری، بغداد تا دمشق و… نام دارند. در فصل شازدهم عکس‌ها و فهرست منابع قابل ذکر شده است.

با توجه به اینکه سرهنگ عبدالله رفیعی نویسنده کتاب خود

فردی نظامی است، دیدگاه‌ها و ملاحظات خاص او در بررسی منظره و کشور همسایه- سوریه- حائز اهمیت ویژه‌ای است و می‌تواند برای محققان و برنامه‌ریزان سیاسی و نظامی مفید باشد.

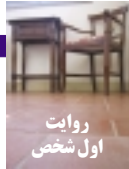
گزارش میراث ۷

محمد متوسلی

هفتمین شماره «گزارش مکتوب»، نشریه مرکز پژوهشی میراث مکتوب منتشر شد.

این نشریه به مدیر مسئولی و سرredیری اکبر ایرانی انتشار می‌یابد. وی در سخن سرredیری این شماره «گزارش مکتوب» به بحث کتابسازی پرداخته است. وی در بخشی از این نوشته آورده است: عاقبت طلبی، تن آسایی، پخته خواری و فرصت طلبی، صفت کسانی است که با مفاقه‌سازی از نیم خورده دیگران ارتزاق می‌کنند و از دسترخ دیگران مشهور می‌شوند. برای تالیف و نگارش یک مقاله علمی، به جای آنکه دنبال حیل مساله و کشف موضوع باشند، در بی مقاله‌ای پیش ساخته هستند تا اندکی در آن دست برده و عنوانی برایش جعل کنند و…

مطالبی با عناوین «نتیج‌الایجابات للمثل الثالث»، تصحیح مجدد با سرفته؛ نوشته محمدعلی کاتب، گزارشی از رونمایی، نقد و بررسی کتاب تذکرة خلاصة الأشعار و زیدة الانعازة، نقلی الدین کاشانی، گزارشی از جلسه تأثیر اندیشه‌های فلسفی آثار کمونو بر فلاسفه پس از خود، گزارشی از جلسه بررسی آثار اندیشه‌های اوبولی مسکویو و تقدیر از خدمات علمی مصحح آثار وی دکتر ابوالقاسم امامی، «تصحیح النقطاتی» یک سوه‌فاهم غیر جزئی، نوشته جویا جهانبخش، اخبار علمی و فرهنگی، معرفی مراکز و پایگاه‌های حوزه میراث مکتوب، مرکز میکرو فیلم نور (هتد) معرفی کتاب و تازه‌های نشر از دیگر مطالب هفتمین شماره نشریه «گزارش میراث» هستند.

روایت اول شخصی

تاریخ ده جلدی ایران

دکتر یعقوب آژند تاریخ پژوه

پس از انتشار کتاب‌های مکتب نگارگری اصفهان و نمایش در دوره صفوی از سوی انتشارات فرهنگستان هنر ایران، به احتمال قوی همین روزها کتاب «تجدد ادبی در دوره مشروطه» به پژوهش و نگارش بنده توسط موسسه مطالعات علوم انسانی روانه بازار می‌شود. این کتاب ورود تجدد ادبی ایران و تأثیر آن در ادبیات و میاحث ادبی را بی می‌گیرد و در هفت بخش کلی سامان یافته است. در این کتاب تجدد ادبی در حوزه‌های مختلف ادبیات نظیر نمایش، شعر، داستان، طنز و... مورد تحلیل و بررسی قرار می‌گیرد.

نشر موفی نیز در ادامه مجموعه کتاب‌های تاریخ ایران، چهار مجلد از این مجموعه را منتشر می‌کند تا کار این پژوهش ده جلدی به پایان برسد. پیش از این شش مجلد با عناوین

«صفویان»، «سلجوقیان»، «ایلخانان»، «تیموریان»، «بویه‌یان»، «دولت‌های متقارن در اسلام» از سوی همین ناشر منتشر شده بود و قرار شده تا پایان اسامال کتاب‌های «هنر و ادب ایران»، «رنگار در ایران»، «اسماعیلیان» و «ایران باستان» منتشر شوند. من در این مجموعه به قدر وسع و توان خویش سرگذشت ایران را در دوره‌های مختلف و حوزه‌های مختلف بازخوانی و بازآوری کرده‌ام.

گوتنبرگراس و بوست پیمان

چاهدجاندشاهی مترجم

نشر نگاه در آینده‌ای نه چندان دور کتاب «در حال کندن پوست پیاز» روانه بازار نشر خواهد کرد. این کتاب خاطرات و زندگی‌نامه خودنوشته گوتنبرگراس نویسنده معاصر آلمانی است که حدود سه ماه پیش در آلمان منتشر شد و امید می‌رود بافلسه‌های چند جامعه ترجمه فارسی آن نیز روانه بازار شود.

«زندگی پرشت از لابه لای عکس‌ها» لاجپری شیبه این عنوان کتاب دیگری است که همین روزها

در قطع رحلی از سوی نشر اختران منتشر خواهد شد. در این کتاب ماکس فریش و روزی هشت حدود ۲۰۰ قطعه عکس و کاریکاتور از پرشت به همراه زندگی‌نامه نگاه انتقادی او پیرامون زندگی اجتماعی-سیاسی زمان خودش و بررسی احوال سیاسی و فرهنگی آن روزها و تدوین کرده‌اند.

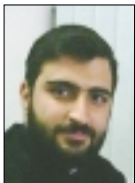
این کتاب در اصل چشم‌اندازی به جهان‌بینی است تا مخاطب آشنا و ناآشنا با پرشت به راحتی بتواند او را درک و آثار او بیشتر آشنا شود. بر گردان مجموعه داستان‌های پرشت را نیز به نشر نگاه سپردم. این کتاب نزدیک به ۲۰۰ داستان پرشت را که اکنون به فارسی ترجمه شده‌اند دربر می‌گیرد. نشر نگاه علاوه بر این مجموعه داستان‌های ایران را در کنار مجموعه «دیگری پرشت» برای اندیشه‌میز به ادراه کتاب فرستاده است. البته ترجمه‌های دیگری از این نمایشنامه سال‌ها در صورت گرفته است و به دلیل گذر زمان و تغییر شرایط کتابخوان‌ها می‌داند سازترین کتاب را در قالب فیلمنامه نوشته بود و بعدها از آن مرکوب یک اقتباس مستحضر از آن به دست داد و من این اقتباس را به فارسی برگرداندم. علاوه بر این کارها یک نمایشنامه و یک فیلمنامه دیگر نیز دارم که به قلم خودم منتشر خواهند شد.

اولی عنوان «خطرات و کابوس‌های یک جامعه‌دار» را روی جلد خواهد داشت. این نمایشنامه روایت خاطرات یک دلاک از زندگی و نقل میراثی خان امیر کبیر است. خاک‌بکتر نیز عنوان فیلمنامه‌ای است که در آن داستان دختری در شمال ایران روایت می‌شود که با تلاش برای شالی کاری، یک تته باست‌های دست و باگیر آن منطقه مبارزه می‌کند.

یک تحقیق مفصل هم دارم که حدود سی و چهار سال روی آن کار کرده‌ام و در صورت اتمام باق بر چند مجلد خواهد شد. جلد اول این کار پژوهشی به احتمال قریب به یقین تا پایان سال آماده تحویل به ناشر خواهد بود. من در این کتاب روی سبک‌ها و شیوه‌های کارگردانی، بازیگری و طراحی صحنه پژوهش کرده‌ام و مسیر تحول این سه حوزه را از ربع آخر قرن نوزدهم تا امروز مورد تحلیل و بررسی قرار داده‌ام.

در محضر پیامبر (ص)

هادی قطبی - دین پژوه

پس از چاپ کتاب «در محضر پیامبر» که با همکاری دوست ارجمندم آقای سیدمیرزایی خردنامه اسامال توسط انتشارات احمدیه به چاپ و اکنون برای هفتم مراحل مقدمه‌ای را می‌گذراند، پیامبر من» نام کتاب دیگر است که توسط همین ناشر در دست چاپ است.

این کتاب چهل فراز از زندگی پیامبر (ص) را به زبان نسل سوم روایت می‌کند. کتاب دیگر «بین‌نگاهی به فلسفه و اسرار حج» است که هر بخش آن با «اینجا عرفات»، «اینجا مشعر»، «اینجا مدینه» و... شروع می‌شود. البته هنوز نام مناسبی برای آن نیافته‌ام و احتمالاً تا پایان اسامال برای چاپ آماده شود. کار دیگری هم تحت عنوان «از جاده تا ساجده» در دست تهیه دارم که به میاحث مربوط به حضور قلب در نماز مربوط می‌شود و اکنون مراحل نهایی تایپ و آغازین ویرایش را می‌گذراند.

طنز ایرانی

محمدعلی علمای: داستان نویس و طنزپرداز

یکد، بنا به توصیه زنده‌یاد استاد عمران صلاحی که به من گفتند چون هیچ‌کس در ایران طنز را جدی نمی‌گیرد، نورپرداز و بر طنز نقد بنویس، گوش به فرمان بوده داستان‌های طنز بزرگانی مانند دهخدا، جمال‌زاده، خسروشاهانی، عمران صلاحی، گیومرث صابری فومنی، حسن توفیق و... را از منظره تا اول انقلاب انتخاب و نقد و بررسی کردم. در این کارها دوره‌های تاریخی ایران، نگاه طنزنویسان به قاجاریه، دوران پهلوی اول، نهضت ملی و پس از کودتا را در نظر داشتم.

دوم، طنز آمریکا در آثار مارک تواین، جیمز تریر، اسکین کاندول، ویلیام سارویان و دیگران را نقد کردم که شد داستان و نقد داستان آمریکا. طنزنویس‌های آنجا از منظر طنزی فاخر به تعیضات ژاوی و بی‌عدالتی و مساوات اجتماعی پرداخته‌اند و من سعی کرده‌ام با رویکردی منتقدانه آثارشان را تحلیل و بررسی کنم. سه، طنز در آثار استاد باستانی بازیزی را نیز در معرض نقد و بررسی درآوردم. استاد کتابی دارند بسیار پر فروش به نام «پهغمبر دزدان» که نامه‌های

شیخ محمدحسین سیرجانی است. او خیلی جلوتر از دهخدا و نسیم شمال در کوه‌های سیرجان طنز سیاسی ادر نقد و اثر به کار برده ولی مهجور مانده است. چهار، مشغول نگارش یادنامه‌ای برای دوست عزیز و زنده‌یاد خود ایرج بسطامی هستم که در مراحل آخر است. در این کار برخلاف بقیه یادنامه‌ها، به تأثیر محیط اجتماعی در پرورش این هنرمند پرداخته‌ام و از آنجا که هنرمند با مردم ارتباط دارد به سراغ قشرهای مختلف اجتماع نیز رفته‌ام.

پنج، زبان طنز و واقع‌نگاری بن لادن مدتی مدید است که مجوز گرفته اما همچون خود بن لادن سرنوشتی مغفی و نامعلوم دارد. طنز آمریکا هم به همین سرنوشته دچار شده است. یعنی دو ناشر محترم و معتبر یکی در تهران و یکی در کرمان بنا به درخواست خودشان کارها را گرفته‌اند و آنها را در گوشه و کناری مخفی کرده‌اند. همین جا خوب است طبق روال معمول خود از جناب حافظ پیروی کنم که فرمود: صلاح کار کجا و من خراب کجا.

از خیال ملاصدرا تا ما بعدالطبیعه هایدگر

دکتر محمدجواد صافیان: استاد فلسفه دانشگاه اصفهان

در حال حاضر مشغول نگارش کتابی هستم درباره نگاه ملاصدرا به عالم خیال و مثال و تقابل آرای او با دیدگاه‌های مشائیان و اشراقیون تحت عنوان «عالم خیال و مثال در فلسفه ملاصدرا» اهالی فلسفه اسلامی به خوبی می‌دانند که بیشترین تأکید ملاصدرا درباره عالم خیال در قوس صعود و عالم پس از مرگ قابل تبیین است.

علاوه بر این کتاب، تفسیری از تأملات دکارت را نیز در دست پژوهش و نگارش دارم که فرصت زیادی می‌خواهد. من در این کتاب (چنانکه از نام آن پیداست) با رویکردی هرمنوتیکی به تحلیل تأملات دکارت پرداخته‌ام و قصد دارم در یک فرصت مقتضی کتاب «مابعدالطبیعه چیست؟» مارتین هایدگر را که پیش‌تر به فارسی برگردانده بودم، با تجدیدنظرهای تجدید چاپ کنم.

کتاب دیگری نیز ترجمه کرده‌ام با عنوان «زبان در نظر هایدگر» که این کتاب در برگزیده مقالاتی از والتر بیبل، کوکل ماسن و... است و به احتمال قوی ماسن آن را گردآوری کرده است.

پژوهشی سی و چند ساله

دکتر علی رفیعی: استاد هنرهای نمایشی

چند نمایشنامه آماده انتشار دارم که فکر می‌کنم تا زمان قطع شدن قراردادها هم با ناشر، باید از نام بردن موسسه انتشاراتی اجتناب کنم.

«دیون» و «استعاضه پشت دیوار بزرگ شهر» عنوان نمایشنامه‌ای به قلم تاکرد درست نمایشنامه نویس معاصر آلمانی است که پیش از این دیوار روی صحنه رفته و به روایت داستان زندگی در چین ترون وسطی می‌پردازد که شوهرش دیری است به جنگ رفته و بازنگشته و زن پشیمان و بی‌قرار قصه می‌گوید. این داستان را هم در قالب نمایشنامه برای دانشمندی و او این نویسنده گمنام یک نمایشنامه دیگر هم با نام «پرده در چله بیستان» دارد که هنوز به فارسی ترجمه نشده و بسیار مایلم در آینده‌ای نه چندان دور، درست به کار برگردان آن به زبان فارسی شوم. اما

نمایشنامه «یک روز خاطرات انگیز برای دانشمندی و او» در اصل روایت یک روز از زندگی دانشمندی چینی در قرن دوازده است که برای امرار معاش به دریا می‌رود. این نمایشنامه (گفت‌ها) اثر ژان ژنه را نیز به فارسی ترجمه کرده‌ام که به زودی توسط یکی از ناشران منتشر خواهد شد. یک ورسیون نمایشی از فیلمنامه «جرح ندانه سارتر» را که توسط ژان کوکورد فرانسس صورت گرفته بود به فارسی ترجمه کرده‌ام همان طور که اغلب کتابخوان‌ها می‌دانند. سارتر این کتاب را در قالب فیلمنامه نوشته بود و بعدها از آن مرکوب یک اقتباس مستحضر از آن به دست داد و من این اقتباس را به فارسی برگرداندم. علاوه بر این کارها یک نمایشنامه و یک فیلمنامه دیگر نیز دارم که به قلم خودم منتشر خواهند شد.

اولی عنوان «خطرات و کابوس‌های یک جامعه‌دار» را روی جلد خواهد داشت. این نمایشنامه روایت خاطرات یک دلاک از زندگی و نقل میراثی خان امیر کبیر است. خاک‌بکتر نیز عنوان فیلمنامه‌ای است که در آن داستان دختری در شمال ایران روایت می‌شود که با تلاش برای شالی کاری، یک تته باست‌های دست و باگیر آن منطقه مبارزه می‌کند.

یک تحقیق مفصل هم دارم که حدود سی و چهار سال روی آن کار کرده‌ام و در صورت اتمام باق بر چند مجلد خواهد شد. جلد اول این کار پژوهشی به احتمال قریب به یقین تا پایان سال آماده تحویل به ناشر خواهد بود. من در این کتاب روی سبک‌ها و شیوه‌های کارگردانی، بازیگری و طراحی صحنه پژوهش کرده‌ام و مسیر تحول این سه حوزه را از ربع آخر قرن نوزدهم تا امروز مورد تحلیل و بررسی قرار داده‌ام.